

Spis treści

I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

- 1.1 Położenie.....4
1.2 Struktura przestrzenna miasta.....6
1.3 Demografia.....9

II INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

- 2.1 Ochrona zdrowia.....12
2.2 Pomoc społeczna.....19
2.3 Oświata.....27
2.4 Kultura.....35
2.5 Turystyka.....44
2.6 Sport.....48
2.7 Bezpieczeństwo publiczne.....58

III STREFA GOSPODARCZA

- 3.1 Podmioty gospodarcze.....68
3.2 Rynek pracy.....76
3.3 Inwestycje.....78

IV INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- 4.1 Infrastruktura drogowa.....82
4.2 Infrastruktura komunalna.....83
4.3 Transport.....90
4.4 Zasoby mieszkaniowe.....91

V PRZESTRZEŃ MIEJSKA

- 5.1 Środowisko przyrodnicze.....94
5.2 Planowanie przestrzenne.....96
5.3 Gospodarka nieruchomości.....98

VI ZARZĄDZANIE MIASTEM

- 6.1 Władze Suwałk.....100
6.2 Finanse Miasta.....102
6.3 Urząd Miejski.....110
6.4 Współpraca międzynarodowa.....118
6.5 Współpraca miasta Suwałki
z organizacjami pozarządowymi.....123
6.6 Promocja Miasta.....126

Urząd Miejski w Suwałkach

Copyright by Urząd Miejski w Suwałkach

Opracowanie:

Magdalena Czeszkiewicz

Wydział Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych

Zdjęcia

Urząd Miejski w Suwałkach
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Suwałkach
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach
Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Suwałkach Sp. z o.o.
Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód Sp. z o.o. w Suwałkach
Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Suwałkach
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Sp. z o.o.
Biblioteka Publiczna w Suwałkach
Zarząd Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS Sp. z o.o.
Muzeum Okręgowe w Suwałkach
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze oddział w Suwałkach
Kamil Sznel
Krzysztof Mierzejewski
Hubert Stojanowski
Marta Buraczewska
P. Pajer-Giełażys
Jarosław Borejszo

Opracowanie graficzne, skład DTP i druk:

Xpression, www.druk.suwalki.pl

ISBN 978-83-926944-8-9

Szanowni Państwo

Mam zaszczyt przekazać Państwu ósmy Raport o stanie miasta. To publikacja, która w kompleksowy sposób pokazuje najważniejsze dziedziny życia Suwałk: społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną, przestrzeń miejską oraz zarządzanie miastem według stanu na koniec 2016 roku.

Rok 2016 upłynął przede wszystkim pod znakiem finalnych, jednak bardzo intensywnych, rozmów dotyczących jednej z najważniejszych inwestycji dla naszego miasta – obwodnicy Suwałk. Pokłosiem tych ustaleń było podpisanie w styczniu 2017 roku przez Wojewodę Podlaskiego zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie prawie 13 kilometrowej obwodnicy miasta. Już kilka dni później na plac budowy weszli pracownicy firmy Budimex, która za prawie 300 mln zł wybuduje tę drogę. Obwodnica ma być gotowa do kwietnia 2019 roku.

Poza tym rok 2016 był też czasem, kiedy pracowaliśmy nad kompleksową ofertą miasta skierowaną do młodych ludzi. Wszystkie po to, aby zachęcić ich do pozostania w Suwałkach. Takimi działaniami były m.in. budowa pierwszego bloku Zarządu Budynków Mieszkalnych TBS czy podjęcie rozmów dotyczących programu Mieszkanie Plus. Już w 2017 roku, podpisaliśmy list intencyjny w tej sprawie, w którym znalazł się zapis o planach wybudowania w mieście 50 mieszkań na wynajem.

Stawialiśmy też na młodych, kreatywnych. Odbyły się pierwsze edycje konkursów skierowanych do studentów i potencjalnych przedsiębiorców – konkurs na pracę dyplomową dotyczącą miasta i biznesu.

Także w 2016 roku do życia została powołana Młodzieżowa Rada Miasta Suwałki. To głos doradcy. Swoich reprezentantów w gremium może mieć każda z suwalskich szkół ponadgimnazjalnych.

Godne, przyjazne życie w mieście to przede wszystkim możliwość zatrudnienia. W 2016 roku, funkcjonująca już w mieście firma Forte, zaprezentowała projekt rozbudowy swojego przedsiębiorstwa. W Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej powstaje zakład, który do 2019 roku zatrudni ponad 1000 osób.

Kompleksowe wsparcie

mieszkańców przejawiało się również w inwestycjach związanych z oświatą. Powstał nowy żłobek przy ul. Kamedulskiej 3, w którym właściwą opiekę ma prawie 100 najmłodszych suwalczan. Natomiast dzięki pieniądзом z Unii Europejskiej Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy i Zespół Szkół Technicznych przeszły termomodernizację.

Inwestowaliśmy też w ochronę środowiska. Po raz pierwszy przekazaliśmy prawie 60 mieszkańcom dotacje na wymianę źródeł ogrzewania, na łączną kwotę 150 tys. zł.

Miasto przyjazne mieszkańcom to też bogata oferta kulturalna i sportowa. W 2016 roku Suwałki zajęły 3 miejsce, według Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”, wśród miast na prawach powiatu w zestawieniu wydatków na kulturę per capita za lata 2010-2014. W kwestii sportu jednym z największych wydarzeń z tej dziedziny było zorganizowanie na nowym stadionie lekkoatletycznym 70. Mistrzostw Polski LA Juniorów.

Znaczącym wydarzeniem 2016 roku był przyjazd do Suwałk urodzonego w mieście Andrzeja Wajdy. Ostatnia wizyta odbyła się w ramach obchodów 90-tych urodzin artysty. Reżyser odszedł od nas 9 października 2016 roku.

Rok 2016 był też Rokiem Czarnej Hańcicy. Z tej okazji odbyło się wiele wydarzeń promujących rzekę, a w ogólnopolskim, internetowym konkursie Klubu Gaja nasza rzeka została wybrana Rzeką Roku.

Przed nami, jak zawsze, bardzo wiele pracy. Mam jednak przekonanie, że kierunek zmian, które sukcesywnie wprowadzamy od kilku lat, jest właściwy, co potwierdzają głosy Państwa – mieszkańców Suwałk.

Z poważaniem

Prezydent Miasta Suwałk

Czesław Reukiewicz

1

Ogólna charakterystyka miasta

1.1. Położenie

Polska, województwo, region

Suwałki położone są w północno-wschodniej Polsce, w północnej części województwa podlaskiego nad rzeką Czarną Hańczą, w pobliżu granic z Litwą, Białorusią i Rosją (Obwodem Kaliningradzkim). Suwałki są miastem na prawach powiatu, siedzibą licznych instytucji administracji rządowej i samorządowej. Na obszarze 65,5 km² mieszka ok. 69,6 tys. osób. Suwałki są drugim co do wielkości, po Białymstoku, miastem w województwie podlaskim.

Przeważająca część miasta znajduje się w północnej części Równiny Augustowskiej zwanej Obniżeniem Suwalskim, niewielkie północne fragmenty miasta (Wysoczyzna

Szurpił i Krzemianek) oraz północno-wschodnie (Wysoczyzna Szwajcarii i Osinek) należą do Pojezierza Wschodniosuwalskiego. Wokół Suwałk leżą atrakcyjne i szczególnie cenne tereny i obiekty – zarówno pod względem przyrodniczym, jak i krajoznawczym (zespoły poklasztorne, ruiny pałaców i dworów, ozdobne budownictwo drewniane, zabytki sakralne) oraz turystyczno-rekreacyjnym (jeziora, lasy, rzeki i trzy puszcze: Augustowska, Romincka, i Borecka). Bezpośrednie sąsiedztwo z dwoma parkami ochrony przyrody: Wigierskim Parkiem Narodowym i Suwalskim Parkiem Krajobrazowym sprawia, że miasto stanowi doskonałą bazę wypadową do wszystkich najpiękniejszych zakątków Suwalszczyzny i wschodnich Mazur.

Najbliżsi sąsiedzi zagraniczni

Republika Litewska: poprzez przejście graniczne w Budzisku (osobowe i towarowe) – 28 km od Suwałk; poprzez przejście graniczne w Ogrodnikach (osobowe) – 43 km od Suwałk; ponadto poprzez przejście graniczne kolejowe w Trakiszkach – 33 km od Suwałk.

Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej: poprzez przejście graniczne osobowe w Gołdapi – 68 km od Suwałk.

Republika Białorusi: poprzez przejście graniczne w Kuźnicy Białostockiej (towarowo-osobowe i kolejowe) – 125 km od Suwałk.

Przez miasto przebiegają ważne szlaki komunikacyjne – z Berlina przez Warszawę do Sankt Petersburga oraz z Warszawy do Helsinek (przyszła droga tranzytowa szybkiego ruchu Via Baltica łącząca kraje bałtyckie z Europą Zachodnią) oraz szlak kolejowy (przyszła Rail Baltica). Obecnie obsługa komunikacyjna

miasta odbywa się poprzez drogę krajową nr 8, będącą częścią międzynarodowej trasy E 67 oraz trasę kolejową z Warszawy przez Białystok na Litwę.

1.2. Struktura przestrzenna miasta

Struktura użytkowania terenów

Gmina Miasto Suwałki obejmuje obszar 6 551 ha. Wśród użytkowników gruntowych dominują użytki rolne – 53%, grunty zabudowane i zurbanizowane – 20%, lasy i użytki leśne – 14%, tereny komunikacyjne – 9%.

W 2016 r. miały miejsce niewielkie zmiany w strukturze użytkowania gruntów. W stosunku do roku 2015 zmniejszyła się powierzchnia użytków rolnych (o 33 ha). Zwiększyła się natomiast powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych o 13 ha, terenów komunikacyjnych o 14 ha, a także terenów różnych i nieużytków o 6 ha.

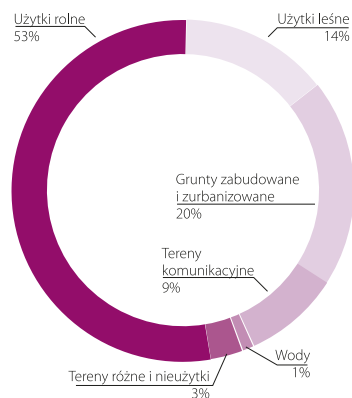
Suwałki nocą

Tabela 1.2.1 Zmiany w strukturze użytków gruntowych w latach 2014-2016

Rodzaj gruntów	2014	2015	2016
Użytki rolne	3 465	3 488	3 455
Użytki leśne	915	932	932
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1 321	1 280	1 293
Tereny komunikacyjne	582	585	599
Wody	78	78	78
Tereny różne i nie-użytki	190	188	194
Razem	6 551	6 551	6 551

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa

Wykres 1.2.1. Struktura użytkowania gruntów w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Geodezji, Geodezji Nieruchomościami i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Podział przestrzenno-geodezyjny miasta

Obwód 1

Najbardziej na północ wysunięta część miasta zajmująca 8,78 km² o łącznej liczbie mieszkańców około 15 100 osób i gęstości zaludnienia około 1 800 osób na km². Północną część obrębu stanowią obszary rolnicze i leśne. Na terenie obrębu znajdują się dwie drogi wylo-

towe: w kierunku Budziska (droga krajowa nr 8) i Jeleniewa (droga wojewódzka nr 655). W skład obrębu wchodzi Osiedle Północ II wraz z najgęściej zaludnioną ulicą w mieście – ul. A. Wierusza-Kowalskiego oraz znaczna część ul. Szwajcaria.

Obwód 2

Północno-zachodni obręb miasta zajmuje obszar 5,95 km² o łącznej liczbie mieszkańców około 6 550 osób i gęstości zaludnienia 1 100 osób na km². Tworzą go przede wszystkim Osiedle Niepodległości i sołectwo Krzywólka.

Obwód 3

Część zachodnia miasta obejmuje obszar o wielkości 8,8 km². Zamieszkiwany jest przez około 3 750 osób, natomiast gęstość zaludnienia wynosi około 430 osób na km². Tworzą go przede wszystkim dwa osiedla domków jednorodzinnych: Osiedle Staszica oraz Osiedle Piastowskie. Przez obręb przebiega również droga wylotowa w kierunku Filipowa.

Obwód 4

Północno-wschodnia część miasta zajmuje obszar 6,36 km², na którym mieszka około 12 000 osób. Gęstość zaludnienia około 1 900 osób na km². Dominuje tu tzw. zabudowa wielorodzinna (Osiedle Północ I i Osiedle Kolejowe) oraz tereny rolnicze. W skład obrębu wchodzi również ul. Szwajcaria oraz Czarnoziem.

Obwód 5

Północna część centrum zajmuje obszar 1,83 km² z około 10 600 mieszkańcami i gęstością zaludnienia wynoszącą około 5 800 osób na km². Dominuje tu zabudowa jednorodzinna w części zachodniej obrębu, wielorodzinna w części środkowej i przemysłowo-magazynowa w zachodniej.

Obwód 6

Południowa część centrum miasta zajmuje obszar 1,22 km². Przy około 7 300 mieszkańcach, gęstość zaludnienia wynosi około

1. Ogólna charakterystyka miasta

6 000 osób na km². Dominującą formą zabudowy są dwupiętrowe budynki o charakterze mieszkalno-usługowym.

Obwód 7

Obejmuje swoimi granicami obszar o wielkości 9,79 km². Zamieszkuje go około 5 300 osób. Gęstość zaludnienia wynosi około 540 osób na km². Tworzą go przede wszystkim dwa osiedla domków jednorodzinnych (Osiedle Powstańców Wielkopolskich i Osiedle Hańcza) oraz część strefy przemysłowej Papiernia. W obrębie znajdują się również główne tereny rekreacyjne miasta (m.in. Zalew Arkadia) oraz znaczne obszary wykorzystywane rolniczo.

Obwód 8

Jest to najbardziej na południe wysunięty fragment miasta Suwałk zajmujący powierzchnię 10,14 km². W związku z przemysłowym charakterem obrębu, zamieszkiwany jest jedynie przez około 200 osób, a gęstość zaludnienia wynosi około 19 osób na km². W granicach tego obrębu znajduje się teren Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

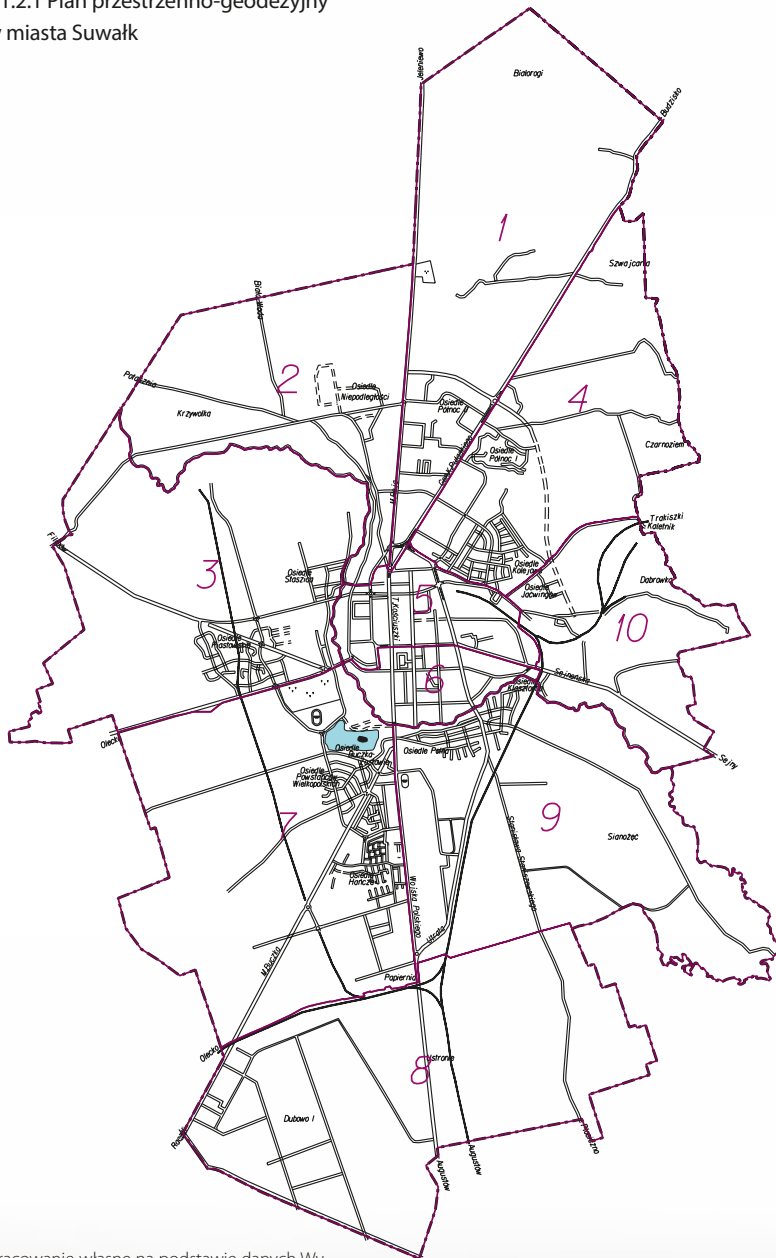
Obwód 9

Południowo-wschodnia część miasta zajmująca obszar 8,62 km² przy około 2 250 mieszkańcach i gęstości zaludnienia około 260 osób na km². Tworzą go m.in. dwa osiedla domków jednorodzinnych – Osiedle Polna i Osiedle Klasztorna. Znaczną część obrębu zajmują również tereny przemysłowe i rolnicze, w tym teren Parku Naukowo-Technologicznego Polska-Wschód w Suwałkach Sp. z o.o.

Obwód 10

Wschodnia część miasta o powierzchni 4,01 km² zamieszkiwana jest przez około 1 650 mieszkańców. Gęstość zaludnienia tego obszaru wynosi około 420 osób na km². Dominującymi funkcjami obrębu są: funkcja przemysłowa i funkcja mieszkalna (Osiedle Jaćwingów /Kamena/ i Dąbrówka).

Rysunek 1.2.1 Plan przestrzenno-geodezyjny obrębów miasta Suwałk

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

1.3. Demografia

Liczba i struktura ludności miasta

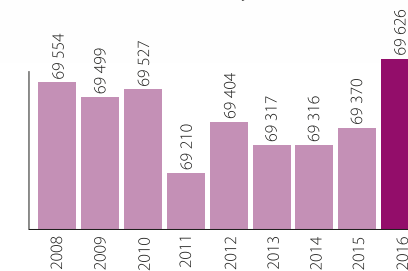
Na koniec 2016 roku w Suwałkach mieszkało 69 626 osób. W porównaniu do roku poprzedniego liczba mieszkańców miasta zwiększyła się o 256 osób. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła 1 063 osoby na km².

Zarówno w roku 2015, jak i latach wcześniejszych w Suwałkach mieszkało więcej kobiet niż mężczyzn (w roku 2016 było ich – 36 365).

Ludność Suwałk powoli lecz systematycznie starzeje się. O ile w roku 2006 jedynie około 11,5% mieszkańców miasta było w wieku poprodukcyjnym, to w roku 2016 odsetek ten wyniósł już 16,9%. Jednocześnie spadła znacząco

nie liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, tj. z 22,98% w 2006 r. do 18,80% mieszkańców miasta w 2016 r.

Wykres 1.3.1 Liczba ludności Miasta Suwałki w latach 2008-2016 w tys. osób.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

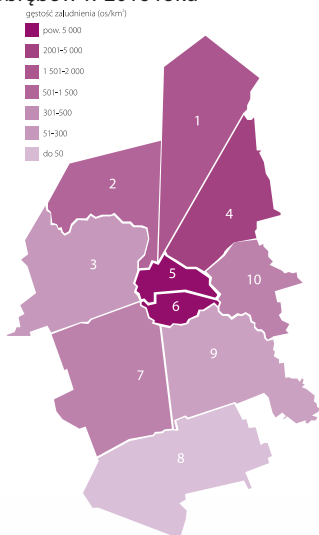
Tabela 1.3.1. Liczba i struktura ludności miasta Suwałki w latach 2008-2016

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Liczba ludności ogółem:	69 554	69 499	69 527	69 210	69 404	69 317	69 316	69 370	69 626	
Ludność wg płci:										
- mężczyźni	33 303	33 292	33 307	33 170	33 250	33 151	33 127	33 157	33 261	
- kobiety	36 251	36 207	36 220	36 040	36 154	36 166	36 189	36 213	36 365	
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	109	109	109	109	109	109	109	109	109	
Gęstość zaludnienia (liczba mieszkańców na 1 km ²)	1062	1061	1061	1057	1060	1058	1058	1059	1063	
Liczba zawartych małżeństw	437	424	421	352	346	332	358	371	381	
Ludność wg grup ekonomicznych:										
- w. przedprodukcyjny (% ogółu ludności)	14 982 21,54	14 594 20,99	14 197 20,42	13 907 20,09	13 692 19,73	13 371 19,30	13 165 19,00	13 044 18,80	13 096 18,80	
- w. produkcyjny (% ogółu ludności)	46 135 66,33	46 192 66,46	46 280 66,56	45 965 66,41	45 911 66,15	45 742 66,00	45 467 65,60	45 167 65,11	44 780 64,3	
- w. poprodukcyjny (% ogółu ludności)	8 437 12,13	8 713 12,54	9 050 13,02	9 338 13,5	9 801 14,12	10 204 14,72	10 684 15,40	11 159 16,09	11 750 16,9	
Ruch naturalny ludności:										
- urodzenia żywe	717	724	769	629	679	631	609	684	762	
- zgony	448	488	478	519	470	550	539	538	545	
Przyrost naturalny	269	236	291	110	209	81	70	146	217	

Liczba mieszkańców miasta w poszczególnych obrębach jest bardzo zróżnicowana. W 2016 roku najwięcej osób zamieszkiwało obręb 1 (ok. 15 100 osób) i 4 (około 12 000 osób). Najmniej osób zamieszkiwało obręb 8 (około 200 osób).

Gęstość zaludnienia na obszarach obrębów waha się od 19 osób na km² do niemal 6 tys. osób na km². Pod względem gęstości zaludnienia dominują obręby centralne 5 i 6, gdzie na stosunkowo niewielkim obszarze mieszka duża liczba mieszkańców. Najmniej osób w stosunku do wielkości obrębu zamieszkiwało obręb 8.

Rysunek 1.3.1 Struktura gęstości zaludnienia obrębów w 2016 roku

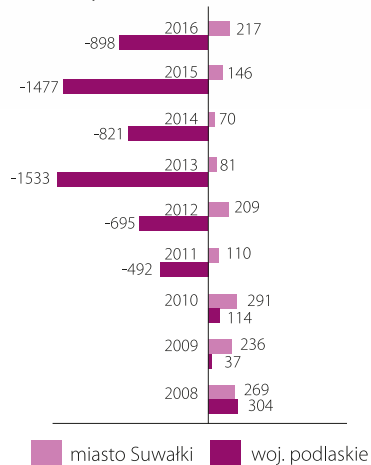
Ruch naturalny ludności, migracja

W 2016 roku urodziło się w Suwałkach 762 dzieci, to o 78 więcej niż w roku poprzednim. Liczba zgonów natomiast zwiększyła się w porównaniu do roku 2015 o 7 i wyniosła 545.

W 2016 roku polepszeniu uległ przyrost naturalny i wynosił 217 osób, to o 71 osób więcej niż w roku poprzednim.

W 2016 roku zawarto 381 małżeństw, przy czym rok wcześniej zawarto ich 371.

Wykres 1.3.2 Przyrost naturalny w Suwałkach na tle województwa podlaskiego w latach 2008-2016 (w osobach)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W roku 2016 saldo migracji w Suwałkach wyniosło 29 i jest to pierwsze dodatnie saldo migracji od 15 lat. Ostatnie dodatnie saldo migracji w mieście Suwałki było w 2001 roku i wyniosło 97. Od 2002 do 2015 roku saldo migracji w Suwałkach było na minusie (najniższe w 2007 roku -299).

W 2016 roku najwięcej suwalczan (193 osoby) przeprowadziło się z miasta na teren Gminy Suwałki, co związane jest z obserwowaną w ostatnich latach w całym kraju tendencją przenoszenia się bardziej zamożnych mieszkańców miast na tereny podmiejskie, gdzie powstają osiedla domków jednorodzinnych. Mieszkańcy Suwałk oprócz Gminy Suwałki na swoje nowe miejsce zamieszkania wybrali głównie okoliczne gminy powiatu suwalskiego jak: Szypliszki, Krasnopol, Jeleniewo, Bakałarzewo oraz duże miasta na terenie całego kraju, jak np. Warszawa, do której przeprowadziło się 118 osób, Białystok – 89 osób, Trójmiasto – 79 osób, Olsztyn – 35 osób, Kraków – 12 osób.

Tabela 1.3.2 Ruch naturalny ludności w latach 2008-2016

Płeć	Stan na koniec roku									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Małżeństwa	437	365	421	352	346	332	358	371	381	
Rozwody	180	155	168	165	146	152	142	157	153	
Urodzenia żywe	kobiety	350	337	367	314	329	291	293	351	383
	mężczyźni	367	387	402	315	350	340	316	333	379
	ogółem	717	724	769	629	679	631	609	684	762
Zgony	kobiety	214	211	210	235	226	276	249	247	252
	mężczyźni	234	277	268	284	244	274	290	291	293
	ogółem	448	488	478	519	470	550	539	538	545
Przyrost naturalny	Niemowląt ogółem	4	5	6	5	2	6	2	1	3
	kobiety	136	126	157	79	103	15	44	104	131
	mężczyźni	133	160	134	31	106	66	26	42	86
ogółem	269	236	291	110	209	81	70	146	217	
Dynamika demograficzna (stosunek urodzin żywych do liczby zgonów)		1,60	1,48	1,61	1,21	1,44	1,17	1,13	1,27	1,40

Tabela 1.3.3 Migracje ludności w latach 2008-2016

Wyszczególnienie	Płeć	Stan na koniec roku									
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Napływ	kobiety	340	283	291	378	368	342	319	322	338	
	mężczyźni	279	242	265	315	287	275	274	280	263	
	ogółem	619	525	556	693	655	617	593	602	601	
	w tym z zagranicy	kobiety	13	15	9	11	14	14	8	-	10
	mężczyźni	25	28	21	20	17	15	10	-	11	
	ogółem	38	43	30	31	31	29	18	-	21	
Odpływ	kobiety	415	370	435	419	363	400	425	375	328	
	mężczyźni	354	304	384	419	323	367	376	325	250	
	ogółem	769	674	819	838	686	767	801	700	578	
	w tym za granicę	kobiety	37	17	19	48	36	43	41	-	9
	mężczyźni	54	23	17	44	29	30	30	-	6	
	ogółem	91	40	36	92	65	73	71	-	15	
Saldo migracji	kobiety	-75	-87	-144	-41	+5	-58	-106	-86	11	
	mężczyźni	-75	-62	-119	-104	-36	-92	-102	-65	18	
ogółem	-150	-149	-263	-145	-31	-150	-208	-151	29		

* brak danych za 2015 r. dotyczących zagranicznych migracji ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

2

Infrastruktura społeczna i bezpieczeństwo

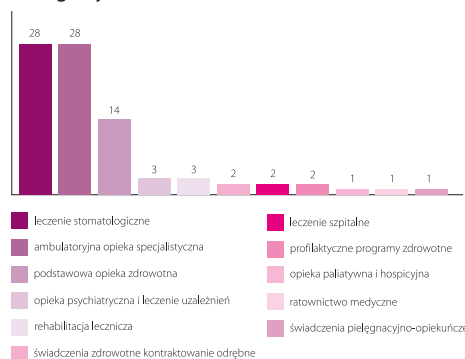
2.1. Ochrona Zdrowia

Charakterystyka systemu ochrony zdrowia w Suwałkach

W 2016 roku na terenie miasta Suwałki działało 85 podmiotów, które udzielały świad-

czeń zdrowotnych w różnym zakresie i miały podpisane kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia, przy czym liczba poszczególnych świadczeniodawców przedstawia się następująco:

Wykres 2.1.1 Liczba poszczególnych świadczeniodawców w Suwałkach w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.

Na terenie Suwałk działało również 31 aptek.

W 2016 roku w Suwałkach funkcjonowały trzy publiczne szpitale: Szpital Wojewódzki im. dr. L. Rydygiera, Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej i Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji. Łącznie w Suwałkach zatrudnionych było 252 lekarzy różnych specjalności oraz 756 pielęgniarek i położnych.

Tabela 2.1.1 Szpitale w Suwałkach w 2016 roku

Rodzaje placówek	Liczba	
	placówek	łóżek
Szpitale ogółem	4	747
Szpitale publiczne, w tym:	3	741
ogólne	2	493
specjalistyczne	0	0
psychiatryczne	1	248

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Tabela 2.1.2 Świadczenia opieki zdrowotnej w rodzaju: opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w 2016 roku

Świadczeniodawca	Rodzaj świadczeń
	izba przyjęć
	leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych - pododdział detoksykacji
	leczenie środowiskowe - pododdział leczenia środowiskowego domowego
	świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu - pododdział terapii uzależnień od alkoholu
	leczenie zaburzeń nerwicowych dla dorosłych - pododdział zaburzeń nerwicowych
	świadczenia dzienne psychiatryczne geriatryczne - pododdział dzienny psychiatryczny geriatryczny
	świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych - pododdział psychiatryczno-rehabilitacyjny
Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach	świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne dla dorosłych - zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy psychiatryczny
	świadczenia psychiatryczne dla chorych somatycznie - oddział psychosomatyczny
	świadczenia psychiatryczne dla dorosłych - oddział psychiatryczny
	świadczenia psychogeriatryczne - pododdział geriatryczny
	poradnia psychologiczna
	świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu - poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu
	świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol - poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu
	świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych - poradnia zdrowia psychicznego dla dorosłych
	świadczenia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży - poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży
NZOZ Ośrodek Profilaktyki Terapii Uzależnień i Współuzależnienia Stowarzyszenia Wybór w Suwałkach	świadczenia dzienne terapii uzależnienia od alkoholu
NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego w Suwałkach	poradnia zdrowia psychicznego i poradnia psychogeriatryczna
	leczenie środowiskowe - zespół leczenia domowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia

Tabela 2.1.3 Opieka paliatywna, hospicyjna, świadczenia pielęgniarские i opiekuńcze

Świadczeniodawca	Rodzaj świadczeń
Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Paliatywnej im. Jana Pawła II w Suwałkach	opieka paliatywna i hospicyjna – hospicjum domowe zespół domowej opieki paliatywnej
	opieka paliatywna i hospicyjna – hospicjum domowe dla dzieci - zespół domowej opieki paliatywnej nad dziećmi
	opieka paliatywna i hospicyjna – hospicjum stacjonarne/oddział medycyny paliatywnej hospicjum stacjonarne
	świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze – zespół długoterminowej opieki domowej dla dzieci wentylowanych mechanicznie, opieka domowa nad dziećmi wentylowanymi mechanicznie
	świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze – zespół długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie, opieka domowa nad pacjentami wentylowanymi mechanicznie
	świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze – pielęgniariska opieka długoterminowa domowa, zespół domowej opieki pielęgniarskiej
	świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze – zakład opiekuńczo-leczniczy dla pacjentów wentylowanych mechanicznie, zakład opiekuńczo-leczniczy
świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze – zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy/opiekuńczo-leczniczy, zakład opiekuńczo-leczniczy	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia

Czekpowanie w PWSZ w Suwałkach

Tabela 2.1.4 Stan zdrowia mieszkańców Suwałk w wieku 19 lat i więcej będących pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2015-2016

Rozpoznanie	Osoby, u których stwierdzono schorzenia ogółem (chorobowość)		Osoby, u których stwierdzono schorzenia po raz pierwszy (zachorowalność)	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
Gruźlica	58	70	16	28
Nowotwory	1 045	965	176	213
Choroby tarczycy	2 258	2 203	294	297
Cukrzyca	2 548	2 634	257	313
- w tym: leczenia insuliną	843	867	83	95
Niedokrwistość	654	605	134	113
Choroby obwodowego układu nerwowego	2 890	3 331	348	263
Choroby układu krążenia, w tym:	14 249	13 688	1 085	1 312
- przewlekła choroba reumatyczna	143	146	75	76
- choroba nadciśnieniowa	10 805	9 730	693	763
- choroba naczyń mózgowych	575	511	93	115
- niedokrwienność serca	1 822	2 023	219	203
Przebyty zawał serca (z niedokrwiennej choroby serca)	385	424	73	94
Przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa	1 653	1 427	167	151
Przewlekła choroba układu trawiennego	4 078	3 393	259	233
Choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej	7 582	7 976	514	454
Pacjenci z innymi schorzeniami wymagającymi opieki czynnej	1 523	2 778	151	502
Ogółem leczenia	25 004	23 831	2 517	3 515

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Stan zdrowia mieszkańców uzależniony jest od warunków społeczno-ekonomicznych, stylu życia mieszkańców, jakości środowiska w miejscu zamieszkania i pracy, poziomu zabezpieczenia potrzeb zdrowotnych i socjalnych.

W roku 2016 blisko 24 tysiące dorosłych mieszkańców Suwałk znajdowało się pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Po raz pierwszy schorzenie wykryte zostało u blisko 3,5 tys. dorosłych mieszkańców. Najwięcej osób dorosłych chorowało na choroby układu krążenia (ponad 13,5 tysiąca osób), choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej (7 976 osób), przewlekłą cho-

robę układu trawiennego (3 393 osób), choroby obwodowego układu nerwowego (3 331 osób), cukrzycę (2 634 osób), choroby tarczycy (2 203 osób) oraz przewlekły nieżyt oskrzeli i dychawicę oskrzelową (1 427 osób). W zachorowalności dominowały takie choroby jak: układu krążenia (1 312 osób), układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej (454 osoby), cukrzyca (313 osób), choroby tarczycy (297 osób) oraz choroby obwodowego układu nerwowego (263 osoby). Warto zauważyć, że liczba nowo wykrytych przypadków zachorowalności, w porównaniu do roku 2015 wzrosła o blisko 1 000 przypadków.

Tabela 2.1.5 Stan zdrowia dzieci i młodzieży w Suwałkach w wieku 0-18 lat będących pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2015-2016

Rozpoznanie	Osoby, u których stwierdzono schorzenia ogółem (chorobowość)		Osoby, u których stwierdzono schorzenia po raz pierwszy (zachorowalność)	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
Ogółem leczenia	3 387	3 125	724	561
Nowotwory	23	33	4	14
Niedokrwistość	136	89	38	22
Choroby tarczycy	132	113	25	16
Cukrzyca	25	24	4	5
Niedożywienie	2	3	1	2
Otyłość	136	172	39	42
Zaburzenia odżywiania	1	1	0	0
Upośledzenie umysłowe	43	44	2	7
Padaczka	74	65	4	17
Dziecięce porażenie mózgowe	39	40	3	4
Zaburzenia refrakcji i akomodacji oka	567	540	176	60
Choroba nadciśnieniowa	49	34	15	7
Alergie	769	744	136	122
Zniekształcenia kręgosłupa	712	644	101	101
Choroba układu moczowego	84	70	15	10
Wady rozwojowe, w tym:	168	152	53	30
✓ układu nerwowego	17	10	4	3
✓ układu krążenia	99	82	33	14
✓ narządów płciowych	13	12	3	3
✓ aberracje chromosomowe	12	13	4	4
✓ inne	27	35	9	6
Zaburzenia rozwoju, w tym:	81	82	18	12
✓ fizycznego	52	27	12	3
✓ psychomotorycznego	26	39	4	2
Trwałe uszkodzenie narządu ruchu *	14	17	2	1
Pacjenci z innymi schorzeniami wymagającymi opieki czynnej	1 223	717	152	216

* wszystkie uszkodzenia bez względu na przyczynę niepełnosprawności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PRYMUS Sp. z o.o.

Programy profilaktyki zdrowotnej

Tabela 2.1.6 Profilaktyczne programy zdrowotne finansowe z budżetu miasta w 2016 roku

Nazwa programu	Wydatkowana kwota z budżetu miejskiego	Ilość osób które skorzystały z programu
„Matko sprawdź krew swojemu dziecku”	5 696 zł	379 uczniów
„Studio świadomych narodzin – Szkoła Macierzyństwa i Ojcostwa”	28 000	120 ciężarnych wraz z partnerami
Szczepienia przeciwko grypie dla osób powyżej 70 roku życia	15 000	750 osób
Szczepienia przeciwko rakowi szyjki macicy dla mieszkank Suwałk w wieku 13 lat	29 285 zł	61 osób

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii

W ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach w 2016 r. na realizację różnego rodzaju działań mających na celu ograniczenie przyczyn i skutków nadużywania alkoholu i narkomanii przeznaczono kwotę 1 547 614,77 zł:

- ✓ Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych – 310 957,22 zł,
- ✓ Udzielanie rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie – pomocy psychospołecznej i prawnej – 332 077,21 zł,
- ✓ Profilaktyka uzależnień – 245 585,22 zł,
- ✓ Przeciwdziałanie przemocy – 377 870,41 zł,
- ✓ Dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej – 115 893,32 zł,
- ✓ Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych – 2 600 zł,
- ✓ Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej roz-

wiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie – 30 189,32 zł.

W 2016 r. w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu leczono 640 osób (nie tylko mieszkańców Suwałk), w tym:

- ✓ 459 osób uzależnionych (363 mężczyzn i 96 kobiet),
- ✓ 181 osób współuzależnionych (27 mężczyzn i 154 kobiety).

Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu działa w ramach Specjalistycznego Psychiatrycznego SP ZOZ w Suwałkach. W Poradni prowadzone są działania profilaktyczne i lecznicze, udzielana jest pomoc osobom uzależnionym i członkom ich rodzin. Głównym zakresem działania poradni jest:

- ✓ diagnozowanie pacjentów uzależnionych od alkoholu,
- ✓ konstruowanie osobistych programów terapii,
- ✓ leczenie i rehabilitacja,
- ✓ prowadzenie psychoterapii indywidualnej i grupowej,
- ✓ kontaktowanie się w razie potrzeby z rodzinami pacjentów.

Poradnia ma następującą ofertę terapeutyczną:

- ✓ IV-etapowe leczenie osób uzależnionych: 1 etap podstawowy, 2 etap rehabilitacyjny, 3 etap pogłębiony, 4 etap after-care tj. 9 grupowych zajęć terapeutycznych w tygodniu (oraz maratony terapeutyczne).
- ✓ III-etapowe leczenie osób współuzależnionych: 1 etap wstępny, 2 etap podstawowy, 3 etap – trening umiejętności interpersonalnych.

W sumie daje to 16 grupowych zajęć terapeutycznych w tygodniu, które odbywają się w 3 salach terapeutycznych.

W 2016 r. w Oddziale Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych hospitalowanych było 1 028 osób (dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk), w tym:

- ✓ w Pododdziale Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych – 216 pacjentów (38 kobiet),
- ✓ w Pododdziale Detoksykacji – 812 pacjentów (88 kobiet).

W Dziennym Oddziale Terapii Uzależnień od Alkoholu przy ul. Sportowej 24 leczenie odwykowe podjęło 109 pacjentów (dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk) uzależnionych od alkoholu – 23 kobiety i 86 mężczyzn.

W 2016 r. w Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych leczycy się 219 pacjentów (nie tylko mieszkańców Suwałk), w tym 40 osób do 18-go roku życia:

- ✓ 148 osób uzależnionych (126 mężczyzn i 22 kobiety, w tym 40 osób nieletnich),
- ✓ 71 osób współuzależnionych (9 mężczyzn i 62 kobiety),
- ✓ udzielono 1 083 porad,
- ✓ wystawiono 36 skierowań do ośrodków stacjonarnych i na oddziały detoksykacyjne.

W 2016 r. zatrzymano i doprowadzono do Pogotowia dla Osób Nietrzeźwych 1 904 osoby, w tym:

- ✓ 1 830 mężczyzn,
- ✓ 70 kobiet,
- ✓ 4 osoby nieletnie (4 chłopców)

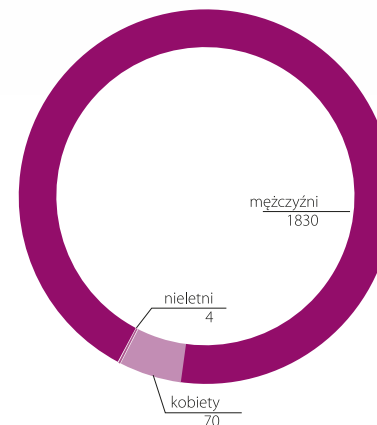
Głównym zakresem działania Pogotowia dla Osób Nietrzeźwych było:

- ✓ opieka nad osobami nietrzeźwymi, które swoim zachowaniem dały powód do zgorznięcia w miejscu publicznym lub zakładzie pracy albo znajdowały się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu, bądź życiu i zdrowiu innych osób,
- ✓ zapewnienie przyjętym osobom nietrzeźwym opieki lekarskiej i pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,
- ✓ udzielanie osobom w stanie nietrzeźwości świadczeń higieniczno-sanitarnych,
- ✓ nakłanianie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu, łącznie z wydaniem przez lekarza pogotowia skierowań na leczenie odwykowe dla osób wyrażających na to zgodę,
- ✓ prowadzenie działalności wychowawczej i informacyjnej o szkodliwości nadużywania napojów oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom opuszczającym pogotowie i ich rodzinom.

Budynek Pogotowia dla osób nietrzeźwych w Suwałkach

Wykres 2.1.2 Liczba osób przebywających w Pogotowiu dla Osób Nietrzeźwych w Suwałkach w 2016 roku z podziałem na płeć z wyszczególnieniem osób nieletnich

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Pogotowia dla Osób Nietrzeźwych w Suwałkach

W Ośrodku Profilaktyki i Wsparcia dla Osób Nietrzeźwych, Uzależnionych i Bezdolnych działań Telefon Zaufania dla osób z problemem alkoholowym, narkomanii i uwikłanych w przemoc w rodzinie

800 137 200

w ramach którego w 2016 r. udzielono 345 porad.

2.2. Pomoc społeczna

Charakterystyka systemu pomocy społecznej

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są przez: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), Dom Pomocy Społecznej „Kalina”, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą, organizacje pozarządowe i fundacje. MOPS jest nadrzędną jednostką organizacyjną systemu pomocy społecznej w Suwałkach.

Celem pomocy społecznej jest:

- ✓ zaspokajanie uzasadnionych potrzeb życiowych osób i rodzin,
- ✓ umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- ✓ doprowadzanie w miarę możliwości do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Praca w MOPS ukierunkowana jest w szczególności na:

- ✓ pomoc finansową,
- ✓ pomoc rzeczową,
- ✓ pomoc usługową,
- ✓ pracę socjalną polegającą na wspieraniu osób i rodzin oraz wzmacnianiu zdolności do wypełniania ról społecznych,
- ✓ pomoc instytucjonalną,
- ✓ organizację pieczy zastępczej,
- ✓ obsługę PFRON w zakresie realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej należących do właściwości powiatu,
- ✓ realizację świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, wychowawczych i funduszu alimentacyjnego,
- ✓ realizację dodatków mieszkaniowych i energetycznych.

Podpisanie umowy – projekt „Miasto Zdrowia”

Infrastruktura systemu pomocy społecznej

- ✓ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- ✓ Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (Miasto Suwałki, Powiat Suwalski, Sejneński i Augustowski);
- ✓ Środowiskowe domy samopomocy – 2 placówki o łącznej liczbie 65 miejsc;
- ✓ Noclegownia – 20 miejsc;
- ✓ Warsztat Terapii Zajęciowej – 35 miejsc;
- ✓ Dom Pomocy Społecznej „Kalina” – 195 miejsc;
- ✓ Hostel – 10 miejsc;
- ✓ Dom Dziennego Pobytu „Kalinka” – 15 miejsc.

Infrastruktura wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej

- ✓ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – 30 miejsc;
- ✓ Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego – 6;
- ✓ Mieszkania chronione – 4 mieszkania, 13 miejsc;
- ✓ Zawodowe rodziny zastępcze – 9 rodzin;
- ✓ Niezawodowe rodziny zastępcze – 21;
- ✓ Spokrewnione rodziny zastępcze – 79;
- ✓ Asystent rodziny – 2;
- ✓ Koordynator pieczy zastępczej – 6.

Tabela 2.2.1 Wydatki na zadania realizowane przez jednostki pomocy społecznej w Suwałkach w latach 2014-2016 (w zł)

Rodzaj wydatków	2014	2015	2016
Łącznie wydatki MOPS, w tym:	42 573 764	42 482 157	80 372 491
Pomoc społeczna	40 126 152	39 918 680	77 623 363
Ochrona zdrowia	266 076	407 250	305 048
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	583 368	649 556	661 216
Fundusz celowy PFRON	1 598 168	1 506 671	1 782 964
Dom Pomocy Społecznej	6 157 908	6 395 475	6 684 2111
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza	2 033 254	1 705 549	1 581 246
Dofinansowanie organizacji pozarządowych realizujących zadania pomocy społecznej	742 546	455 299	718 731
Razem	51 507 490	51 038 480	89 356 679

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach

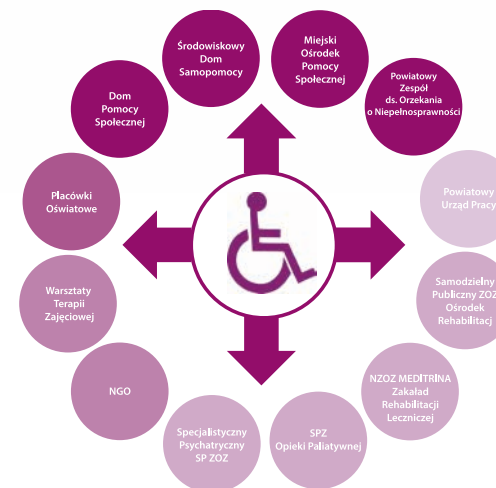
Najczęstsze powody udzielania pomocy to:

- ✓ ubóstwo – 1 414 rodzin;
- ✓ bezrobocie – 966 rodzin;
- ✓ niepełnosprawność – 1 148 rodzin;
- ✓ długotrwała choroba – 916 rodzin;
- ✓ bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – 595 rodzin;
- ✓ potrzeba ochrony macierzyństwa – 135 rodzin;
- ✓ alkoholizm i narkomania – 167 rodzin;
- ✓ bezdomność – 157 osób.

DPS „Kalina”

Rysunek 2.2.1 System wsparcia osób niepełnosprawnych na terenie miasta Suwałk

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela 2.2.2 Liczba rodzin korzystających z systemu pomocy społecznej w latach 2014-2016

Lata	Pomoc Społeczna (liczba rodzin)	Świadczenia Rodzinne (liczba dzieci)	Fundusz alimentacyjny (liczba uprawnionych)
2014	2 924	4 733	1 176
2015	2 633	4 504	1 045
2016	2 203	4 868	1 003

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2016 r. realizował zadania pomocy wynikające z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw:

- ✓ należące do właściwości powiatu poprzez:
 - kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych – 2 skierowania,
 - pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu miasta umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

i w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów – 33 dzieci,

- pomoc pieniężną z tytułu pokrywania kosztów utrzymania dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych z terenu miasta Suwałk – 170 dzieci,
- pomoc pieniężną i w naturze usamodzielnianym wychowankom opuszczającym zastępcze formy opieki rodzinnej – 65 wychowanków,
- pomoc mieszkaniową poprzez zapewnienie miejsca w mieszkaniu chronionym – 5 wychowanków,
- prowadzenie naboru kandydatów na rodziców zastępczych – 8 osób,
- prowadzenie szkoleń kandydatom i osobom sprawującym pieczę zastępczą – 10 osób,
- zapewnianie opieki koordynatora rodzincom zastępczym – 93 rodziny,
- dokonywanie okresowych ocen sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych – 317 ocen,

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach

- dokonywanie ocen funkcjonowania rodzin zastępczych – 70 ocen,
- rehabilitację społeczną i zawodową (środki PFRON) – 571 osób.
- ✓ z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:
 - orzekanie o niepełnosprawności – 3 953 orzeczenia,
 - opieka i terapia w Środowiskowym Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnych Intellektualnie – 44 osoby.
- ✓ na szczeblu gminy z zakresu zadań zleconych realizowano:
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 39 osób,
 - zasiłki rodzinne wraz z przysługującymi dodatkami – 4 868 dzieci,
 - jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka – 660 świadczeń,
 - zasiłki pielęgnacyjne – 1 934 osoby,
 - świadczenia pielęgnacyjne – 353 osoby,
 - specjalne zasiłki opiekuńcze – 110 osób,
 - zasiłki dla opiekuna – 115 osób,
 - ubezpieczenia emerytalno-rentowe osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze i zasiłki dla opiekuna – 384 osoby,
 - ubezpieczenia zdrowotne – 297 osób,
 - świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 1 003 uprawnionych oraz prowadzono postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych,
 - ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych – 106 osób,
 - świadczenia rodzicielskie – 290 osób,
 - świadczenia wychowawcze – 7 674 dzieci.
- ✓ z zakresu zadań własnych gminy:
 - zasiłki stałe – 518 osób,
 - zasiłki i pomoc w naturze – 1 084 osoby,

- gorące posiłki, w tym dożywianie dzieci i młodzieży – realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz „Programu osłonowego w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2014-2020” – 2 092 osoby,
- usługi opiekuńcze – 212 osób,
- schronienie (noclegownia) – 30 osób,
- sprawienie pogrzebu – 11 pochówków,
- ubezpieczenia zdrowotne osób pobierających zasiłki stałe – 446 osób,
- kierowanie i odpłatność za pobyt mieszkańców miasta Suwałk w domach pomocy społecznej – 68 osób,
- przewóz osób niepełnosprawnych – 16 514 pasażerów,
- wsparcie opieką asystenta rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze – 33 rodziny.
- ✓ inne działania Ośrodka:
 - realizacja programu „Aktywny Samorząd”. Miasto przystąpiło do realizacji pilotażowego programu w ramach środków PFRON. Adresatami były osoby

- niepełnosprawne. Dofinansowanie uzyskało 38 osób,
- prowadzenie grup korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 24 sprawców,
- organizacja prac społecznie użytecznych – 33 osoby,
- dodatek energetyczny – od 1 stycznia 2014 r. Ośrodek jest realizatorem dodatku energetycznego, który przysługuje odbiorcom wrażliwym na mocy ustawy – Prawo energetyczne. Pomoc uzyskało 724 rodziny,
- dodatki mieszkaniowe – od 1 stycznia 2016 r. Ośrodek przejął realizację zadania własnego gminy polegającego na ustalaniu uprawnień i wypłacie dodatków mieszkaniowych skorzystało 1 391 gospodarstw domowych,
- realizacja programu Operacyjnego „POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Program skierowany do grup odbiorców spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej tj. 951 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 771 zł dla osoby w rodzinie. FEAD polega na dostarczaniu osobom najuboższym pomocy żywnościowej w formie paczki składającej się z 14 produktów (makaron, mleko, mielonka, cukier, olej, itd.). Rolą Ośrodka była kwalifikacja osób spełniających kryteria dochodowe okre-

- ślone w ustawie o pomocy społecznej. W wyniku współpracy z 8 organizacjami, fundacjami i kościołami zweryfikowano 598 osób oraz wydano 211 skierowań umożliwiających uzyskanie pomocy żywnościowej,
- program Aktywizacji i Integracji realizowano w okresie od 1 czerwca do 31 lipca 2016 r. we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy. Program kierowany był do 10 bezrobotnych, dla których ustalony został III profil przez PUP. Działania polegały na wykonywaniu prac społecznie użytecznych 2h/dziennie oraz udział w zajęciach aktywnej integracji 2h/dziennie. Dzięki prowadzonym działaniom z zakresu integracji zawodowej i społecznej uczestnicy mieli szansę na zmianę profilu, a jednocześnie uzyskanie dostępu do instrumentów pracy. W efekcie pracę podjęły 4 osoby,
- projekt „Dzień z Marią Konopnicką” - grupa nieformalna pracowników socjalnych we współpracy ze Stowarzyszeniem Integracji Społecznej „Alternatywa” pozyskała dofinansowanie z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Dzięki dodatkowym środkom 20 dzieciom w wieku 8-12 lat z rodzin objętych asystenturą zorganizowano wizytę w Muzeum oraz w „Zaułku Karsnoludków”, gdzie poprzez gry i zabawy zapoznano z twórczością M. Konopnickiej,
- realizacja programu „Miasto Zdrowia” – w partnerstwie z COMARCH S.A. Rolą Ośrodka jest udział w zdalnej opiece poprzez rekrutację podopiecznych, obsługę wypożyczeń sprzętu, ewidencjonowanie oraz udzielanie instruktażu podopiecznym w zakresie jego obsługi.

Programem zostało objętych 10 mieszkańców Suwałk,

- program Osłonowy „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” – z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej pozyskano kwotę 69 000 zł na remont piwnicy, której pomieszczenia będą wykorzystywane na potrzeby terapeutyczno-edukacyjne zwłaszcza sprawców przemocy,
- we współpracy z SIS „Alternatywa” przy udziale środków PFRON i sponsorów zorganizowano VIII Regionalny Bal Andrzejkowy „Czary Mary zmieniamy świat na wesoło”. W spotkaniu integracyjnym uczestniczyło ok. 468 osób niepełnosprawnych z 18 ośrodków Województwa Podlaskiego i Warmińsko Mazurskiego (środkowe domy samopomocy, domy pomocy społecznej, warsztaty terapii zajęciowej).

Akcje społeczne:

- ✓ **„Energetyczny tornister”** - nieocenioną korzyścią wynikającą ze współpracy z Polską Grupą Energetyczną zarówno dla ośrodka, samorządu jak i podopiecznych jest organizowana od 4 lat akcja dzięki, której pierwszoklasiści z najuboższych rodzin otrzymują wyposażenie niezbędne dla ucznia. W 2016 r. pomoc otrzymało 54 uczniów.
- ✓ **„Szlachetna Paczka”** – Ośrodek we współpracy z Centrum Organizacji Poza-rządowych zrekrutował 12 rodzin wymagających pomocy i wsparcia.
- ✓ **Podlaskie Dni Rodziny** – po raz XIV zorganizowano festyn rodzinny, w którym uczestniczyło ponad 160 osób niepełnosprawnych z dziewięciu ośrodków wsparcia.

Działania innych placówek pomocy społecznej

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Suwałkach funkcjonuje na podstawie decyzji Wojewody Podlaskiego Nr PS-I.9423.7.2012.KL z 3 stycznia 2012 r. – jest publiczną instytucjonalną formą pieczy zastępczej typu interwencyjno-socjalizacyjnego, do której trafiają dzieci pochodzące z rodzin niewydolnych wychowawczo, często dysfunkcyjnych. Dzieci przywożone są do Placówki przez policję lub straż graniczną bezpośrednio z interwencji, jak też kierowane są do niej wyrokami Sądu Rodzinnego i Nieletnich. Celem działalności Placówki jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej oraz niedostosowanym społecznie, całodobowej, ciągłej lub okresowej opieki i wychowania, jak również wspieranie działań rodziców w sprawowaniu opieki.

Placówka zgodnie z art. 93 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz.332 z późn. zm.) zapewnia dziecku:

- ✓ całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojo-

Energetyczny tornister

we, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;

- ✓ realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- ✓ umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- ✓ podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- ✓ zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- ✓ obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- ✓ zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie ze standardami i regulaminem organizacyjnym Placówka posiada 30 miejsc, w tym 20 socjalizacyjnych oraz 10 interwencyjnych dla dzieci i młodzieży. W 2016 roku w Placówce przebywało ogółem 27 wychowanków. W ciągu roku do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej przyjęto 2 nowych wychowanków z powodu rozwiązania rodziny zastępczej. Placówkę opuściło 7 podopiecznych, w tym: do domu rodzinnego wrócił 1, zaś 6 pełnoletnich wychowanków opuściło Placówkę w związku z usamodzielnieniem.

Placówka dba o jakość i stale podnosi standard usług opiekuńczo-wychowawczych. Miesięczna odpłatność za jedno dziecko umieszczone w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Suwałkach w 2016 r. wyniosła 5 968,89 zł, podczas gdy w 2015 roku odpłatność taka wynosiła 5 963,75 zł.

Dom Pomocy Społecznej „Kalina” ma zasięg ponadlokalny i specjalizuje się w opiece nad osobami przewlekle somatycznie chorymi zapewniając całodobową profesjonalną opiekę oraz różnorodne formy terapii, rehabilitacji i wypoczynku. Praca terapeutyczno-

-opiekuńcza z mieszkańcami Domu polega na opracowywaniu i realizowaniu w porozumieniu z każdym mieszkańcem indywidualnie planu wspierająco-opiekuńczego. Zajęcia są różnorodne, opracowywane indywidualnie i grupowo – z zakresu malarstwa, rysunku, haftu, dziewiarstwa, origami, ergoterapii, socjoterapii, muzykoterapii, teatroterapii, sylwo-terapii oraz ćwiczeń ogólnousprawniających.

Dom prowadzi również działalność integrującą mieszkańców ze społecznością lokalną dzięki wsparciu finansowemu i kadrowemu Stowarzyszenia Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej „Kalina”. Są to między innymi Międzynarodowe Animacje Teatralne, Biegi Integracyjne, Spotkania Rodzinne, w których od lat uczestniczy po kilkaset osób, w tym również osoby niepełnosprawne spoza granic kraju.

Dom dysponuje 195 miejscami. W 2016 r. w DPS „Kalina” przebywały osoby z 37 gmin z północno wschodniej Polski, przy czym 100 osób pochodziło z Suwałk, 11 osób z gminy Suwałki, 13 z Augustowa, 6 osób z Olecka, po 5 osób z gminy Bakalarzewo i Krasnopol, po 4 osoby z gminy Przerośl oraz Gołdapi, po 3 osoby z Siemiatycz, Sejn oraz gmin Wiżajny, Świętajno i Kalinowo. Pozostali mieszkańcy to pojedyncze osoby z innych gmin ościennych. Najliczniejszą grupę mieszkańców, bo 79%, stanowiły osoby, które przekroczyły 60 rok życia, w tym około 40% stanowiły osoby po osiemdziesiątym roku życia. Większość tych mieszkańców wykazywała znaczne ograniczenie sprawności psychofizycznej, co wiązało się ze zwiększonym zapotrzebowaniem na różnego rodzaju usługi.

W 2016 r. mieszkańcami opiekowała się 113 osobowa załoga wspierana stażystami, praktykantami i wolontariuszami. W DPS „Kalina” pracują również więźniowie. Pozwoliło

to utrzymać wskaźnik zatrudnienia pracowników na wymaganym poziomie 0,6 na jednego mieszkańca.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS „Kalina” w 2016 roku wynosił 2 878,80 zł i był konkurencyjny w porównaniu do innych tego typu placówek w Polsce.

Inne działania podejmowane przez miasto Suwałki

Od 1 września 2013 roku zaczął funkcjonować w Suwałkach Program „Suwalska RODZINA PLUS”. Jest to kompleksowy Program zmierzający do polepszenia warunków życiowych rodzin wielodzietnych, zwłaszcza dzieci i młodzieży wychowującej się w tych rodzinach oraz rodzinach zastępczych poprzez wsparcie ich procesu wychowawczego.

Od 2013 roku przyjęto 986 wniosków o wydanie karty „Suwalska RODZINA PLUS” dla 4 983 osób. Jednocześnie do współpracy przy realizacji ww. programu przystąpiło 35 prywatnych przedsiębiorców, z czego 6 w 2016 roku. Przedsiębiorcy proponują posiadaczom karty „Suwalska RODZINA PLUS” zniżki, w zakresie od 1,5% do 30% na swoje towary i usługi.

Program ma na celu:

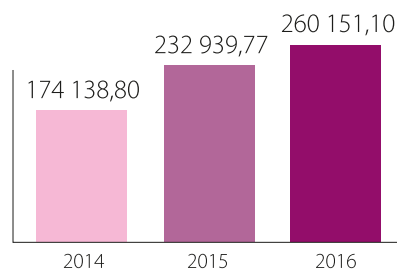
- ✓ promocję modelu rodziny wielodzietnej oraz działań na rzecz wzmocnienia jej pozytywnego wizerunku,
- ✓ poprawę warunków życia rodzin wielodzietnych,
- ✓ zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży wychowującej się w rodzinach wielodzietnych.

24 września 2014 roku uchwałą Rady Miejskiej w Suwałkach dokonano zmian w funkcjonowaniu Programu, z mocą obowiązującą od 1 listopada 2014 roku. Dzięki zmianom rozszerzono katalog ulg dostępnych dla

wszystkich posiadaczy kart „Suwalska RODZINA PLUS” (brak podziału na rodziny z trójką dzieci oraz rodziny z czwórką i więcej dzieci), umożliwiono indywidualne korzystanie z ulg, jak również rozszerzono katalog ulg oferowanych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suwałkach.

W 2016 roku łączna kwota udzielonych ulg, przez miejskie jednostki i spółki – w ramach Programu „Suwalska RODZINA PLUS” wyniosła 260 151,10 zł. Natomiast na obsługę przedmiotowego programu wydatkowano 751,97 zł. Ze środków tych sfinansowano zakup kart „Suwalska RODZINA PLUS” i folii do ich laminowania.

Wykres 2.2.1. Wartość udzielonych ulg (w zł) w latach 2014 - 2016

Żłobek Miejski przy ul. Kamedulskiej 3

Tabela 2.2.3 Dane dotyczące ulg przyznawanych przez miejskie jednostki organizacyjne, w okresie 01.01.-31.12.2016 r.*

Lp.	Nazwa jednostki udzielającej ulgi	Ilość osób, które skorzystały z Karty	Łączna kwota udzielonych ulg
1.	Przedszkole nr 1	49	7 432,50 zł
2.	Przedszkole nr 2	28	6 528,50 zł
3.	Przedszkole nr 3 im. Ojca Świętego Jana Pawła II	36	8 722,50 zł
4.	Przedszkole nr 4 z Oddziałem Integrycyjnym	50	13 052,00 zł
5.	Przedszkole nr 5 z Oddziałem Integrycyjnym	27	4 523,30 zł
6.	Przedszkole nr 6	50	10 986,00 zł
7.	Przedszkole nr 7	31	9 045,50 zł
8.	Przedszkole nr 8 z Oddziałami Integrycyjnymi	26	9 025,00 zł
9.	Przedszkole nr 10 im. Marii Konopnickiej	32	8 043,50 zł
10.	Żłobek Miejski	53	25 648,80 zł
11.	Suwalski Ośrodek Kultury	1 083 (wejścia)	10 199,50 zł
12.	PGK Sp. z o.o.	3 035 (dolańdowań)	57 665,00 zł
13.	Muzeum Okręgowe	0	0 zł
	ściana wspinałkowa	52 (wejść)	
14.	Ośrodek Sportu i Rekreacji	8 202 (wejść)	72 369,00 zł
	basen	258 (wejść)	
	strefa saun	136 (wejścia)	
	grota solna	2 427 (wejść)	
15.	Bezpłatne szczepienia przeciwko HPV	28	16 910,00 zł
OGÓŁEM			260 151,10 zł

*Informację opracowano na podstawie danych uzyskanych od poszczególnych realizatorów Programu.

Żłobek miejski

W 2016 r. Miasto Suwałki w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch” pozyskało środki finansowe na bieżące utrzymanie miejsc w żłobku w kwocie: 257 662,70 zł oraz na modernizację (przystosowanie na żłobek) budynku przy ul. Kamedulskiej 3 w kwocie: 1 294 255,85 zł. Obecnie Żłobek Miejski mieści się przy ul. Andersa 10 i ul. Kamedulskiej 3 i dysponuje razem 205 miejscami dla najmłodszych.

W ramach programu „Maluch” wykonano roboty budowlane, sanitarne i elektryczne rozbudowy, przebudowy i remont budynku przy ul. Kamedulskiej 3, zakupiono wyposażenie w tym meble, zabawki i sprzęt, wyposażono rozdzielnię i zmywalnię posiłków, zakupiono samochód do transportu posiłków, doposażono kuchnię Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa, przystosowano szyby windy i zamontowano dźwig towarowo-osobowy w budynku Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa.

Ponadto od grudnia 2016 r. w Żłobku Miejskim na ul. Kamedulskiej w Suwałkach realizowany jest projekt pn. „Aktywni rodzice – szczęśliwe dzieci” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej wśród 72 osób zamieszkałych na terenie miasta Suwałk sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub pozostających bez zatrudnienia. Celem projektu jest utworzenie grupy żłobkowej dla 24 dzieci której funkcjonowanie i wyposażenie zostanie sfinansowane w ramach projektu. Wartość projektu – 987 916,25 zł.

Podmioty niepubliczne prowadzące działalność w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w 2016 r.

W 2016 r. na terenie miasta Suwałk działalność z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 prowadziły 7 żłobków niepublicznych: Żłobek Niepubliczny „Bajlandia”, Żłobek Niepubliczny „Jedyneczka”, Żłobek Niepubliczny „Emelek”, Żłobek Niepubliczny „Chatka Puchatka”, Żłobek Niepubliczny „Mały Żak”, Żłobek Niepubliczny „Krecik”, Żłobek Niepubliczny „Biedroneczka”, Spółdzielnia Socjalna „Jedyneczka”. Łącznie w niepublicznych żłobkach jest 121 miejsc dla dzieci najmłodszych.

Ponadto Spółdzielnia Socjalna „Jedyneczka” zatrudnia również dziennych opiekunów, którzy pod swoją opieką mają dziesięcioro maluchów.

2.3. Oświata

Organizacja przedszkoli, szkół i placówek oświatowych

W roku szkolnym 2016/2017 miasto Suwałki prowadziło następujące publiczne jednostki oświatowe: 10 przedszkoli (9 samodzielnych i 1 specjalne), 9 szkół podstawowych (3 samodzielne, 5 funkcjonujących w zespołach szkół oraz 1 specjalna), 8 gimnazjów (7 gimnazjów funkcjonuje w zespołach szkół, 1 specjalne), 1 samodzielne liceum ogólnokształcące, 10 zespołów szkół (w tym: 4 zespoły szkół podstawowych z gimnazjum, 1 zespół szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, 2 zespoły szkół ponadgimnazjalnych z gimnazjum, 3 zespoły szkół ponadgimnazjalnych), 1 ośrodek szkolno – wychowawczy (internat, przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, zasadnicza szkoła zawodowa, szkoła przysposabiająca do pracy), Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli oraz Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.

Obchody 110-lecia ZS 4 w Suwałkach

W ewidencji placówek i szkół niepublicznych prowadzonej przez miasto Suwałki figurowało 26 szkół niepublicznych w tym 24 z uprawnieniami szkół publicznych oraz 2 bez uprawnień szkół publicznych. Ponadto w ewidencji wpisanych było 19 placówek niepublicznych, 1 niepubliczny punkt przedszkolny oraz 9 przedszkoli.

Tabela 2.3.1 Liczba oddziałów i uczniów w przedszkolach i poszczególnych typach szkół.

Typ placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	73	1760
Szkoły podstawowe	199	4451
Gimnazja	80	1912
Szkoły ponadgimnazjalne	124	3036
Specjalny ośrodek	37	191
Szkoły dla dorosłych	6	114
Razem	519	11 464

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej według stanu na dzień 30 września 2016 r.

W roku szkolnym 2016/2017, w naszym mieście, do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszczało 1 760 dzieci. Do szkół podstawowych uczęszczało 4 451. Liczba uczniów w gimnazjach wyniosła 1 912. W szkołach ponadgimnazjalnych uczyło się 3 036 uczniów, natomiast w szkołach dla dorosłych kształciło się 114 słuchaczy.

Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych kształcą się w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym. W 2016 r. placówka ta przyjęła ogółem 191 uczniów. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach w roku szkolnym 2016/2017 obejmowała poradnictwem 22 143 dzieci i młodzieży z miasta i terenu powiatu. W roku szkolnym 2016/2017 w ogólnodostępnych szkołach podstawowych funkcjonowało 18 oddziałów integracyjnych oraz 11 oddziałów integracyjnych w gimnazjach. Do 5 oddziałów integracyjnych funkcjonujących w przedszkolach uczęszczało 24 dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Zajęciami w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka objętych zostało 76 dzieci (112,25 godziny tygodniowo).

W latach 2014-2016 nastąpił spadek liczby uczniów w suwalskich szkołach o 4,51%, natomiast liczba etatów nauczycielskich spadła o 1,48%.

Tabela 2.3.2 Liczba uczniów i etatów nauczycieli w latach 2014-2016

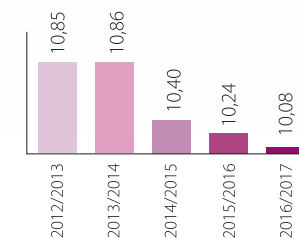
	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Etaty nauczycieli	1 153,59	1 150,29	1 136,47
Uczniowie	12 005	11 782	11 464

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej według stanu na dzień 30 września 2014 r.-2016 r.

Obchody 180-lecia LO w Suwałkach

Wykres 2.3.1 Liczba uczniów przypadających na jeden etat nauczycielski w latach 2014-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Jubileusze suwalskich jednostek oświatowych w 2016 r.

- ✓ Przedszkole nr 7 w Suwałkach – 35 – lecie działalności,
- ✓ Zespół Szkół nr 9 w Suwałkach – 35 – lecie działalności Szkoły Podstawowej nr 5 im. Alfreda Wierusza – Kowalskiego,
- ✓ Zespół Szkół nr 1 w Suwałkach – 25 – lecie działalności,
- ✓ Zespół Szkół nr 4 w Suwałkach – 110 – lecie działalności,
- ✓ Zespół Szkół nr 6 im. Karola Brzostowskiego w Suwałkach – 90 – lecie działalności,
- ✓ I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Kopnickiej w Suwałkach – 180 – lecie działalności,
- ✓ Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach – 15-lecie działalności.

Kadra pedagogiczna

Od 1 września 2016 r. w przedszkolach i we wszystkich typach szkół, placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie miasta Suwałk zatrudnionych było ogółem 1 200 nauczycieli (1 136,47 etatów).

Tabela 2.3.3 Struktura kadry pedagogicznej placówek oświatowych z podziałem na stopnie awansu zawodowego oraz wymiar zatrudnienia

Stopień zawodowy	Liczba nauczycieli ogólnie	2016/2017	
		pełnozatrudnionych	niepełnozatrudnionych
		1086	114
Bez stopnia awansu zawodowego	2	1 200	
Stażyści	33		
Kontraktowi	129		
Mianowani	205		
Dyplomowani	831		

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej według stanu na dzień 30 września 2016 r.

Egzaminy zewnętrzne w roku szkolnym 2015/2016

Sprawdzian

W 2016 roku sprawdzian został przeprowadzony w dniu 5 kwietnia w ośmiu ogólnodostępnych szkołach podstawowych prowadzonych przez miasto Suwałki oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 w Suwałkach.

Ogółem do sprawdzianu przystąpiło 599 uczniów w ogólnodostępnych szkołach podstawowych prowadzonych przez miasto Suwałki i w SOSW nr 1 – 1.

Najwyższe wyniki na sprawdzianie osiągnęli uczniowie SP nr 4, SP nr 6 i SP nr 10. Większość uczniów szkół podstawowych prowadzonych przez miasto Suwałki uzyskuje co roku średnią liczbę punktów ze sprawdzianu powyżej średniej krajowej i wojewódzkiej.

Do dobrego średniego wyniku miasta przyczynia się też realizacja projektu miejskiego „Sprawdzian i egzamin – dam radę”. Zajęcia

dotkliwe skierowane były m.in. do uczniów klas szóstych, które pomogły w przygotowaniu ich do sprawdzianu.

Egzamin gimnazjalny

Egzamin gimnazjalny odbył się w dniach 18-20 kwietnia 2016 roku. Ogółem do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło 571 uczniów (z gimnazjów prowadzonych przez miasto Suwałki). W Gimnazjum nr 8 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 w Suwałkach w roku szkolnym 2015/2016 egzamin gimnazjalny nie odbył się, ponieważ nie funkcjonowała klasa III gimnazjum dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. Spośród suwalskich gimnazjów zarówno z części humanistycznej, jak i matematyczno - przyrodniczej wyróżniają się wyniki Gimnazjum nr 3.

W skali staninowej w części humanistycznej z języka polskiego najwyższą pozycję osiągnęły Gimnazjum nr 3 i Gimnazjum nr 6 – wyniki wyżej średniej, a z historii i wiedzy o społeczeństwie – Gimnazjum nr 3 – wynik wysoki.

W skali staninowej w części matematyczno-przyrodniczej z matematyki najwyższą pozycję osiągnęło Gimnazjum nr 3 – wynik wysoki, a z przedmiotów przyrodniczych – Gimnazjum nr 1, 3, 5 i 7 – wynik wyżej średni.

Poziom umiejętności sprawdzanych egzaminem z języka angielskiego w suwalskich gimnazjach jest dość wysoki. Najlepsze wyniki zarówno na poziomie podstawowym, jak i na poziomie rozszerzonym osiągnęli uczniowie Gimnazjum nr 3.

W skali staninowej z języka angielskiego na poziomie podstawowym najwyższą pozycję osiągnęły Gimnazjum nr 3 i 5 – wyniki wysokie.

Egzamin maturalny

W 2016 roku egzamin maturalny został przeprowadzony w miesiącu maju i czerwcu. Natomiast egzaminy poprawkowe odbyły się

w sierpniu 2016 r. Ogółem do obowiązkowego egzaminu maturalnego przystąpiło 776 uczniów ze szkół prowadzonych przez miasto Suwałki. W liceach ogólnokształcących zdawalność egzaminu maturalnego jest wysoka. Technika osiągnęły niższe wyniki od liceów ogólnokształcących. Wśród techników najwyższe średnie z części pisemnej z języka polskiego osiągnęło Technikum nr 2, z języka angielskiego – Technikum nr 4, natomiast z matematyki Technikum nr 3.

Egzamin maturalny najlepiej napisali uczniowie I LO.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe („stara” formuła) oraz kwalifikacje w zawodzie („nowa” formuła), został przeprowadzony dla absolwentów szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkół zawodowych, techników, techników uzupełniających i policealnych szkół zawodowych.

W roku 2016 egzamin zawodowy został przeprowadzony w „starej” i „nowej” formule.

Egzaminy zewnętrzne

Analiza oraz szczegółowe wyniki egzaminów zewnętrznych w roku szkolnym 2015/2016

znajdują się w „Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w Mieście Suwałki za rok szkolny 2015/2016”, udostępnionej na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Suwałkach: <http://um.suwalki.pl/dla-mieszkanca/oswiata/>.

Stypendia Prezydenta Miasta Suwałk

Na podstawie uchwały nr XXI/251/2016 z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie realizacji Programu wspierania rozwoju uczniów zdolnych „Zdolny Suwałczanin”, uczniowie (mieszkańcy Suwałk) szkół podstawowych i gimnazjów mogą (po spełnieniu warunków określonych w Regulaminie przyznawania stypendium Prezydenta Miasta Suwałk za szczególne osiągnięcia w nauce lub sporcie – stanowiącym załącznik do uchwały) otrzymać stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce lub sporcie. Uczeń może otrzymywać równolegle dwa stypendia („naukowe” i „sportowe”).

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych mogą otrzymywać tylko stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce, ponieważ stypendium „sportowe” mogą uzyskać na podstawie innej obowiązującej uchwały (XXXVII/397/2013 z 28 maja 2013 r. w sprawie określenia zasad,

Wręczenie nagród w wojewódzkich konkursach przedmiotowych

trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzaju i wysokości stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień w Mieście Suwałki).

Stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce i/lub sporcie (uzyskane w roku szkolnym 2015/2016) otrzymało łącznie 125 uczniów: 48 ze szkół podstawowych, 63 z gimnazjów i 13 ze szkół ponadgimnazjalnych.

Łącznie, w formie stypendium Prezydenta Miasta Suwałki za szczególne osiągnięcia w nauce i/lub sporcie uzyskane w roku szkolnym 2015/2016, wypłacono uczniom kwotę 108 000 zł.

Programy realizowane przez miasto Suwałki

W roku szkolnym 2016/2017 w okresie wrzesień 2016 r.-czerwiec 2017 r. Miasto Suwałki kontynuuje program „A ja lubię chodzić do szkoły” dla uczniów klas II-III szkoły podstawowej. Uczniom zostały przyznane dodatkowe zajęcia np. logopedyczne, gimnastyka korekcyjna, szachy, artystyczne, dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, teatralne, taneczne, sportowe itp. Natomiast uczniom klas I szkoły podstawowej zostały zorganizowane dodatkowe zajęcia mające na celu sprofilowanie klas. W ramach ww. programów uczniom w klasach I-III przyznano po 1 godzinie na oddział oraz każdej szkole podstawowej przyznano 13 godzin tygodniowo dodatkowej opieki świetlicowej. Łącznie w roku szkolnym 2016/2017 zostało zrealizowanych 7 245 godzin.

„Planeta Energii” – mobilne centrum energii w Suwałkach

W okresie od września 2016 r. do czerwca 2017 r. oddziałem przedszkolnym (13) funkcjonującym w szkołach podstawowych zostały przyznane bezpłatne zajęcia dodatkowe w wymiarze 2 godzin dziennie (ponad podstawę programową). Dzięki temu oddziały przedszkolne były czynne 7 godzin dziennie. Łącznie zostało zrealizowanych 5 200 godzin.

Od września do czerwca dzieciom w wieku 3-4 lat uczęszczającym do przedszkoli zorganizowano zajęcia z języka angielskiego. Łącznie zrealizowanych zostało 240 godzin zajęć.

O okresie od 26 września do 7 kwietnia 2017 r. realizowany był program „Egzamin gimnazjalny-dam radę”. W ramach ww. programu zostały przyznane uczniom klas III gimnazjum po 2 godziny dydaktyczne na oddział (wyboru przedmiotów dokonywali uczniowie z rodzicami i nauczycielami). Łącznie zostało zrealizowanych 988 godzin zajęć.

W okresie od 26 września 2016 r. do 21 kwietnia 2017 r. we wszystkich liceach ogólnokształcących i technikach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki realizowana była kolejna edycja programu „Matura – klucz do sukcesu”. Każdy oddział III klasy liceum i IV klasy technikum otrzymał dodatkowo 3 godziny tygodniowo na przygotowanie do matury. Łącznie odbyły się 1 932 godziny zajęć dydaktycznych. W ramach ww. programu odbywały się m.in. zajęcia z języka polskiego, języka angielskiego, matematyki, biologii, historii, wos-u, geografii, fizyki lub chemii.

W okresie od września 2016 r. do czerwca 2017 r. realizowane były zajęcia korekcyjno – kompensacyjne w każdej szkole podstawowej w wymiarze 6 godzin tygodniowo. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne prowadzą specjaliści po dokonaniu diagnozy potrzeb uczniów. Łącznie w roku szkolnym 2016/2017 zostało zrealizowanych 1 680 godzin.

Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Suwałkach zostały przyznane dodatkowe godziny (220 godzin) w miesiącach kwiecień-czerwiec 2016 r. na realizację zadania oceny gotowości szkolnej dzieci. W przypadku 21 dzieci wydano opinię o odroczeniu obowiązku szkolnego.

Program „Aby język giętki...” – w ramach programu dzieci uczęszczające do przedszkoli oraz w szkołach podstawowych były objęte terapią logopedyczną. Logopeda prowadził pracę profilaktyczną i terapeutyczną w zakresie czytania i pisania, a w wielu przypadkach w zakresie ogólnego rozwoju psychomotorycznego. W ramach ww. programu przyznano w okresie wrzesień 2016 r.-czerwiec 2017 r. – 36 godzin tygodniowo dla logopedów, w tym 20 godzin tygodniowo realizowanych było w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Suwałkach. Łącznie w ramach ww. programu zrealizowanych zostało 1 260 godzin.

W ramach Konkursu „Rozwijam swoje pasje”, w roku szkolnym 2016/2017, Prezydent Miasta Suwałki dofinansował 11 projektów realizowanych w suwalskich szkołach. Celem konkursu było m.in.: rozwijanie kreatywności oraz talentów i zdolności uczniów, możliwości twórczego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, inspirowanie dzieci i młodzieży do rozwijania działalności pozaszkolnej i aktywizowania środowiska lokalnego. Najciekawsze projekty mogły uzyskać dofinansowanie w kwocie do 5 000,00 zł.

Dofinansowane projekty dotyczyły m.in.: nauki programowania (zajęcia z wykorzystaniem zestawów LEGO Mindstorms), zajęć historycznych dotyczących wydarzeń historycznych związanych z Suwałkami i architekturą naszego miasta, promocji czytelnictwa i literatury wśród dzieci i młodzieży, rozwijania talentów aktorskich uczniów, uzdolnień

w zakresie matematyki, przyrody, sztuki. Ponadto uczniowie Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach stworzyli wirtualizację różnych miejsc publicznych w Suwałkach (wewnątrz i na zewnątrz) – budynków, parków – przy wykorzystaniu specjalnej kamery pracującej w trybie 360°, drona oraz łazika skonstruowanego przez uczniów Zespół Szkół Technicznych w Suwałkach. Projekty powstały z inicjatywy uczniów i były przez nich realizowane. Łączny koszt dofinansowania projektów – 49 570,00 zł.

W ramach ogłoszonych przez Prezydenta Miasta Suwałki konkursów „Innowacyjn@ i przyjazn@ bibliotek@” oraz „Innowacyjn@ i przyjazn@ świetlic@” w 2016 r. Prezydent nagrodił 6 szkół. Nagrodzone szkoły otrzymały środki finansowe od 1 000,00 zł do 5 000,00 zł. (łącznie wartość – 20 000,00 zł.)

Głównym celem konkursu „Innowacyjn@ i przyjazn@ bibliotek@” było:

- ✓ promowanie i podkreślenie znaczenia czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży,
- ✓ propagowanie zasad bezpiecznego korzystania z internetu,
- ✓ zachęcenie uczniów do bezpośredniego kontaktu z ludźmi kultury i sztuki oraz ich efektami/wytworami.

Głównym celem konkursu „Innowacyjn@ i przyjazn@ świetlic@” było:

- ✓ podkreślenie znaczenia prowadzonych zajęć dydaktyczno-wychowawczych przez świetlice szkolne oraz zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia,
- ✓ propagowanie bezpiecznych form spędzania wolnego czasu poprzez włączanie się uczniów w działania rozwijające intelekt, umiejętności manualno-artystyczne i zdolności sportowe,
- ✓ promowanie wśród dzieci i młodzieży aktywnego trybu życia, dbałości o zdrowie.

Finansowanie oświaty

W 2016 r. dochody „oświaty” osiągnęły poziom 105 611,9 tys. zł, co stanowi 28,53% ogólnych dochodów budżetu miasta, w tym część oświatowa subwencji ogólnej wyniosła 90 063,7 tys. zł. Wydatki „oświaty” wyniosły 141 255,8 tys. zł i stanowiły 38,50% ogólnych wydatków budżetu miasta.

Planowane wydatki na zadania oświatowe w roku bieżącym kształtują się na poziomie 140 100,16 tys. zł, co stanowi 33,03% wydatków budżetu miasta Suwałk. Planowane dochody na rok bieżący wynoszą 104 513,3 tys. zł co stanowi 25,79% ogólnych dochodów budżetu miasta.

W 2016 r. dla szkół niepublicznych i niepublicznych przedszkoli oraz szkół publicznych prowadzonych przez inne podmioty niż jednostka samorządu terytorialnego Miasto Suwałki przekazało dotację w wysokości 15 454 868,72 zł.

Tabela 2.3.4 Wydatki miasta na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą w latach 2014-2016 (w tys. zł) wraz z wydatkami majątkowymi.

Ogółem	Lata		
	2014	2015	2016
	128 524	132 356	141 256

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Miasta Suwałk w latach 2014-2016

W ramach wspierania działalności szkół w zakresie pomocy materialnej uczniom, samorząd suwalski w 2016 roku udzielił 7 439 uczniom pomocy materialnej na łączną kwotę 1 656 614 zł, w tym:

- ✓ 2 029 uczniów otrzymało stypendia socjalne oraz zasiłki szkolne na łączną kwotę 1 082 991 zł,
- ✓ 115 uczniów otrzymało dofinansowanie na zakup podręczników szkolnych w ra-

mach programu „Wyprawka szkolna” na łączną kwotę 27 213,71 zł.

- ✓ 5 274 uczniów otrzymało dofinansowanie na zakup podręczników szkolnych i materiałów ćwiczeniowych na łączną kwotę 546 409 zł.

Tabela 2.3.5 Stypendia oraz zasiłki przyznawane uczniom w 2015 i 2016 roku

Typ stypendium	Liczba wypłaconych wana na stypendia stypendiów (w złotych)			
	2015	2016	2015	2016
Stypendia szkolne o charakterze socjalnym	2 262	2 029	1 393 141	1 069 361
Zasiłki szkolne	18	21	10 370	13 630

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Tabela 2.3.6 Średni roczny koszt nauczania jednego ucznia w jednostkach oświatowych (bez wydatków majątkowych), dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki, w latach 2015-2016 (w zł)

Typ placówki	2015	2016
Przedszkola (z rozdz. 80149)	10 356	10 600
Szkoły podstawowe + świetlice + stołówki (z rozdz.80150)	7 558	7 650
Gimnazja + stołówki (z rozdz. 80150)	8 814	9 352
Szkoły podstawowe specjalne + świetlica + stołówka	37 626	36 222
Gimnazja specjalne	36 114	45 350
Licea ogólnokształcące (bez liceum z oddziałami integracyjnymi, bez rozdz. 80150)	7 043	7 911
Szkoły zawodowe wraz z centrami kształcenia ustawicznego i praktycznego (bez rozdz. 80150)	7 924	8 194
Szkoły zawodowe specjalne	28 096	32 932

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Suwałkach

Uczelnia powstała 15 lipca 2005 r. na mocy decyzji Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 2005 r. 3 października 2005 r. w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Suwałkach oficjalnie rozpoczęło naukę ok. 500 studentów, z czego blisko połowa w systemie studiów dziennych na kierunkach: finanse i bankowość oraz rolnictwo. Wraz z upływem lat następował systematyczny rozwój uczelni. W 2016 r. w PWSZ kształciło się 1 629 studentów na 3 Wydziałach (Wydział Politechniczny, Wydział Ochrony Zdrowia i Wydział Humanistyczno-Ekonomiczny), łącznie na 13 kierunkach: I stopnia (bezpieczeństwo wewnętrzne, pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne, kosmetologia, budownictwo, transport, zarządzanie i inżynieria produkcji, pedagogika, ekonomia, finanse i rachunkowość oraz filologia) oraz II stopnia (ekonomia oraz bezpieczeństwo wewnętrzne).

Zaplecze dydaktyczne stanowi budynek po byłym Urzędzie Wojewódzkim w Suwałkach, mieszczący się przy ul. Noniewiczza 10, przekazany na potrzeby szkoły przez władze miasta Suwałk. Ponadto miasto Suwałki przekazało na potrzeby PWSZ teren i budynek przy ulicy Ogrodowej, a także w 2011 roku szkoła otrzymała budynek Bursy Szkolnej przy ul. Szkolnej 2. Bursa została gruntownie wyremontowana i obecnie znajduje się w niej Dom Studenta, który dysponuje 182 miejscami noclegowymi dla wykładowców, studentów, a także uczniów. Studenci PWSZ korzystają również z bazy Ośrodka Sportu i Rekreacji w Suwałkach.

W ramach uczelni od 2014 r. funkcjonuje Centrum Transferu Technologii, które stało się ośrodkiem badawczo-rozwojowym oraz dydaktycznym, inicjującym ścisłą współpracę pomiędzy środowiskiem naukowym, studentami oraz przedsiębiorcami.

W ramach Uczelni funkcjonują również m. in.:

- ✓ Uniwersytet Dziecięcy – każdego roku w ramach zajęć uczestniczy w nim około 90 dzieci z całego regionu. Uniwersytet Dziecięcy ma zachęcać uczniów szkół podstawowych do poznawania świata oraz pomóc w uzyskaniu odpowiedzi na pytania nurtujące najmłodszych. Celem jest pobudzenie zainteresowania dzieci problematyką przyrodniczą, medyczną, ekonomiczną oraz społeczną,
- ✓ VII Liceum Ogólnokształcące z oddziałami dwujęzycznymi,
- ✓ Akademicki Zespół Szkół.

2.4 Kultura

Miasto Suwałki prowadzi następujące instytucje kultury: Suwalski Ośrodek Kultury, Bibliotekę Publiczną im. Marii Konopnickiej, Muzeum Okręgowe. Wspiera też stowarzyszenia i fundacje, które realizują przedsięwzięcia kulturalne stanowiące uzupełnienie pakietu ofert i usług kulturalno-artystycznych skierowanych do mieszkańców miasta, regionu i turystów.

Działalność instytucji kultury

Suwalski Ośrodek Kultury

Suwalski Ośrodek Kultury jest wiodącą w Suwałkach instytucją w zakresie upowszechniania kultury. Organizuje imprezy kulturalne, prowadzi zajęcia edukacyjne, warsztaty i konsultacje w dziedzinach: muzyki, śpiewu, tańca, plastyki i fotografii, teatru, kultury tradycyjnej.

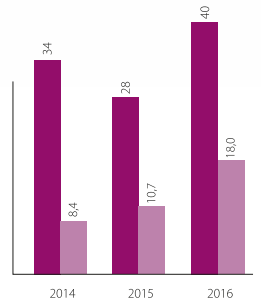
W galeriach prowadzonych przez SOK zaprezentowano w 2016 r. ogółem 40 wystaw, z tego w: Galerii Sztuki Współczesnej „Chłodna 20” – 8 wystaw, w Galerii Fotografii PAcamera – 6, w Galerii „Na Marmurach” – 6, w Galerii Jednego Obrazu – 7, w Galerii Patio SOK – 8,

w Galerii Foyer SOK – 5 wystaw. Do najważniejszych należy zaliczyć:

- ✓ w Galerii Sztuki Współczesnej „Chłodna 20”:
 - „Sadurski na dobry humor” Szczepana Sadurskiego
 - wystawa instalacji i obiektów Edyty Kasperkiewicz
 - „Rysować naturalnie” – międzynarodowa wystawa rysunku studenckiego
 - „Kolekcja SOK” – wystawa prac ponad 50 artystów ze zbiorów SOK
- ✓ w Galerii Fotografii PACamera:
 - „Sansara Nepal” – fotografie Wojtka Moskwy
 - „The best of SGT” – jubileuszowa wystawa zdjęć Suwalskiej Grupy Twórczej
 - „Z bliska” – wystawa makro- i mikro fotografii Krzysztofa Gieraltowskiego
- ✓ w Galerii Jednego Obrazu:
 - „O zdjęciach kolodionowych sprzed 160 lat” – fotografie Moniki Góral
 - „Kazimierza Gomułka rysowanki bluesowe sprzed lat”
- ✓ w Galerii „Na Marmurach”:
 - „Nie tylko w galopie” – wystawa prac Grupy Plastycznej „Sztalugi”
 - „Sabina Knoch – tkaczka dywanów dwuosnowowych – uczy tkąć” – wystawa powarsztatowa prac
- ✓ w Galerii Patio SOK:
 - wystawa plakatów Franciszka Starowieyskiego
 - „Kobiety w malarstwie” – portrety suwalczanek (w ramach stypendium Miasta Suwałki)
 - „Teatralia” – wystawa prac Andrzeja Strumiły
- ✓ w Galerii Foyer SOK
 - wystawa malarstwa Tymoteusza Muśki ze zbiorów SOK

- wystawa rysunku Andrzeja Wajdy z okazji 90. rocznicy urodzin.

Wykres 2.4.1 Wystawiennictwo w Suwalskim Ośrodku Kultury w latach 2014-2016

■ liczba wystaw (w sztukach)
■ liczba osób odwiedzających (w tysiącach)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury, Turystyki i Promocji w Suwałkach

SOK realizował międzynarodowe i ogólnopolskie festiwale muzyczne, teatralne, taneczne i interdyscyplinarne, takie jak: IX Suwałki Blues Festival, Jarmark Kamedulski, XVI Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier” 2016, XV Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek”, XVII Suwalski Jarmark Folkloru, Festiwal Fantastyki Portal Północny Wschód, XIII Ogólnopolskie Spotkania z Monodramem „O Złotą Podkowę Pegaza”.

Suwalski Ośrodek Kultury zrealizował wiele imprez o znaczeniu regionalnym i lokalnym, były to między innymi: cykle: Spotkania Teatralne „Za Kurtynką”, „Niedziela Teatralna”, cykl koncertów w ramach Filharmonii Suwałk, Koncerty Muzyczne „Na Dywaniku u Marii”, ponadto: XVI Letnia Filharmonia AUKSO, II Festiwal „Soulwałki Gospel Workshop Philips Carter & Gospel”, Koncerty „Przy Fontannie”, IX Suwałki Blues Festival, Konfrontacje Wokalne „Świetlik”, XVI Kaziuk Suwalski, 28. Suwalskie Prezentacje Artystyczne – Wiosenny Tygiel Sztuk „Marzeńtańce”, benefis Zespołu Flex z okazji 25-lecia zespołu, jubileusz

65-lecia ZPIT „Suwalszczyzna”, XII Festiwal Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier”, XIII Ogólnopolskie Spotkania z Monodramem „O Złotą Podkowę Pegaza”, Przegląd Talentów Wokalnych „Świetlik”, Dzień Dziecka, „Powitanie Lata”, cykl koncertów „Na dywaniku u Marii”, IX Suwalski Maraton Szantowo-Folkowy „Z nurtem Czar-

nej Hańczy”, Rockowania 2016, XVII Suwalski Jarmark Folkloru, Jarmark Świąteczny, Festiwal Fantastyki Portal Północny Wschód, VIII Świąteczne Kolędowanie, Jarmark Kamedulski, uroczystość nadania imienia A. Wajdy sali koncertowej SOK.

Tabela 2.4.1 Liczba uczestników wybranych festiwali, konkursów, przeglądów organizowanych przez SOK w latach 2014-2016

Impreza	Liczba uczestników		
	2014	2015	2016
Suwalskie Prezentacje Artystyczne „Marzeńtańce”	1 000	650	1 500
Kaziuk Suwalski	2 000	5 500	5 000
Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży „Wigraszek”	4 900	8 133	5 000
Suwalski Blues Festival	20 450	15 025	15 000
Lato na Chłodnej	3 000	1 500	–
Suwalski Maraton Szantowo-Folkowy	2 000	1 000	1 000
Ogólnopolskie Spotkania z Monodramem „O Złotą Podkowę Pegaza”	1 500	1 084	1 560
Jarmark Kamedulski	12 000	12 930	20 000
Suwalski Jarmark Folkloru	2 000	500	1 000
XII Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier”	1 000	927	1 500
Festiwal Fantastyki „Portal Północny Wschód”	1 000	1 095	1 000
Cykl koncertów muzycznych „Na Dywaniku u Marii”	1 030	1 500	2 050
Filharmonia Suwałk	1 164	621	4 379
Razem:	49 030	46 944	58 989

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury, Turystyki i Promocji Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Festiwal „Muszelki Wigier 2016”, zespół Baraconi z Gruzji

W Suwalskim Ośrodku Kultury prowadzona jest edukacja kulturalna i artystyczna, działają zespoły amatorskie, kluby, grupy zainteresowań. Łącznie w SOK prowadziło działalność 68 zespołów, klubów i grup, z tego w dziedzinie teatru – 12 w 4 pracowniach, w dziedzinie sztuk pięknych (plastyka) – 12 w 5 pracowniach, w dziedzinie muzyki i śpiewu – 18 w 6 pracowniach, w dziedzinie tańca – 16 w 5 pracowniach, w dziedzinie folkloru i rękodzieła – 10 w 3 pracowniach.

Wybrane zespoły działające w pracowniach artystycznych:

- ✓ **w zakresie muzyki i śpiewu:** m.in. Vieśnova, Milena Band, Wakacyjna Grupa Wujka Gienka, The Fret, Chorus, Reggae 2-gie Piętro, Jeruzalem, Blues Band, Chór Seniora Canto, Studio Piosenki „Świetlik”, Suwałki Gospel Choir, zespół śpiewu tradycyjnego „Ancyjas”, wokalnno-muzyczny „Ostatni Ząb”, Miejska Orkiestra Dęta, kapela ZPIT Suwalszczyzna,
- ✓ **w zakresie tańca ludowego:** Zespół Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna” – w tym grupy: reprezentacyjna „Filar”, „Patroni”, „Dzieci Suwalszczyzny”, „Dinozaury”,
- ✓ **w zakresie tańca współczesnego:** zespoły i grupy w ramach: Studia Tańca No-

woczesnego „Dotyk”, Studia Tańca „Dance Academy”, Studia Tańca „Flex”, Studia Tańca „Radość”,

- ✓ **w zakresie sztuk pięknych:** Pracownia Plastyczna „Centrum”, Pracownia malarska, Pracownia Sztuk Pięknych, Pracownia Ilustracji i Rysunku, Suwalska Grupa Twórcza,
- ✓ **w zakresie folkloru i rękodzieła:** Pracownia Folkloru, pracownie rękodzieła i rzemiosła,
- ✓ **w zakresie teatru:** zespoły i grupy w ramach pracowni teatralnych: „Lustro”, „Przytulisko wyobraźni”, Teatru Lalki i Aktora, „Teatr Efemeryczny”.

Suwalska Orkiestra Kameralna

Suwalska Orkiestra Kameralna w 2016 roku wykonała 29 koncertów: 9 koncertów z cyklu Filharmonia Suwałk, koncert z okazji Dnia Dziecka, 3 koncerty z cyklu „Przy fontannie”, 4 audycje edukacyjne dla uczniów, 11 audycji edukacyjnych z pokazem tanecznym, koncert „W Hołdzie Niepodległej”, których wysłuchało 8 905 osób.

Muzeum Okręgowe

Głównym celem działalności jest gromadzenie i prezentacja materialnych dóbr kultury. Muzeum prowadzi ponadto prace ba-

dawcze i naukowe w zakresie archeologii, etnografii, historii, sztuki, a także działalność wystawienniczą i edukacyjną. Prowadzi oddziały: Muzeum im. Marii Konopnickiej oraz Centrum Sztuki Współczesnej – Galerię Andrzeja Strumiłły. Wiodącymi imprezami cyklicznymi były: Noc Muzeów oraz Piknik Kawalerski – Dni Kawalerskie. Placówka, w ramach działalności oświatowej, organizuje także lekcje muzealne oraz realizuje konferencje o charakterze naukowym i popularnonaukowym.

Wystawiennictwo:

W „Resursie”, głównej siedzibie Muzeum Okręgowego, prezentowano 3 wystawy stałe: „Najstarsze dzieje. Suwalszczyzna i wschodnie Mazury od epoki lodowej do upadku Jaćwieży”, „Na dziejowym trakcie” – wystawa historyczna, „Alfred Wierusz-Kowalski” oraz 4 wystawy czasowe: „Monachium Alfreda Wierusza-Kowalskiego”, „Od płacideł po juany. Podróż przez 4 tysiące lat mętności chińskiego”, „Wybrane nabytki, dary, depozyty Działu Sztuki z lata 2006-2016”, „Zdzisław Beksiński. Retrospekcja”;

W Muzeum im. Marii Konopnickiej w Suwałkach prezentowana była wystawa stała: „Maria Konopnicka 1842 – 1910. Za zamkniętymi drzwiami czasu” oraz 4 wystawy czasowe: „Suwalszanki. Historie opowiedziane szeptem zachwytu...”, wystawa prezentująca ilustracje Jana Marcina Szancera do baśni Marii Konopnickiej pt. „O krasnoludkach i o sierotce Marysi”, „Ola z ulicy Krzywej. Opowieść o Aleksandrze Piłsudskiej ze Szczerbińskich”, „Muzeum XXI wieku”;

W Centrum Sztuki Współczesnej – Galerii Andrzeja Strumiłły prezentowano 6 wystaw czasowych: jubileuszową wystawę „Andrzej Strumiłło. Dziennik A4”, malarstwa P. Januskiewicza „Szukając natchnienia”, Anny Kowal „Dialog- 12 Bab”, malarstwa L. Kołodziejczyka „Odwaga tworzenia – Metamorfozy”, foto-

grafii G. Siuksciusa (Litwa) – „Aluzje”, wystawę fotografii i instalacji studentów Akademii Fotografii i Przedsiębiorczości z Białegostoku „Dyplomy 2016”.

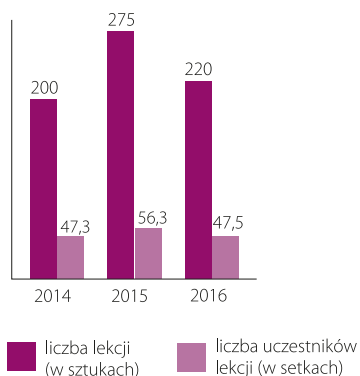
- ✓ Roczna frekwencja w obiektach Muzeum wyniosła łącznie 24 054 osoby, w tym w głównej siedzibie – 10 346 osób, w Muzeum im. M. Konopnickiej – 11 610 osób, w Centrum Sztuki Współczesnej – Galerii Andrzeja Strumiłły – 2 098 osób.
- ✓ Zbiory muzeum w 2016 roku powiększyły się o 1 078 eksponatów, w tym w Dziale Historii – o 50 eksponatów, Dziale Etnografii – 2, Dziale Sztuki – o 11, w zbiorach CSW & GAS – o 4. Do Działu Archeologii przyjęto zabytki ze stanowiska w Cimochożwiźnie – 1 009 eksponatów. Do Działu Historii zakupiono unikalny film z parady wojskowej Suwałkach z 1923 r. Do Działu Sztuki zakupiono obrazy olejne na płótnie K. Alchimowicza „Sianokosy”, A. Augustynowicza „Scena figuralna w kościele” i A. Wierusza-Kowalskiego „Pocztarek”. Zbiory Działu Etnografii powiększyły się o 200 klatek negatywów archiwum E. Iwańca. Muzeum prowadzi ożywioną działalność oświatową – w 2016 r. zrealizowano 220 lekcji muzealnych, w których uczestniczyło 4 747 osób (w Muzeum Okręgowym 1 594 osoby w 60 zajęciach, w Muzeum im. M. Konopnickiej 2 683 osoby w 132 zajęciach, w CSW & GAS – 470 osób w 28 zajęciach). Dodatkowo 467 osób wzięło udział w bezpłatnych zajęciach muzealnych w czasie wakacji i ferii zimowych;
- ✓ Do najważniejszych imprez zrealizowanych przez Muzeum Okręgowe należały:
- ✓ Noc Muzeów’ 2016 w 3 obiektach muzealnych;
- ✓ Zakończenie Roku Alfreda Wierusza-Kowalskiego, prezentacja katalogu „Egzotycka Europa”;

Noc muzeów 2016 – Muzeum Okręgowe w Suwałkach

- ✓ Akcje uliczne z okazji obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych i Dnia Pamięci Ofiar Oblawy Augustowskiej 1945 r.;
- ✓ XVI Piknik Kawalerski – Dni Kawalerskie (w programie: konkurs sprawności kawalerskiej, konkursy władania szablą i lancą, pokaz łaźnictwa konnego, konkursy w skokach przez przeszkody);
- ✓ Rekonstrukcja historyczna „Wielka Wojna. Suwalszczyzna. Jesień 1914. Epizod II walki w augustowskich lasach” (9 października, Dowspada);

Wykres 2.4.2 Liczba lekcji muzealnych i ich uczestników w latach 2014-2016

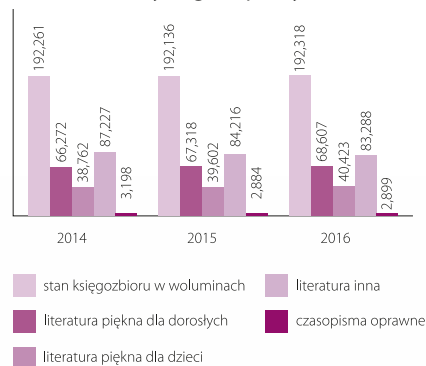
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury, Turystyki i Promocji Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Suwałkach

Sieć placówek bibliotecznych przedstawia się następująco: siedziba główna (wraz z Oddziałem dla Dzieci /Pracownia „Smykałka”/ i redakcją Dwutygodnika Suwalskiego) – ul. E. Plater 33 A, Filia nr 1 – ul. Szpitalna 60, Filia nr 2 – ul. Klono-wa 41, Filia nr 3 – ul. Północna 26 oraz Midicentrum przy ul. Witosa 4 A. Dysponuje bogatym księgozbiorem, w tym obejmującym dorobek kulturalny i społeczno-gospodarczy miasta Su-

walki i regionu. Prowadzi działalność oświatową i upowszechnieniową poprzez udostępnianie książek, prasy, informacji o mieście i regionie – w formie tradycyjnej i elektronicznej. Służy pomocą placówkom bibliotecznym na terenie powiatu suwalskiego, wspierając je pod względem metodycznym (kursy i pomoc instruktazowa, materiały do działalności oświatowej itp.), organizuje lekcje biblioteczne. Prowadzi działalność oświatową, w tym organizuje spotkania autorskie połączone z promocją wydawnictw, tematycznie związanych z Suwałkami i regionem, posiada stałą wystawę geologiczną „Ziemia zapisana w skałach” oraz prezentuje wystawy czasowe (fotograficzne, numizmatyczno-filatelistyczne, podręczników i zbiorów o charakterze bibliofilskim). Ponadto w ramach ogólnopolskiej akcji literackiej „Cała Polska czyta dzieciom” organizuje imprezę cykliczną pn. „Suwalczanie czytają dzieciom” oraz kolejne edycje konkursu „Suwalskie limeryki latem”.

Wykres 2.4.3 Księgozbiór Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej w latach 2014-2016 (w tys. egzemplarzy)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury, Turystyki i Promocji Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Księgozbiór – na koniec 2016 r. księgozbiór przedstawiał się następująco: 192 318 wy-

dawnictw zwartych, woluminy prasy oprawnej – 2 899 jednostek, zbiory specjalne – 13 801 jednostek inwentarzowych, tytuły prasy bieżącej – 121. Księgozbiór wzrósł o 7 869 woluminów o wartości 106 096,97 zł, w tym z zakupów – 3 971 wol., z darów, ekwiwalentów i innych źródeł – 3 718. Struktura księgozbioru: literatura piękna dla dorosłych – 68 607 wol., literatura piękna dla dzieci – 40 423 wol., literatura inna – 83 288 wol. W 2016 r. ubytkowano ze zbiorów 6 492 wol. Zbiory specjalne (audiowizualne, dokumenty elektroniczne, mapy, nuty, dokumenty życia społecznego) wynosiły łącznie 13 801 jednostek inwentarzowych.

Czytelnictwo i udostępnianie księgozbioru – w ciągu roku zarejestrowano 12 897 użytkowników i 92 440 odwiedzin. Wypożyczalnie zarejestrowały 10 757 czytelników (30% to dzieci i młodzież) i 46 190 odwiedzin w wypożyczalniach. Wypożyczono 115 072 książki. Czytelnie odwiedziło 4 832 użytkowników, którzy skorzystali z 8 581 pozycji książkowych i z 19 202 czasopism bieżących. Zbiory specjalne udostępniono 4 613 razy, ze stanowisk internetowych skorzystało 3 955 osób. Udzielono 3 549 informacji, w tym 1 237 elektronicznych. Bibliotekę, jej filie oraz Midicentrum odwiedziło w 2016 r. łącznie 124 810 osób.

Biblioteka realizowała wystawy i przeprowadziła szereg akcji oraz innych wydarzeń

kulturalnych. W 2016 roku funkcjonowała jedna wystawa stała pt. „Historia Ziemi zapisana w skałach” oraz zrealizowano 11 wystaw czasowych w sali im. J. Towarnickiej i w galerii „Na schodach”, 9 prezentacji okolicznościowych w „Zaułku” (I piętro). W ciągu roku odbyło się też 12 spotkań z autorami i promocja nowo wydanych książek, 9 spotkań w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki „Czwartkowe Obgadywania”. Biblioteka po raz pierwszy zorganizowała m.in. imprezy i cykle: spotkania w ramach obchodów Roku Czarnej Hańcy, jako współpartner Festiwalu Fantastyki „Portal Północny-Wschód” (prowadzenie antykwariatu, warsztaty pisania powieści grozy, IV edycje konkursu kulinarnego), 4.06 - Noc Bibliotek pn. „Pod sztandarami smoka”, akcję „Odjazdowy Bibliotekarz”, akcję upowszechniającą czytelnictwo „Przeczytaj i obejrzyj”, 5 koncertów wokalnemu-muzycznych, 1-dniową akcję społeczno-edukacyjną „Żywa biblioteka”, „Dni Meksykańskie” (koncert, wystawa, wykłady), działania w ramach obchodów 90-lecia urodzin Andrzeja Wajdy zajęcia edukacyjne, wystawa zdjęć i artykułów, wkładka biograficzna w Dwutygodniku Suwalskim, zestawienie biograficzne, wystawa filatelistyczna, debatę pn. „Rozwijamy skrzydła Polski lokalnej”, kolejną akcję z cyklu „Narodowe Czytanie” (czytanie „Quo vadis” H. Sienkiewicza W ramach corocznej kampanii promocyjnej „Cała Polska czyta dzieciom” zorganizowano XVI edycję tej akcji pn. „Suwalczanie czytają dzieciom” w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1. Przeprowadzono X edycję konkursu literackiego „Suwalskie limeryki latem”, którego tematem przewodnim była rzeka Czarna Hańca.

Biblioteka realizowała ponadto zadania biblioteki powiatowej na obszarze powiatu suwalskiego w oparciu o porozumienie pomiędzy Miastem Suwałki i Powiatem Suwalskim.

Biblioteka Publiczna im. M. Konopnickiej, Filia III

W 2016 r. ukazało się 26 bezpłatnych numerów „DwuTygodnika Suwalskiego” w nakładzie po 5 000 egz. rozprowadzanych na terenie miasta (placówki handlowe, hotele, placówki kultury, Centrum Informacji Turystycznej i in.). Prowadzono stronę internetową czasopisma (www.dwutygodniksuwalski.pl) umożliwiającą aktualizację informacji częściej niż w wersji papierowej.

Działania w zakresie realizacji zadań i przedsięwzięć kulturalnych prowadziły również:

- ✓ Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia (państwowa placówka kształcenia artystycznego), obecnie realizuje zadania w obiekcie po kapitalnym remoncie, z nową salą na 350 miejsc,
- ✓ stowarzyszenia kulturalne oraz inne jednostki realizujące zadania na terenie miasta.

Samorząd Miasta Suwałki współpracował również z następującymi związkami kombatanckimi: Suwalską Radą Kombatanatów i Osób Represjonowanych, zrzeszającą następujące organizacje: Suwalski Obwód Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” – Inspektorat, Związek Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego – koło miejskie, Związek Represjonowanych Politycznie Żołnierzy – Górników, Związek Inwalidów Wojennych oraz Związek Sybiraków, a tak-

Premiera filmu „Wołyń” w Suwałkach

że z kołem miejskim Związku Kombatanatów RP i Byłych Więźniów Politycznych i Związkiem Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy w ramach realizacji kalendarium obchodów świąt państwowych, wojskowych i rocznic historycznych w Suwałkach w 2016 roku.

Finansowanie kultury

Bardzo ważnymi narzędziami wspierającymi lokalne środowisko twórcze są przyznawane przez Prezydenta Miasta Suwałki ze środków budżetu miejskiego stypendia w dziedzinie kultury oraz doroczne nagrody Miasta Suwałki w dziedzinie kultury, nagrody jubileuszowe oraz „Mecenas Kultury Suwałki”.

Stypendia Miasta Suwałki otrzymały:

- ✓ Monika Bogdanowicz na realizację projektu muzycznego „Suwalskie śpiewanie”,
- ✓ Kinga Katarzyna Kobiela na realizację projektu w dziedzinie edukacji tanecznej: „Od gajku po kołędników bożonarodzeniowych, czyli obrzędowość doroczna Suwalszczyzny odtwarzana przez zespół „Dzieci Suwalszczyzny” dla swych rówieśników”,
- ✓ Hubert Opanowski i Ida Sara Fiodorow na projekt „Zdobycie wyższej klasy tanecznej poprzez doskonalenie techniki tańców standardowych i latynoamerykańskich” (zrealizowany częściowo).

Nagrody doroczne i jubileuszowe Miasta Suwałki otrzymały:

- ✓ indywidualne: Justyna Ołów, Natalia Ołów, Magdalena Romanowska, Przemysław Turowski, Mirosława M. Wojdeko, Marlena Borowska,
- ✓ zespołowe: Studio Tańca „Dance Zone”, Suwalski Chór Żeński „Cantilena”, Studio Piosenki „Świetlik”, Teatr Form Czarno-Białych „PLAMA”,

- ✓ jubileuszowe: Ewa M. Stąpór, Suwalski Chór Kameralny „Viva Musica”, Zespół Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna”, Zespół „Flex”.

Nagrody – tytułu „Mecenas Kultury Suwałki” w 2016 r. nie przyznano.

W 2016 roku współpracowano przy realizacji projektów w dziedzinie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego z organizacjami pożytku publicznego i innymi podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie.

Tabela 2.4.2 Wydatki miasta na kulturę w latach 2014-2016 (w zł)

Lp.	Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.
1.	Budżet miasta – wydatki ogółem	233 882 810	311 199 664	366 894 695
2.	Nakłady na kulturę ogółem	11 763 840	11 789 806	11 833 479
a	Dotacja SOK	6 945 973	6 364 634	6 292 518
	w tym nakłady wyłącznie na inwestycje	240 000	309 700	9 800
b	Dotacja Muzeum Okręgowego	2 369 552	2 659 533	2 273 508
	w tym nakłady wyłącznie na inwestycje	-	175 530	129 520
c	Dotacja Biblioteki Publicznej	2 174 101	2 177 816	2 362 404
	w tym nakłady wyłącznie na inwestycje	-	-	22 331
d	Nakłady na zadania w zakresie kultury (pozostałe):	309 244	564 822	705 158
	w tym nagrody i stypendia	73 000	90 000	69 500
	w tym dotacje dla organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego	98 946	85 744	89 499
3.	Procentowy udział nakładów na kulturę w strukturze wydatków budżetowych (2:1)	5,02%	3,79%	3,23%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury, Turystyki i Promocji Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Oficjalne nadanie imienia A. Wajdy sali widowiskowej w SOK

Wiodące wydarzenia i inicjatywy kulturalne

Obchody 90. rocznicy urodzin Andrzeja Wajdy

W 2016 roku obchodzono 90. urodziny Andrzeja Wajdy, urodzonego w Suwałkach światowej sławy reżysera, laureata Oscara.

W ramach obchodów odbyły się wystawy, koncerty, spotkania. Sam szacowny jubilat odwiedził swoje rodzinne miasto w dniach 16-17 czerwca 2016 r. dokonał oficjalnego nadania imienia sali widowiskowej SOK oraz odsłonięcia cyklu rzeźb powstałych w ramach międzynarodowego pleneru TEATR, inspirowanego jego twórczością filmową. Była to ostatnia wizyta Andrzeja Wajdy w Suwałkach – artysta zmarł 9 października 2016 r. w Warszawie.

Premiera filmu „Wołyń”

W 2016 r. odbyła się w Suwałkach premiera głośnego filmu „Wołyń” z udziałem reżysera Wojciecha Smarzowskiego i aktorów, w tym suwalczanki Michaliny Łabacz, odtwórczyni głównej roli, laureatki nagrody Złotych Lwów Gdańskich za debiut.

„Suwałki Blues Festival”

W dniach 7-11.07.2016 r. odbyła się IX edycja festiwalu. Podobnie jak w latach ubiegłych główne koncerty festiwalowe odbywały się na dwóch małych i dwóch dużych scenach plenerowych w centrum miasta. Festiwalowi towarzyszyły koncerty klubowe, warsztaty i spotkania. Ogółem odbyło się 65 koncertów w wykonaniu 58 zespołów – 250 wykonawców. Główne gwiazdy to: WARREN HAYNES THE ASHES & DUST (USA), OTIS TAYLOR (USA), BLUES PILLS (Szwecja), WAGLEWSKI FISH EMADÉ (Polska), THE DELTA SAINTS (USA), ANSLEY LISTER (Wlk. Brytania), WILLE & THE BANDITS (Wlk. Brytania), RON SAYER JR. CHARLOTTE JOYCE (Wlk. Brytania), PAUL JONES & DAVE KELLY (Wlk. Brytania), STANLEY BRECKENRIDGE (USA) oraz z Suwałk NIGHT COME i SUWAŁSKA ORKIESTRA KAMERALNA. Zrealizowano konkurs zespołów bluesowych, którego zwyciężcą została krakowska grupa HOT TAMALES. Odśpiewano kolejną płytę z nazwami największych gwiazd podczas 8. edycji SBF w Alei Gwiazd Bluesa na ul. Chłodnej w Suwałkach.

Jarmark Kamedulski

Odbył się w dniach 4-7.08.2016 r. W ramach tej jednej z głównych i największych plenerowych imprez miejskich odbyło się wiele atrakcji, w tym: happening „Kartki z historii Suwałk – wiek XIX”, wręczenie nagród Miasta Suwałki „Włóczyń Jaćwingów” połączone koncertem Stanisława Soyki w ramach AUKSO, obchody imienin ulicy T. Noniewicza – odsłonięcie muralu na budynku przy ul. Noniewicza 87, jarmark produktów regionalnych i wyrobów artystycznych, wystawy, imprezy rekreacyjne w ramach „Strefy seniora” i „Strefy zabaw dla dzieci”, występy grup amatorskich z SOK. Na scenie plenerowej wystąpiły gwiazdy sceny muzycznej: MARGARET i GOLEC

„Suwałki Blues Festival 2016”

uORKIESTRA. Na zakończenie odbył się recital kabaretowy Artura Andrusa. W święcie miasta uczestniczyło ok. 20 tys. odbiorców.

2.5 Turystyka

W 2016 roku miasto Suwałki współpracowało przy realizacji projektów z zakresu turystyki i krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży z organizacjami pożytku publicznego i innymi podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie. Na realizację zadań w 2016 roku w ramach otwartych konkursów ofert przeznaczono kwotę 114 351,52 zł oraz poza otwartymi konkursami: 12 305,20 zł.

Realizatorami zadań były następujące organizacje pozarządowe:

Suwałska Izba Rolniczo-Turystyczna w Suwałkach, Stowarzyszenie Miłośników Suwałskiego Parku Krajobrazowego „Kraina Hańczy” w Małesowiznie – Turtulu, Oratorium św. Jana Bosko w Suwałkach, Parafia Ewangelicko – Augsburska w Suwałkach, Związek Harcerstwa Polskiego – Hufiec Suwałki im. T. Lutostańskiego w Suwałkach i Suwałskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Suwałkach.

W 2016 roku zrealizowano następujące działania:

- ✓ Prowadzono Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach, w którym udzielano informacji turystycznej turystom, gościom i mieszkańcom Suwałk oraz sprzedawano wydawnictwa turystyczne, gadżety z logo „Pogodne Suwałki” oraz pamiątki. Odbywały się spotkania z podróżnikami oraz szkolenia dla uczniów szkół ponad gimnazjalnych i zajęcia dla dzieci w Klubie Podróżnika.
- ✓ Zorganizowano wycieczkę krajoznawczą po Suwałkim Parku Krajobrazowym dla uczniów suwałskich gimnazjów – laureatów międzyszkolnego konkursu wiedzy o Suwałkim Parku Krajobrazowym.
- ✓ Zorganizowano pieszą wędrowkę turystyczną brzegiem jeziora Hańcza na trasie Stara Hańcza – Błaskowizna.
- ✓ Zorganizowano festyn rodzinny pn. „Rodzinne Święto radości” oraz spływ kajakowy „Czarną Hańczą” na trasie Maćkowa Ruda – Frącki.
- ✓ Zakupiono materiały turystyczne, w tym foldery „Suwałki turystycznie” i „Suwałskie ścieżki kulturalne”, plan Suwałk, mapki atrakcji turystycznych Suwałszczyzny

w języku polskim, angielskim i niemieckim z przeznaczeniem na działalność Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach.

- ✓ Powstał portal internetowy poświęcony historii i współczesności ewangelików w Suwałkach i na Suwałszczyźnie.
- ✓ W okresie wakacji prowadzono na Zalewie Arkadia w Suwałkach działania z zakresu ratownictwa wodnego oraz prewencyjno-szkoleniowe dla dzieci i młodzieży oraz zorganizowano dyżury ratownika wodnego i patroli prewencyjnych.

We współpracy z branżą turystyczną wydano gazetki promujące oferty turystyczne i kulturalne „Kulturalne lato 2016 w POGODNYCH SUWAŁKACH” oraz „Zima 2016/2017 w Pogodnych Suwałkach w nakładzie po 5 tys. egz. w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i niemieckiej.

Dystrybucja gazetek odbywała się na targach turystycznych, podczas miejskich wydażeń oraz w punktach informacji turystycznej i suwałskich hotelach.

Miasto Suwałki we współpracy z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Suwałkach zorganizowało stoiska informacyjno – promocyjne POGODNE SUWAŁKI na targach turystycznych w Rydze i Warszawie (TT Warsaw), a we współpracy z Suwałskim Ośrodkiem Kultury – w Kaliningradzie, promujące Suwałki Blues Festival.

Wspólnie z Suwałską Izbą Rolniczo-Turystyczną przygotowano stoiska na targach turystycznych w Wilnie, Katowicach i Warszawie (Lato 2016) oraz na miejskich imprezach plenerowych (70. Lekkoatletyczne Mistrzostwach Polski Juniorów, Suwałki Blues Festival, Suwałski Jarmark Folkloru, Jarmark Kamedulski i Międzynarodowy Festiwal Kulinaryny „Sąsiedzi przy stole”).

Wigierski Park Narodowy, foto P. Pajer-Giełażys

Tabela 2.5.1 Baza noclegowa w Suwałkach w 2016 roku

Nazwa obiektu	Dane adresowe	Ilość miejsc noclegowych
Obiekty skategoryzowane świadczące usługi noclegowe		
Hotel z Restauracją Akvilon***	ul. T. Kościuszki 4	22
Velvet Hotel & Restaurant***	ul. T. Kościuszki 128	64
Hotel Szyszko***	ul. Innowacyjna 3	140
ZNP ZG Logos**	ul. T. Kościuszki 120	66
Hotel LOFT 1898***	ul. Pułaskiego 24 K	131
Obiekty świadczące usługi hotelarskie na terenie miasta Suwałk		
Hostel „Wigry”	ul. Zarzecze 26	54
Obiekt Hotelarski „Hańcza”	ul. Wojska Polskiego 2	200
Zajazd „Cowboy”	ul. Wojska Polskiego 77	11
PKS Pokoje gościnne	ul. Wojska Polskiego 100	40
Muzeum im. Marii Konopnickiej	ul. T. Kościuszki 31	2
Zajazd „Private”	ul. Polna 9	22
„Pokoje Gościnne”	ul. Cicha 2	6
Villa Eden	ul. Noniewiczza 37	58
Fresco Hostel&Food	ul. Ks. Zawadzkiego 7	10
Pola campingowe		
Eurocamping	ul. Zarzecze 26	42

Tabela 2.5.2 Najważniejsze wydarzenia turystyczne 2016 roku

Data	Wydarzenie
23-30 stycznia	47. Ogólnopolski Rajd Narciarski PTTK „Wędrówki Północy”
27 maja	„Rodzinne Święto Radości” spływ kajakowy Czarną Hańczą
24 czerwca	Pieszna wędrówka turystyczna brzegiem jeziora Hańcza na trasie Stara Hańcza - Blaskowizna
24 czerwca	Wycieczka krajoznawcza po Suwalskim Parku Krajobrazowym dla uczniów suwalskich szkół gimnazjalnych - laureatów konkursu wiedzy o SPK
4 września	60. Regaty „O Błękitną Wstęgę Jeziora Wigry”
11 września	Międzynarodowy Konkurs Kulinaryny „Sąsiedzi przy stole”

Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach (CIT)

W 2016 r. Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach prowadziła na zlecenie Miasta Suwałki – Suwalska Izba Rolniczo-Turystyczna.

Turyści korzystający z usług CIT w Suwałkach otrzymywali informacje nt. oferty turystycznej, bazy noclegowej Suwałk i Suwalszczyzny oraz miejskiej bazy sportowo-rekreacyjnej, a także licznych wydarzeń

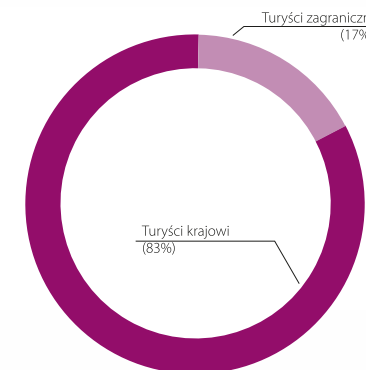

Krusznik, foto Jarosław Borejszo

Rzeka Czarna Hańcza, foto Jarosław Borejszo

Wykres 2.5.1 Liczba turystów odwiedzających CIT w okresie czerwiec-wrzesień 2016 roku

kulturalnych. Rozdawano bezpłatne materiały i wydawnictwa turystyczne. Prowadzono sprzedaż gadżetów z logotypem „Pogodne Suwałki”, suwali, pamiątek, map, przewodników, wydawnictw regionalnych, pocztówek i wyrobów rękodzieła ludowego. Udostępniano stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu. Poza godzinami pracy CIT turyści mieli dostęp do infokiosku witrynowego z informacją turystyczną. Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach pełniło rolę głównego punktu informacji turystycznej dla turystów indywidualnych i zorganizowanych grup (wycieczek) odwiedzających Suwałki.

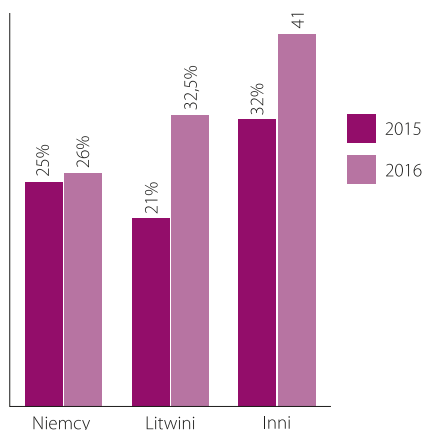
W okresie od czerwca do września 2016 roku Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach obsłużyło 6 395 osób, w tym turystów krajowych: 5 292 osoby (ok. 83% wszystkich turystów) i zagranicznych 1 103 (ok. 17% ogółu turystów).

Turyści polscy pochodzili ze wszystkich województw, największą ilość stanowili mieszkańcy woj. mazowieckiego (przede wszystkim z Warszawy) – (ok. 29%), woj. śląskiego (7,6%), dolnośląskiego (ponad 5%) oraz woj. wielkopolskiego i pomorskiego (po około 5%).

Aż ponad 27% korzystających z usług Centrum Informacji Turystycznej stanowią mieszkańcy Suwałk.

Turyści zagraniczni, którzy odwiedzili CIT pochodzili z 30 krajów, przede wszystkim z Europy. Odnotowano również turystów z tak odległych krajów jak: Australia, Chiny, USA, Kanada, Gruzja i Izrael. Wśród turystów zagranicznych dominowali: Litwini (ok. 33%), Niemcy (ponad 26%), Francuzi (około 6%) oraz obywatele Estonii i Finlandii (ponad 4%).

Wykres 2.5.2 Turyści zagraniczni w latach 2015-2016

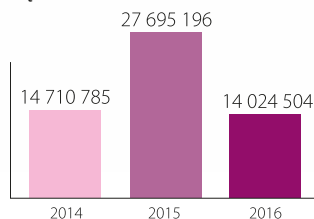

Zdecydowaną większość turystów stanowili turyści indywidualni, w tym: 35% rodziny z małymi dziećmi, 10% – single, 25% – pary, pozostałą grupę stanowili turyści w dojrzałym wieku. W 2016 najwięcej turystów odwiedziło CIT w pełni sezonu turystycznego tj. w lipcu – około 39% i w sierpniu – ponad 33% ogółu korzystających z usług CIT.

2.6 Sport

Bieżące wydatki miasta Suwałk na kulturę fizyczną w 2016 r. wyniosły 14 024 503,59 zł, z tego 6 543 484,82 zł przeznaczono na działalność OSiR w Suwałkach, a 5 154 189,81 zł na obiekty sportowe.

Wykres 2.6.1. Wydatki Miasta na kulturę fizyczną w latach 2014-2016 w zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Tabela 2.6.1. Wydatki miasta na kulturę fizyczną w latach 2014-2016 w zł

Lp.	Wyszczególnienie	2014 r. w zł	2015 r. w zł	2016 r. w zł
1	Budżet Miasta – wydatki ogółem	315 900 333	323 130 969	366 894 695
2	Nakłady na kulturę fizyczną i sport ogółem	14 710 785	27 695 196	14 024 504
a	Nakłady na OSiR	7 704 157	20 262 635	6 543 485
	W tym nakłady wyłącznie na inwestycje		14 318 039	15 869 19
b	Nakłady na obiekty sportowe	4 954 803	5 189 117	5 154 190
	W tym nakłady wyłącznie na inwestycje		0	9 751
c	Nakłady na zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu (nagrody i stypendia)	134 220	136 640	118 720
d	Nakłady na zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu (pozostałe)	1 917 605	2 106 804	2 208 109
	w tym dotacje dla organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego	120 000	131 785	147 666
	w tym dotacje dla stowarzyszeń	1 530 000	1 724 072	1 704 625
	w tym zakupy inwestycyjne	0	0	196 226
3	Procentowy udział nakładów na kulturę fizyczną i sport w strukturze wydatków budżetowych (2:1)	4,66%	8,57%	3,82%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Suwałkach

W ostatnim pięcioletniu Suwałki utrzymują się w krajowej czołówce samorządów pod względem wyników sportowych uzyskanych przez dzieci i młodzież w klasyfikacji sportu młodzieżowego prowadzonej przez Ministra Sportu i Turystyki. W 2016 r. suwalscy sportowcy zdobyli 344,12 pkt. w Systemie Sportu Młodzieżowego i zajęli 105 miejsce wśród 362 powiatów, 79 miejsce wśród 867 gmin oraz 3 miejsce w województwie podlaskim. Najwięcej punktów w 2016 r. zdobyli: Lekkoatletyczny Klub Sportowy „Hańcza”, Suwalski Klub Badmintonu i Klub Szachowy „Hańcza” Suwałki.

Tabela 2.6.2 Wyniki uzyskane przez młodzież w klasyfikacji sportu młodzieżowego w 2016 roku

Lp. Suwalskie kluby	Punkty w Systemie Sportu Młodzieżowego
1. LUKS „Hańcza” w Suwałkach	73,62
2. SKB Suwałki	70,5
3. KSz Hańcza Suwałki	53
4. LUKS Olimpik Suwałki	31
5. UKŻ Grot OSiR Suwałki	22
6. MUKS Olimpijczyk Suwałki	16
7. SUKSS Suwałki	15
8. OSiR Suwałki	13
9. Suwalski Klub Karate Kyokushin	13
10. T.K.D. Hańcza	9
11. SL Salos Suwałki	9
12. Wigry OSiR Suwałki	8
13. UMKSz. Jaćwież Suwałki	4
14. Stowarzyszenie Panzer Suwałki	4
15. LOK Wigry	3
RAZEM	344,12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Sportu i Turystyki

Suwalscy sportowcy zdobywali tytuły i medale w najważniejszych, mistrzowskich zawodach minionego sezonu w kraju i zagranicą.

Suwałki Miss Run 2016

Rok 2016 był szczególnie udany dla lekkoatletów, badmintonistów, karateków, pływaków oraz szachistów.

Zawodniczka Lekkoatletycznego Uczniowskiego Klubu Sportowego „Hańcza” Maria Magdalena Andrejczyk ustanowiła rekord Polski seniorów w rzucie oszczepem podczas Igrzysk Olimpijskich w Rio de Janeiro, gdzie zajęła 4 miejsce. Zawodniczka brała również udział w Mistrzostwach Polski Seniorów, przywołując z Bydgoszczy złoty medal.

Zawodnicy Suwalskiego Klubu Badmintonu zajęli I miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Polski w sezonie 2015/2016. Ponadto badmintoniści zdobyli w 52. Indywidualnych Mistrzostwach Polski pięć medali w tym jeden złoty, jeden srebrny i trzy brązowe. Oprócz tego na arenie ogólnopolskiej dobrze zaprezentowali się juniorzy zdobywając między innymi jeden srebrny medal i dwa brązowe medale w Indywidualnych Mistrzostwach Polski Młodzików w Suwałkach. Ponadto w Igrzyskach Olimpijskich w Rio de Janeiro brał udział zawodnik Suwalskiego Klubu Badmintonu – Adam Cwalina.

Dobrze zaprezentowali się w 2016 roku także suwalscy karatecy. Zawodnicy Suwalskiego Klubu Karate Kyokushin zdobyli między innymi brązowy medal w kumite do 65 kg w Mistrzostwach Europy Karate Shinkyokushin

Juniorów i Seniorów w kumie juniorów, złoty medal w kumite w kategorii kadetek do 50 kg, srebrny medal w karate kumite kadetek +65 kg i brązowy medal w kata kadetek w Mistrzostwach Europy Karate Shinkyokushin Kadetek, Młodzieżowców i Seniorów Open. Z sukcesami karatecy wrócili także z Mistrzostw Polski Seniorów Karate Kyokushin. Zawodnicy zdobyli złoty medal w kategorii kumite do 75 kg oraz brązowy medal w kategorii kumite do 80 kg.

Oprócz tego karatecy przywieźli z XXVII Mistrzostw Polski Młodzieżowców Karate Kyokushin złoty medal w kategorii kumie mężczyzn do 65 kg i brązowy medal w kategorii kata mężczyzn.

Z sukcesem startowała w Mistrzostwach Europy osób niepełnosprawnych w Madera Joanna Mendak, gdzie zdobyła srebrny medal. Z kolei w Igrzyskach Paraolimpijskich Joanna Mednak zajęła piąte miejsce w rywalizacji na 50 metrów stylem dowolnym.

Ponadto suwalscy pływacy wywalczyli m.in. cztery złote medale oraz dwa brązowe medale w Mistrzostwach Europy INAS osób niepełnosprawnych intelektualnie w Loano (Włochy) oraz srebrny medal w Mistrzostwach Polski Juniorów 16 letnich w Gliwicach.

Suwalscy szachiści powiększyli swój dorobek medalowy m.in. o złote medale podczas Mistrzostw Polski Juniorów do lat 7 w Suchedniowie, a także podczas Mistrzostw Polski Juniorów w Szachach Błyskawicznych do lat 8 oraz do 14 lat w Koszalinie.

W rozgrywkach I ligi siatkowej mężczyzn Drużyna Ślepek Suwałki zajęła historyczne drugie miejsce w tabeli w sezonie 2015/2016. Ponadto młodzi siatkarze Suwalskiego Uczniowskiego Klubu Sportowego Siatkówki zajęli 4 miejsce w Finale Mistrzostw Polski Młodzików w piłce siatkowej oraz 5 miejsce w Finale Mi-

strzostw Polski w minisiatkówce chłopców Kinder + Sport.

Historyczny sukces osiągnął również Suwalski Klub Sportowy „Wigry”, który awansował pierwszy raz w 70-letniej historii Klubu, do ½ Pucharu Polski.

Zawodnicy Klubu Sportowego „Jaćwing” – Suwałki Stowarzyszenia Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących CROSS wzbogacili swój dorobek medalowy powracając między innymi z brązowymi medalami z Indywidualnych Mistrzostw Polski w bowlingu osób niewidomych i słabowidzących w Łodzi oraz z Drużynowych Mistrzostw Polski Kobiet Niewidomych i Słabowidzących w warszawie, w Łądku Zdrój.

Wydarzenia sportowe

Mistrzostwa Diecezji Elckiej LSO w Piłce Nożnej Halowej oraz Turniej Futsalowy Ministrantów Regionu Suwalskiego – wydarzenie, zorganizowane pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Suwałk, w którym udział wzięli ministranci ze szkół podstawowych i gimnazjów. Ogółem w turnieju udział wzięło 10 drużyn. W Mistrzostwach Diecezji (dla gimnazjalistów) zwycięstwo zdobyli zawodnicy z parafii św. Mikołaja w Mikołajkach, natomiast w turnieju (dla szkół podstawowych) – zawodnicy z parafii Bożego Ciała w Suwałkach.

Suwałki Miss Run 2016 – to wydarzenie biegowe, skierowane do Pań, zgromadziło na starcie ponad sto uczestniczek. Nowością, w drugiej edycji biegu, był „Bieg w szpilkach” na dystansie 100 m. Całe wydarzenie zwińczyły wybory „Suwałki Miss Fashion 2016”, czyli najciekawszej „stylizacji” w biegu głównym, dekoracja najlepszych Pań na poszczególnych dystansach oraz w kategoriach wiekowych i koncert muzyczny w wykonaniu „Wakacyjnej Grupy Wujka Gienka”.

RESO Suwałki Football League – projekt zrealizowany pod patronatem Prezydenta Miasta Suwałk w okresie od grudnia 2015 do marca 2016. W lidze, rozgrywanej w hali Ośrodka Sportu i Rekreacji, udział wzięło czternaście drużyn reprezentujących suwalskie firmy. W sumie na parkiecie pojawiło się stu siedemdziesięciu sześciu zawodników. Rozgrywki toczyły się w systemie „każdy z każdym” – jeden mecz (bez rewanżu). Spotkania rozgrywane były w piątkowe wieczory, dwie kolejki rozegrano w sobotnie popołudnia. Zwycięstwo w lidze zdobyła drużyna AUTO-LAND, a II miejsce zdobyła ALP MATRIX.

Indywidualne Mistrzostwa Polski Młodzików w Badmintonie – do rywalizacji przystąpiło ponad 100 najlepszych zawodników i zawodniczek z całego kraju. Suwalczanie zdobyli dwa brązowe medale. Oba wywalczył Sebastian Jaroszczyk – jeden w singlu, a drugi wspólnie z Sebastianem Bilbinem w deblu. W porównaniu z poprzednimi mistrzostwami, młodzi suwalscy badmintoniści zrobili postęp, bowiem ostatnią tego typu imprezę zakończyli bez dorobku medalowego.

RESO Suwałki 10,5 – Miejskie Święto Biegania – w I edycji festiwalu biegów

udział wzięło prawie ośmiuset biegaczy. Już w pierwszej edycji festiwal zyskał status „międzynarodowego” – na listach startowych pojawili się obywatele Litwy, Łotwy, Estonii, Niemiec, Francji, Ukrainy, Węgier, Białorusi i Kenii.

Regaty o Puchar Prezydenta Miasta Suwałk w klasie CADET – odbyły się na jeziorze Wigry. Regaty były jednocześnie drugimi eliminacjami do Mistrzostw Świata i Mistrzostw Europy. Rywalizacja odbywała się w trzech kategoriach: OPEN, Kobiety, oraz w kategorii do lat 14.

70. Mistrzostwa Polski Juniorów U20 w lekkoatletyce – zorganizowano na najnowocześniejszym stadionie lekkoatletycznym w woj. podlaskim. Stadion w nomenklaturze PZLA posiada kategorię IIIA, wyposażony jest m.in. w bieżnię o nawierzchni „MONDO” – 400 m, oraz bieżnię prostą 8 – torową o dystansie 100 m i 110 m i rów z wodą do konkurencji biegowych. Podczas trzech dni lekkoatletycznych zmagani wystartowało blisko 800 zawodników z Polski, Litwy, Australii, Wielkiej Brytanii i Arabii Saudyjskiej. Wszyscy zawodnicy dostarczyli licznie zgromadzonej publiczności wielu emocji. Ponadprzeciętny wysiłek, niekiedy okupiony kontuzjami, przy-

Konferencja prasowa dot. organizacji 70. Mistrzostw Polski Juniorów U20 w lekkoatletyce

niósł pięć rekordów stadionu oraz aż 175 „życiówek” (w tym 9 na 3000 m juniorów i 7 na 5000 m junierek). Mistrzostwa honorowym patronatem objęli: Witold Bańka – Minister Sportu i Turystyki, Marszałek Województwa Podlaskiego Jerzy Leszczyński oraz Czesław Renkiewicz – Prezydent Miasta Suwałk.

Recman CUP 2016 – najbardziej prestiżowy amatorski turniej tenisowy mężczyzn w regionie. W drugiej edycji zawodów do sportowej rywalizacji stanęło 46 zawodników m.in. z Warszawy, Krakowa, Białegostoku, Wołomina, Goldapi, Węgorzewa i Suwałk. Wyrównany mecz suwalczanina Roberta Usarka, ubiegłorocznego tryumfatora turnieju, oraz olsztynianina Marcina Rapackiego zakończył się zwycięstwem tego drugiego 9:5. Trzecie miejsce zajął Andrzej Zabłotniak z Wołomina. W uroczystym podsumowaniu turnieju wziął udział Prezydent Miasta Suwałk, który trzem najlepszym zawodnikom wręczył puchary.

Pogodne Suwałki CUP 2016 – turniej siatkówki plażowej, w którym startowały pary męskie. Był to pierwszy turniej rozgrywany na nowo wybudowanym wielofunkcyjnym boisku do sportów plażowych, położonym nad Zalewem Arkadia, dlatego też rozgrywki zostały poprzedzone krótką ceremonią z udziałem Prezydenta Miasta Suwałk, podczas której nastąpiło uroczyste otwarcie obiektu wybudowanego w ramach Suwalskiego Budżetu

Regaty o puchar PMS

Obywatelskiego z dofinansowaniem ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

IV Memoriał Grzegorza Wołągiwicza – w roku 2016 w dwudniowym turnieju rozgrywanym na obiektach Ośrodka Sportu i Rekreacji wzięło udział 14 drużyn z Polski i zagranicy: Akademia Piłkarska Wigry Suwałki, Akademia Piłkarska 2012 Suwałki, Arka Gdynia, Baltica Kaliningrad (Rosja), Dinamo Ryga (Łotwa), Jagiellonia Białystok, Karpaty Lwów (Ukraina), Lech Poznań, Legia Warszawa, Polonia Warszawa, Stomil Olsztyn, Suduva Mariampol (Litwa), Wisła Kraków, Wisła Płock. Zwycięzcą tegorocznego memoriału po raz drugi z rzędu zostali młodzi piłkarze Lecha Poznań, którzy wyprzedzili białostocką Jagiellonię i Arkę Gdynia. Turniej był rozgrywany pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Suwałk, który wręczył puchary i medale drużynom biorącym udział w turnieju.

VII Memoriał Józefa Gajewskiego – zakończył się zwycięstwem siatkarki I-ligowego KPS Siedlce. Na drugim miejscu sklasyfikowany został Ślepsk Suwałki, który w niedzielnym meczu pokonał 3:1 Biolars Jelgava (3 miejsce), aktualnego zdobywcę Pucharu i wicemistrza Łotwy. W tym roku po raz pierwszy w 7-letniej historii turnieju został rozegrany towarzyski mecz między drużyną gospodarzy a drużyną młodzików z SUKSS Suwałki, czwartym zespołem Mistrzostw Polski w tej kategorii wiekowej.

RESO Gala Karate Kyokushin – wydarzenie, zorganizowane pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Suwałk. Przed suwalską publicznością zaprezentowali się członkowie Suwalskiego Klubu Karate Kyokushin, począwszy od pięciolatków, a skończywszy na seniorach. RESO Gala Karate była widowiskiem zorganizowanym z okazji jubileuszu 25-lecia Suwalskiego Klubu Karate

Kyokushin. Podczas gali w siedmiu walkach zaprezentowało się 14 topowych zawodników karate kyokushin w Polsce. Byli wśród nich medaliści mistrzostw Polski i Europy. W każdym pojedynku wystąpił zawodnik Suwalskiego Klubu Karate, z drugiej zaś strony walczyli przedstawiciele klubów z całej Polski, w tym z Elku, Konstancina Jeziornej, Krosna, Krakowa, Wrocławia i Szczytna. W przerwie walk publiczność miała okazję zobaczyć liczne pokazy karate, w których wystąpili członkowie i instruktorzy Suwalskiego Klubu Karate Kyokushin: walki reżyszerowane, pokazy kata, a także Tameshiwari, czyli pokaz łamania desek i pustaków. Po czwartej walce wieczoru rozpoczęła się część jubileuszowa, podczas której każda osoba z ponad tysięcznego tłumu zebranego w hali została poczęstowana tortem. Były gratulacje, słowa uznania oraz życzenia od gości Gali.

VI Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wojciecha Kowalewskiego – udział wzięły dzieci urodzone w roku 2008 i młodsze. W turnieju udział wzięło 12 drużyn z Polski, Litwy i Łotwy. Najlepszą okazała się drużyna Varsovia Warszawa. Specjalnie dla kibiców organizatorzy, poza zmaganiem piłkarskim najmłodszych, przygotowali mnóstwo atrakcji. Były pokazy karate kyokushin, pokazy taekwondo, animacje i występy przedszkolaków. Nie zabrakło również Świętego Mikołaja z workiem pełnym prezentów. Pierwszego dnia turnieju kibice w hali OSiR mieli okazję zobaczyć pokazowy mecz piłki nożnej, w którym na parkiecie zmierzyły się: żeńska drużyna piłki nożnej z Suwałk RESO Akademia 2012 z męską drużyną gwiazd piłki nożnej. W tej drugiej zaprezentowali się m.in. Andrzej Juskowiak, Marcin Dorna, Tomasz Jarzębowski i Wojciech Kowalewski.

RESO Gala Karate Kyokushin

XVII Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej im. Tomka Godlewskiego – zorganizowano w formule dwudniowej. Pierwszego dnia, rozpoczął się Międzynarodowy Prolog Mikołajkowego Turnieju z udziałem 8-letnich zawodników reprezentujących czołowe akademie piłkarskie z Polski, Rosji i Białorusi. W turnieju zagrały drużyny: Lech Poznań, Zagłębie Lubin, Jagiellonia Białystok, Lechia Gdańsk, Stomil Olsztyn, AP Wigry Suwałki, Baltica Kaliningrad i Bielskard Grodno. Zwycięstwo odniosła drużyna Bielskard Grodno, która w meczu finałowym pokonała białostocką Jagiellonię 2:1. Gospodarze turnieju Akademia Piłkarska Wigry Suwałki, zajęli 6 miejsce. W turnieju głównym, który został rozegrany w sobotę na zielonej, specjalnie przygotowanej nawierzchni walczyło pięć drużyn. W imprezie zadebiutowała Reprezentacja Grecji, Mistrz Europy z 2004 roku. Wystąpiło w niej ośmiu piłkarzy, którzy na turnieju w Portugalii sięgali po złote medale. W hali OSiR pojawili się również byli zawodnicy kadry Jerzego Engela – Radosław Majdan, Tomasz Frankowski, Michał Żewiakow, Marcin Żewiakow, Tomasz Kłos, Radosław Gilewicz i Tomasz Sokołowski. Swoją obecnością zaszczylicili jak co roku byli i obecni reprezentanci Litwy, tradycyjnie prowadzeni przez Grażyvdasa Mikulena i Dona-

tasa Venceviciusa. Honory gospodarzy pełnili zaś dwa zespoły. Drużynę Prezydenta Suwałk poprowadzili: wychowanek Wigier, Kamil Lauryn oraz jeden z najlepszych piłkarzy wśród aktorów Rafał Mroczek. Drugą drużyną były Wigry Suwałki, czołowy zespół I ligi i półfinalista Pucharu Polski. W przerwach między meczami odbywały się konkursy z atrakcyjnymi

nagrodami. Do wygrania był m.in. telewizor. Dochód z charytatywnej imprezy, organizowanej przez APS Polski Sport, Wigry Suwałki oraz OSiR, został przeznaczony na rzecz rodzin potrzebujących oraz Stowarzyszenia Aktywni Tak Samo, zajmującego się niepełnosprawną młodzieżą.

Tabela. 2.6.3 Ważniejsze imprezy sportowe zorganizowane w Suwałkach w 2016 roku

Daty	Nazwa imprezy
08.01	Grand Prix Polski Juniorów Młodszych i Młodzików Młodszych w Badmintonie
07.02	„-30° C Suwałki”
27.02	Mistrzostwa Diecezji Elckiej LSO w Piłce Nożnej Halowej oraz Turniej Futsalowy Ministrantów Regionu Suwalskiego
28.02	Tropem Wilczym. Bieg Pamięci Żołnierzy Wykolejonych
06.03	Suwałki Miss Run 2016
12.03	RESO Suwałki Football League
12-13.03	Winter International Football Tournament „WIGRY CUP 2016”
19-21.04	XXXIII Mistrzostwa Polski Strażaków w Piłce Siatkowej
13-15.05	Indywidualne Mistrzostwa Polski Młodzików w Badmintonie
12-15.05	Mistrzostwa Polski Modeli Swobodnie Latających dla Juniorów w klasach F1A, F1B, F1P
28.05	RESO Suwałki 10,5 – Miejskie Święto Biegania
25-26.06	Regaty o Puchar Prezydenta Miasta Suwałk w klasie CADET
01-03.07	70. Mistrzostwa Polski Juniorów U20 w lekkoatletyce
30-31.07	Recman CUP 2016
06.08	Pogodne Suwałki CUP 2016
06.08	MAJSTER SIŁACZ SUWALSZCZYZNY 2016
12.08	SUMMER CUP
03-04.09	IV Memoriał Grzegorza Wołagiewicza
23-24.09	VII Memoriał Józefa Gajewskiego
05.11	RESO Gala Karate Kyokushin
16-17.12	XVII Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej im. Tomka Godlewskiego
03-04.12	VI Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wojciecha Kowalewskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach i Ośrodka Sportu i Rekreacji w Suwałkach

70. Mistrzostwa Polski Juniorów U20

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suwałkach realizował zadania świadcząc różnorodne usługi z zakresu kultury fizycznej, propagując sport wyczynowy i masowy oraz rekreację. Udostępniał bazę sportowo-rekreacyjną, organizował zajęcia, zawody i imprezy sportowe oraz imprezy rekreacyjne. Realizując zadania związane z organizacją imprez pełnił niejednokrotnie rolę koordynatora wydarzeń sportowych i zajmował się ich promocją.

Z usług Ośrodka (organizowanych na bazie obiektów i urządzeń) korzystało wielu suwalczan. Wykorzystanie obiektów sportowych w 2016 roku przedstawia się następująco:

- ✓ Zespół Obiektów nr I:
 - hala sportowa – 142 200 osób + 70 800 widzów;
 - ścianka wspinaczkowa – 3 739 osób;
 - skatepark – ok. 3 100 osób;
 - korty tenisowe – 1 732 osoby;
 - stadion lekkoatletyczny – 11 820 osób;
 - boiska do piłki nożnej na stadionie lekkoatletycznym – 6 570 osób;
 - Ośrodek Wypoczynkowo–Żeglarski w Starym Folwarku – 1 100 osób/1 830 osobonoclegów;
- ✓ Zespół Obiektów nr II:
 - pływalnia – 35 846 osób;
 - siłownia – 21 384 osoby;
 - solarium – 185 osób;
 - tereny Zalewu Arkadia z siłownią, parkourem, placem zabaw i kąpieliskiem – w okresie od 26.06.-30.06 – ok. 3 000 osób, później kąpielisko było nieczynne z powodu sinic, natomiast na pozostałych obiektach nie prowadzi się ewidencji osób korzystających;
 - Hostel „Wigry” – 3 875 osób/8 643 osobonoclegów; sala konferencyjna – udostępniona 21 razy;

- Eurocamping z infrastrukturą – 3 598 osób w tym: obcokrajowcy – 2 637 osób, Polacy – 961 osób, samochody kampery – 867 szt., samochody osobowe – 466 szt., przyczepy campingowe – 134 szt., namioty – 509 szt., motocykle – 78 szt., mikrobusy – 131 szt., podłączeń do energii elektrycznej – 881;
- stadion piłkarski z infrastrukturą – boisko główne – 24 mecze, trening – 60 razy, boisko boczne – 218 meczów, treningi na boiskach bocznych – 1 113 treningów, udostępnienie sali konferencyjnej – 28 razy, liczbę kibiców na meczach – ok. 44 000 osób

- ✓ Aquapark – ogółem 248 455 osób w tym:
 - część basenowa – 235 735 osób;
 - strefa saun – 9 350 osób;
 - grota solna – 3 370 osób.

W 2016 r. Ośrodek Sportu i Rekreacji wzboagał się o nowy obiekt nad Zalewem Arkadia tj. o Suwałki Beach Arenę – ogrodzone boisko do piłki plażowej, z trybuną na 300 widzów, oświetleniem i monitoringiem. Całość można podzielić na trzy boiska do siatkówki plażowej. Inwestycję zrealizowano w ramach Budżetu Obywatelskiego. Realizację projektu „Zalew łączący pokolenia” poparto ponad 1 200 suwalczan. Wartość inwestycji to 456 727,67 zł, w tym dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej – 95 500,00 zł.

OSiR wykonując swoją działalność statutową świadczył różnorodne usługi z zakresu kultury fizycznej, propagował sport wyczynowy i masowy oraz rekreację. Pobudzał do dbania o sprawność fizyczną, uczył rozwijać umiejętności społeczne takie jak: praca zespołowa, solidarność, tolerancja. Dążył do stworzenia dobrych warunków do uprawiania sportu, rekreacji, czynnego wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

Hala OSiR w Suwałkach

Na Eurocampingu nr 133, przy ul. Zarze-
cze 26, posiadającym rekomendację Polskiej
Federacji Campingu i Caravaningu, który
w 2015 roku uzyskał rekomendację MPR – Miejsca
Przyjaznego Rowerzystom na Wschodnim
Szlaku Rowerowym Green Velo, OSiR udostępnił
turystom (w okresie od 1 maja do 30
września) 42 miejsca postojowe na terenie
ogrodzonym, stanowiska namiotowe, stano-
wiska camperowe z przyłączami, stanowiska
motocarawaningowe z przyłączami, parking
przy recepcji, depozyt, WiFi, telefon, umywal-
nie, natryski, WC z kabiną dla osób niepełno-
sprawnych, WC chemiczne, pralkę, suszarkę,
prasownię, stanowisko do przygotowania
posiłków i zmywalnię naczyń. Oferowano cate-
ring, usługi baru i kawiarni. Bardzo duży nacisk
położono na bezpieczeństwo osób przebywa-
jących na Eurocampingu, jak również bardzo
wysoki poziom świadczonych usług. Obiekt
cieszył się bardzo dużym obłożeniem w okresie
organizowanego przez miasto Suwałki Suwał-
skiego Blues Festiwal (w roku 2015 z obiektu
w tym czasie skorzystało 211 osób natomiast
w 2016 r. 589 osób).

Rekomendację MPR – Miejsca Przyjaznego
Rowerzystom na Wschodnim Szlaku Rowero-
wym Green Velo oprócz eurocampingu posia-
dają także Ośrodek Wypoczynkowo-Żeglarski
w Starym Folwarku oraz Aquapark jako atrakcje
turystyczne. W minionym roku przedstawiciele
Ośrodka prezentowali miasto Suwałki uczestni-
cząc w następujących targach turystycznych:

- ✓ Międzynarodowych Targach Turystyki,
Sportu i Rekreacji ADVENTURE–Wilno (23-
25.06.2016 r.),
- ✓ Międzynarodowych Targach Turystycz-
nych BALTOUR – Ryga (5-7.02.2016 r.),
- ✓ Międzynarodowych Targach Turystyki
GLOBaline – Katowice (18-20.03.2016 r.),
- ✓ Targach Turystyki i Wypoczynku LATO
2016 – Warszawa (22-24.04.2016 r.),
- ✓ Międzynarodowych Targach Turystycz-
nych TT WARSAW (24-26.11.2016 r.).

Oprócz wyżej wymienionych działań
w obiektach Ośrodka był prowadzony kolpor-
taż materiałów BTL.

Działalność Aquaparku w 2016 r. kon-
centrowała się na pozyskaniu jak największej
liczby klientów, zapewnieniu bezpieczeństwa

osób korzystających z obiektu, zabezpieczeniu
wymaganych warunków sanitarno-higienicz-
nych oraz na poprawie efektywności działania
przy jednoczesnym dążeniu do zwiększania
przychodów ze sprzedaży i ograniczaniu
kosztów eksploatacji. Stałemu monitorowa-
niu poddawane były urządzenia i cały proces
technologiczny. Uzyskano dzięki temu obniże-
nie zużycia surowców i materiałów, a poprzez
odpowiednie ustalenie czasu pracy urzą-
dzeń, zmniejszenie zużycia energii cieplnej
i elektrycznej.

Programy realizowane przez miasto Suwałki

Miasto Suwałki za pośrednictwem Ośrodka
Sportu i Rekreacji w Suwałkach, od 15 lutego
do 13 maja 2016 r. realizowało w Aquaparku
V edycję Programu Powszechnej Nauki Pływania
„Już pływam – jestem bezpieczny”. W zajęciach
uczestniczyły 30 grup z czterech szkół podsta-
wowych z centrum Suwałk (tj. SP nr 9, ZS nr 8, SP nr 6,
SP nr 4). Ogółem w zajęciach uczestniczyło około
360 dzieci. Podsumowaniem tych zajęć były zor-
ganizowane w dniu 3 czerwca 2016 r. Mistrzo-
stwa Miasta klas III o Puchar Prezydenta Miasta
Suwałk w pływaniu, w których uczestniczyło 198
zawodników, wyłonionych spośród uczniów ob-
jętych nauką pływania. Najlepsi zawodnicy otrzy-
mali medale, dyplomy, a najlepsze szkoły pucha-
ry. Wszystkie dzieci otrzymały okolicznościowe
dyplomy. Kolejną, VI edycję programu miasto
Suwałki za pośrednictwem Ośrodka realizowało
w okresie od 19 września do 16 grudnia 2016 r.
W zajęciach uczestniczyły 43 grupy z czterech
szkół podstawowych z północy Miasta (tj. ZS nr 3,
ZS nr 7, ZS nr 9, ZS nr 10). Ogółem w zajęciach
uczestniczyło około 506 dzieci.

Zajęcia dla uczniów III klas suwałskich
szkół podstawowych prowadzili instruktorzy
wyłonieni w procedurze rozpoznania rynku
na podstawie zawartych umów zleceń.

Aquapark w Suwałkach

W Aquaparku, kontynuowano rozpoczętą
we wrześniu 2015 r. kolejną edycję popołu-
dniowych zajęć nauki i doskonalenia pływa-
nia w 10 grupach: początkujących dla dzieci
w wieku 4-15 lat, doskonalenia pływania
o różnym stopniu zaawansowania dla dzieci
w wieku 6-15 lat. Łączna liczba dzieci uczest-
niczących w zajęciach wynosiła ok. 120 osób.
W październiku 2016 r. rozpoczęto kolejny cykl
nauki i doskonalenia pływania w 11 grupach:
7 początkujących dla dzieci w wieku 5-15 lat,
4 doskonalenia pływania o różnym stopniu za-
awansowania dla dzieci w wieku 6-15 lat. Łącz-
na liczba dzieci zapisanych na zajęcia wynosiła
145 osób. Zajęcia prowadzone były do 31 maja
2017 r. Także w okresie ferii zimowych i wakacji
w Aquaparku organizowano zajęcia z elemen-
tami nauki i doskonalenia pływania dla dzieci.

W drugiej połowie września 2016 roku za-
warto porozumienie z Podlaskim Wojewódzkim
Szkolnym Związkiem Sportowym z Białegostoku
w zakresie realizacji Programu Powszechnej Na-
uki Pływania „Umiem Pływać” dla uczniów klas
I-III z trzech szkół podstawowych z gminy Suwał-
ki (Stary Folwark, Płociczno i Przebród) oraz SP
z Przeroshi. W ramach zawartej umowy mia-
sto Suwałki udostępniło strefę basenową ww.
szkolom na okres realizacji zajęć. Program obej-
mował po 20 godzin dydaktycznych dla każdej

z czterech grup. W porozumieniu ze szkołami gminnymi sporządzono harmonogram wejść poszczególnych grup.

Nagrody i stypendia

W 2016 roku przyznano:

- ✓ 29 nagród w kategorii „zawodnik” za szczególne osiągnięcia sportowe uzyskane przez suwalskich sportowców w 2015 roku oraz 18 nagród w kategorii „trener” i „inna osoba fizyczna” za szczególną działalność na rzecz rozwoju sportu w Suwałkach w 2015 roku.
- ✓ 11 wyróżnień: w kategorii „zawodnik” za szczególne osiągnięcia sportowe uzyskane w 2015 roku i 15 w kategorii „inna osoba fizyczna” za osiągnięcia w działalności sportowej na rzecz miasta Suwałki.
- ✓ 4 stypendia sportowe za szczególne osiągnięcia sportowe uzyskane przez suwalskich sportowców w 2015 roku.

Tabela 2.6.4 Wartość stypendiów i nagród w dziedzinie sportu przyznanych przez miasto Suwałki w latach 2014-2016

Rok	Nagrody	Stypendia
2014	65 900,00 zł	69 120,00 zł
2015	87 600,00 zł	69 120,00 zł
2016	88 000,00 zł	30 720,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach

2.7 Bezpieczeństwo publiczne

Poczucie bezpieczeństwa przesądza o jakości życia i rozwoju społeczeństwa. Zadanie związane z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego to jedno z podstawowych zadań jednostek samorządu terytorialnego.

Realizując to zadanie samorząd suwalski wyznaczył kierunki rozwoju i aktywności

Wręczenie stypendiów sportowych 2016

w tym zakresie, które polegają na: pełnieniu aktywnej roli w kreowaniu polityki bezpieczeństwa i porządku publicznego (opracowano miejski program zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2015-2018, który obejmuje całokształt przedsięwzięć w tym zakresie), inwestowaniu w infrastrukturę na rzecz bezpieczeństwa (przebudowa ulic w mieście, wdrażanie nowych rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych), stanowieniu prawa miejscowego w odniesieniu do spraw ładu i porządku publicznego.

Nad bezpieczeństwem publicznym mieszkańców Suwałk czuwają m. in. Komenda Miejska Policji, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej oraz Straż Miejska.

Działalność Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach

Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego

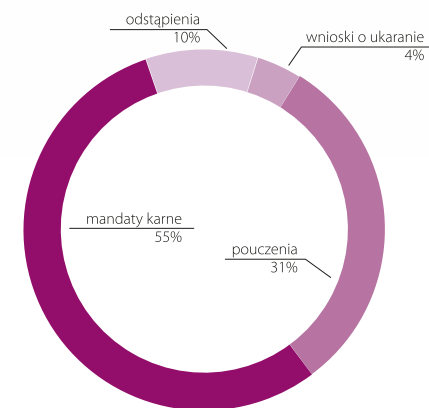
W 2016 roku na suwalskich drogach wydarzyło się 27 wypadków drogowych, czyli o 3 więcej niż w 2015 roku. Zanotowano 1 036 kolizji drogowych, o 209 więcej niż w 2015 (827 kolizji). Głównymi przyczynami wypadków i kolizji drogowych w minionym roku było: nadmierna prędkość, nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu, nieprawidłowe manewry.

W roku 2016 ujawniono 239 nietrzeźwych kierujących, tj. mniej o 60 niż w roku poprzednim. W zdarzeniach drogowych w 2016 r. uczestniczyło ogółem 21 nietrzeźwych kierujących.

Wykroczenia

Liczba ujawnionych na terenie powiatu suwalskiego wykroczeń w 2016 roku wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 3 548 i wyniosła 29 643.

Wykres 2.7.1 Struktura represyjności działań policji w 2016 roku

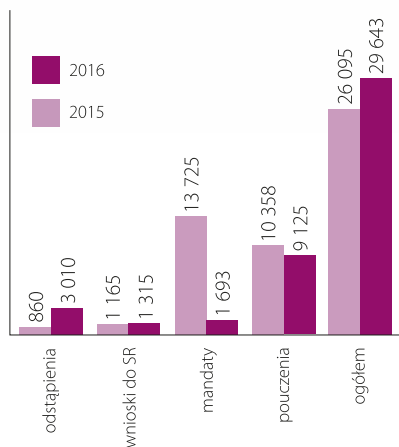
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach

W porównaniu z 2015 rokiem

- ✓ ujawniono o 3 548 wykroczeń więcej
- ✓ nałożono o 2 468 więcej mandatów karnych
- ✓ zastosowano o 1 233 mniej pouczeń
- ✓ skierowano o 150 więcej wniosków do Sądów Rejonowych
- ✓ o 2 162 razy więcej odstąpiono od skierowania wniosków o ukaranie do Sądu.

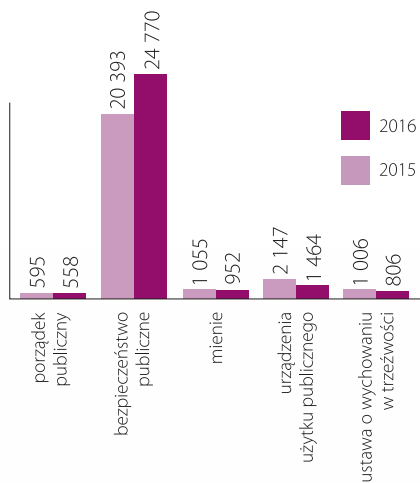

Wykres 2.7.2 Liczba zastosowanych środków wobec sprawców wykroczeń w latach 2015-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Komendy w Suwałkach

Wykres 2.7.3 Kategorie najczęściej popełnianych wykroczeń w latach 2015-2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Komendy w Suwałkach

Przestępczość stwierdzona

W 2016 roku w wyniku przeprowadzonych postępowań przygotowawczych stwierdzono popełnienie 1 769 przestępstw. W porównaniu z 2015 rokiem nastąpił spadek o 101 czynów.

Tabela 2.7.1 Liczba przestępstw stwierdzonych w wybranych kategoriach – porównanie lat 2015- 2016

Lp.	Kategoria	stwierdzenia	
		2015	2016
1	Przestępstwa kryminalne	1355	1211
2	Przestępstwa rozbójnicze	38	30
3	Bójka i pobicie	22	22
4	Uszczerbek na zdrowiu	47	59
5	Kradzież z włamaniem	207	170
6	Kradzież	424	351
7	Kradzież samochodu	14	23
8	Uszkodzenie mienia	124	126
9	Przestępstwa narkotykowe	88	74
10	Przestępstwa gospodarcze	173	246
11	Przestępstwa korupcyjne	1	1
12	Przestępstwa drogowe	248	217
13	Nietrzeźwi kierujący	222	190
Ogółem		1870	1769

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach

Spotkanie w Komendzie Miejskiej Policji w Suwałkach

Realizacja programów i działań profilaktycznych

W roku 2016 realizowane były i kontynuowane liczne akcje prewencyjne organizowane od lat przy udziale Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach, m. in.:

- ✓ „Bezpieczne Ferie” – zajęcia profilaktyczne o tematyce bezpieczeństwa w czasie wolnym oraz sposoby unikania zagrożeń związanych z wypoczynkiem w trakcie ferii, organizacja turnieju strzeleckiego;
- ✓ „Bezpieczne Wakacje” – spotkania informacyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży, spotkania z kierownictwem ośrodków wypoczynkowych i obozów letnich, kolonistami i osobami spędzającymi wakacje letnie na naszym terenie;
- ✓ Plaża 2016 – działania promujące bezpieczeństwo nad wodą;
- ✓ „Bezpieczna droga do szkoły” – spotkania z dziećmi i młodzieżą, dotyczące zasad bezpiecznego poruszania się na drodze;
- ✓ „Prosto ze szkoły” – konkurs filmowy adresowany do uczniów, mający na celu prezentację pozytywnych wzorców społecznych, promocję zdrowego, wolnego od

uzależnień stylu życia, oraz bezpiecznych zachowań w różnych sytuacjach;

- ✓ „Odblaski? Biorę w ciemno!” – działania na rzecz promowania bezpieczeństwa wśród wszystkich uczestników ruchu drogowego, m. in. przez podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie bezpiecznego poruszania się w terenie niezabudowanym po zmierzchu;
- ✓ „Życiowe dylematy – konsekwencje wyborów” – działania profilaktyczno-informacyjne na temat tolerancji, stereotypów, agresji, przemocy rówieśniczej, trudnych wyborów, handlu ludźmi, uzależnień, patologii społecznych;
- ✓ „Z Temidą na Ty” – spotkania edukacyjne z młodzieżą na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich za popełnione czyny karalne;
- ✓ „Nie ufaj bezgranicznie” – kampania informacyjna mająca na celu zwiększenie świadomości społecznej w problematyce handlu ludźmi;
- ✓ „Bezpieczni online” – projekt edukacyjny skierowany do dzieci i dorosłych, mający na celu promocję bezpiecznych zachowań w sieci oraz informujący o zagrożeniach z jakimi spotkać się można w Internecie;
- ✓ „Przewodnik Seniora” – projekt edukacyjno-profilaktyczny, którego celem jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych, ograniczenie ilości przestępstw i wykroczeń popełnianych na szkodę seniorów oraz zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa;
- ✓ „Prawne, medyczne i psychologiczne aspekty stosowania środków psychoaktywnych” – cykliczne działania profilaktyczne skierowane do uczniów gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych;

- ✓ „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw” – działania mające na celu rozpowszechnienie informacji na temat uprawnień procesowych osób pokrzywdzonych przestępstwem;
- ✓ „Świadomy i reagujący nauczyciel” – celem inicjatywy jest podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- ✓ „VII Suwalska Kampania Białej Wstążki” – zorganizowana pod nazwą „Źródłem mocy – rodzina bez przemocy”;
- ✓ „Studenckie Punkty Interwencyjne” – zorganizowane w ramach programu „Nie bądźmy obojętni”, realizowane ze środowiskiem akademickim i podmiotami mającymi kontakt z osobami bezdomnymi;
- ✓ „Nie każdy ma swój dom”, „Będę żebrał, dopóki dajesz mi pieniądze”, „Dając mi pieniądze, uczysz mnie żebractwa” – kampanie mające na celu kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec zjawisk bezdomności i żebractwa.

Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej

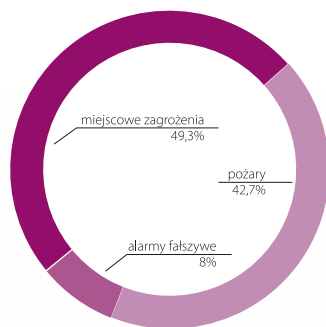
W roku 2016 Państwowa Straż Pożarna przeprowadziła na terenie Suwałk 664 akcji ratowniczo-gaśniczych. Na ogólną liczbę interwencji pożary stanowiły 31,5% wszystkich interwencji, miejscowe zagrożenia 61,1% zdarzeń, a fałszywe alarmy 7,4%. W porównaniu do roku 2015 liczba interwencji Państwowej Straży Pożarnej na terenie miasta zmniejszyła się o 5,14%, liczba pożarów zmniejszyła się o 30%, liczba innych miejscowych zagrożeń zwiększyła się o 15%, liczba alarmów fałszywych zmniejszyła się o 12,5%.

Tabela 2.7.2 Interwencje ratownicze Państwowej Straży Pożarnej w latach 2014-2016

Interwencje	2014	2015	2016
Pożary	299	299	209
Inne zagrożenia	371	345	406
Fałszywe alarmy	45	56	49
Razem	715	700	664

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Suwałkach

Wykres 2.7.4 Struktura interwencji PSP w Suwałkach w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Suwałkach

Działalność Straży Miejskiej

Straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego oraz inne czynności i zadania określone przez Prezydenta Miasta Suwałk. Działa samodzielnie bądź wspólnie z przedstawicielami innych organów w zakresie określonym przez Prezydenta i Komendanta Straży, współpracuje z Policją na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, wydanym z upoważnienia ustawy o strażach gminnych.

Współpracuje także ze służbami i instytucjami prowadzącymi działalność na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego, ekologii, ochrony środowiska, opieki nad zwierzętami.

Straż Miejska włączyła się do realizacji programów prewencyjnych, skierowanych do dzieci i młodzieży. Realizuje również wiele zadań o charakterze administracyjno-porządkowym poprzez egzekwowanie przepisów porządkowych, doprowadzanie osób nietrzeźwych do stosownych placówek, bezdomnych do noclegowni. Straż zabezpiecza także różnego rodzaju imprezy masowe i uroczystości organizowane na rzecz społeczności lokalnej, takie jak festyny, koncerty, wystawy itp.

Nasilenie działań prewencyjnych, wzmożona kontrola miejsc zagrożonych występowaniem zjawisk niepożądanych, to tylko niektóre czynniki które przełożyły się na liczbę przyjętych zgłoszeń przez dyżurnych straży. W 2016 roku dyżurni Straży Miejskiej przyjęli od mieszkańców 3 854 zgłoszenia telefoniczne.

Tabela 2.7.3 Szczegółowa struktura zgłoszeń, które wpłynęły do Straży Miejskiej w 2016 r.

Lp.	Kategoria zgłoszeń	Liczba zgłoszeń
Liczba przyjętych zgłoszeń od mieszkańców dotyczących:		3 854
1.	zakłócenia porządku publicznego i spokoju	433
2.	zagrożeń w ruchu drogowym	32
3.	nieprawidłowe parkowanie:	1 320
	na chodniku, drodze dla rowerów	141
	na zieleńcu	109
	strefie zamieszkania, strefie ruchu	456
	blokowanie bram, wjazdów, altan śmietnikowych	244
	za znakiem zakazu	370
4.	ochrony środowiska i gospodarki odpadami	323
5.	zagrożeń życia i zdrowia	162
6.	zagrożeń pożarowych (katastrofy)	3
7.	awarii technicznych	161
8.	pozostałe zgłoszenia:	1 420
	uruchomienia pojazdów	158
	liczba osób, które skorzystały z urządzenia alkomat	726

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Straży Miejskiej w Suwałkach

Tabela 2.7.4 Ujawnione wykroczenia i postępowania w latach 2015-2016

	2015	2016
Ilość ujawnionych wykroczeń	3033	2455
Udzielone pouczenia	2742	2195
Ilość nałożonych mandatów karnych	197	170
Łączna kwota nałożonych mandatów karnych	18 940,00	18 600,00
Ilość wniosków skierowanych do sądu	88	82
Czynności procesowe zleczone przez inne straże w ramach tzw. pomocy prawnej (zgodnie z art. 12a – ustawy o strażach gminnych)	61	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Straży Miejskiej w Suwałkach

Egzekwowanie obowiązków utrzymania czystości i porządku na terenie miasta

W 2016 r. Straż Miejska kontynuowała działania ukierunkowane na egzekwowanie obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości w gminach oraz obowiązków określonych w uchwale Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta. Podstawowym celem tych działań była poprawa estetyki w mieście. Skiero-

wano 5 wystąpień do Powiatowego Inspektora Budowlanego Miasta Suwałk sygnalizując potrzebę wyegzekwowania od właścicieli zabezpieczenia budynków – pustostanów, w trzech przypadkach, w jednym przypadku zabezpieczenie kominów na budynku, oraz w jednym przypadku sprawdzenia sposobu użytkowania posesji.

Skierowano 3 wystąpienia do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska delegatura w Suwałkach, w dwóch przypadkach dotyczyło ono spalania odpadów, a w jednym przypadku recyklingu pojazdów.

Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji

Uprawnienia straży miejskich w zakresie kontroli ruchu drogowego odnoszą się przede wszystkim do nadzorowania przestrzegania przepisów dotyczących zatrzymywania i postępu przez kierujących pojazdami samochodowymi oraz ruchu rowerzystów i pieszych. Dominującymi wykroczeniami, w których podejmowano interwencje były wykroczenia popełniane przez kierujących pojazdami samochodowymi. Wykroczenia drogowe stanowią jedną z najliczniej ujawnianych przez strażników grup czynów za-

bronionych (drugą co do wielkości grupę stanowią wykroczenia porządkowe).

Realizując to zadanie strażnicy miejscy podejmowali interwencję w stosunku do kierowców, którzy lekceważą znaki „strefa zamieszkania” czy „strefa ruchu”. Najczęściej popełnianie wykroczenia w tych strefach to parkowanie w miejscach do tego niewyznaczonych, zastawianie kontenerów na nieczystości, parkowanie na zieleńcach, parkowanie w miejscach wyznaczonych osobom niepełnosprawnym bez stosownych uprawnień, blokowanie dróg pożarowych.

Dzięki podjętym działaniom z terenu miasta w omawianym okresie usunięto 31 zdezelowanych pojazdów. Suwałki są miastem o bardzo dużym natężeniu ruchu drogowego, w związku z czym do grupy często powtarzających się problemów należy także nieprzestrzeganie przez kierowców przepisów w zakresie zatrzymywania się i postępu. Strażnicy, podejmując interwencję w takich przypadkach kierują się przede wszystkim względami bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. W zdecydowanej większości ww. czynności podejmowane są na skutek telefonicznych interwencji mieszkańców miasta.

Strażnicy miejscy pomagają mieszkańcom w uruchamianiu pojazdów, którym na mrozie „niedomagają” akumulatory. W 2016 roku udzielono pomocy w 158 przypadkach.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Zgodnie z art. 40 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi osoby w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdując się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażając życiu lub zdrowiu innych osób, mogą zostać doprowadzone do izby wytrzeźwień, zakładu opieki zdrowotnej lub innej właściwej placówki utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego albo do miejsca zamieszkania lub

pobytu. Strażnicy miejscy doprowadzili 246 osób nietrzeźwych do odpowiednich placówek.

Działając zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, strażnicy podjęli 231 interwencji dotyczących spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych (art. 431 ustawy), pouczyli 199 osób, nałożyli 24 mandaty karne, sporządzili 8 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Suwałkach. Przy udziale przedstawicieli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzono 12 kontroli, kontrolując 35 punktów handlowych posiadających w sprzedaży alkohol. Kontrole prowadzone pod kątem zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, posiadania stosownych opłat związanych z prowadzoną działalnością w tym zakresie, wystawiania informacji i wywieszek o szkodliwości spożywania alkoholu.

Pomoc osobom bezdomnym

Problem z osobami bezdomnymi najbardziej uwidacznia się w okresie jesienno-zimowym. Wówczas to osoby pozbawione stałych miejsc zamieszkania, chroniąc się przed chłodem, zaczynają przebywać i nocować w budynkach komunalnych i spółdzielczych, lokując się w piwnicach czy klatkach schodowych.

Na uciążliwość ze strony tych osób skarżą się mieszkańcy, zgłaszając interwencje dotyczące zakłócania porządku publicznego, które kończą się pouczeniem, rozmową ostrzegawczą, usunięciem z klatki schodowej, bądź dowozem do noclegowni.

Straż Miejska włączyła się do działań związanych z udzieleniem możliwie największej pomocy w przetrwaniu trudnego okresu zimowego osobom bezdomnym. Zadanie to realizowane jest przy współpracy m.in. z wydziałem Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach, Komendą Miejską Policji, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. W realizacji tego zadania włą-

czyli się również studenci Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Suwałkach im. Franciszka E. Szczepanika.

Zabezpieczanie imprez

W 2016 roku strażnicy miejscy włączając się w organizację imprez masowych, plenerowych, obchodów świąt i uroczystości, zabezpieczali różnego rodzaju uroczystości, festyny, imprezy o charakterze patriotycznym, sportowym, religijnym, kulturalno-artystycznym (86 takich imprez), a także zabezpieczali zgromadzenia publiczne – 12 takich zgromadzeń.

Wymienić tu należy tylko te większe imprezy stanowiące duże wyzwanie organizacyjne m.in.:

- ✓ „Orszak Trzech Króli”
- ✓ „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”
- ✓ „XVI Piknik Kawaleryjski – Dni Kawaleryjskie w Suwałkach”
- ✓ „XVII Kaziuk Suwalski – Jarmark rękodzieła i jadła regionalnego”
- ✓ „Muzyczne lato z Radiem 5”
- ✓ „Suwałki Blues Festiwal – 2016”
- ✓ „Maraton Folkowo-Szantowy”
- ✓ „Jarmark Kamedulski”
- ✓ „Sąsiedzi przy stole”
- ✓ „Sylwestrowa noc w rytmie przebojów 2016”

Straż Miejska brała czynny udział w zabezpieczeniu tych imprez, angażując maksymalną ilość sił i środków celem zapewnienia ładu, porządku i bezpieczeństwa uczestnikom imprez.

Działalność edukacyjno-prewencyjna

Kontynuowano program „Straż Miejska dzieciom – bądź bezpieczny”. Współorganizowano konkursy z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym z zakresu prewencji. Podejmowano również działania w zakresie propagowania wśród dzieci i młodzieży bezpiecznych zachowań. Były to m.in.: konkurs filmowy pt. „Prosto ze szkoły”, ak-

cja „Krzyś 2016”, „Dzień bez samochodu” czy „Dzień dziecka 2016”.

Współpraca z suwalską Policją

Współpraca polegała na stałej wymianie informacji o zagrożeniach, koordynowaniu wspólnych służb i prowadzeniu działań porządkowych. Stałe kontakty służbowe na bieżąco utrzymywali Komendant Straży Miejskiej i Komendant Miejski Policji oraz służby dyżurne obu formacji. Do bieżących kontaktów wyznaczeni zostali kierownicy poszczególnych wydziałów KMP i Komendant Straży Miejskiej.

Współpraca odbywa się w oparciu o stosowne porozumienie podpisane w marcu 2010 r. pomiędzy Prezydentem Miasta Suwałk i Komendantem Miejskim Policji w Suwałkach.

W 2016 roku Straż Miejska wspierała działania suwalskiej Policji przy zabezpieczaniu wszelkiego rodzaju imprez i uroczystości. Wykorzystanie sił i środków obydwu służb usprawniało realizację zabezpieczeń, ale również pozwalało na ich racjonalne dyslokowanie i wykorzystanie. Strażnicy miejscy wraz z policjantami z Komendy Miejskiej Policji wspólnie dbali o bezpieczeństwo i porządek podczas tych uroczystości.

Współpraca ze szkołami

W ramach tego zadania strażnicy dokonali 1 262 kontrole w okolicach i sąsiedztwie szkół. Zabezpieczyli 5 imprez szkolnych. Przeprowadzili 26 rozmów z pedagogiem szkolnym. Podejmowali czynności w stosunku do uczniów przebywających na „wagarach”, palących papierosy, zakłócających porządek. Informacje z tym związane przekazywane były bezpośrednio pedagogom szkolnym.

W klasach nauczania początkowego prowadzono pogadanki w zakresie związanym z porządkiem i bezpieczeństwem publicznym. Uwzględniały one najważniejsze rodzaje zagrożeń występujących w życiu codziennym oraz za-

gadnienia związane z zasadami bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W 2016 r. utrzymano patrol pieszy tzw. „szkolny”, zadaniem którego jest oddziaływanie na poprawę bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i w jej okolicy.

Zakres zadań patrolu szkolnego:

- ✓ patrolowanie terenów szkolnych i przyległych,
- ✓ reagowanie na naruszenie porządku prawnego, współpraca ze szkołami, Policją w zakresie ochrony dzieci i młodzieży, zagrożenia patologiami itp.,
- ✓ pomoc w ochronie uczniów przed zagrożeniem zewnętrznym, spoza szkoły,
- ✓ ujawnianie nieprawidłowości w infrastrukturze i zaniedbaniach w otoczeniu, mających wpływ na bezpieczeństwo nieletnich.

Współpraca Straży Miejskiej z innymi instytucjami.

Celem współpracy Straży Miejskiej z właściwymi podmiotami jest zminimalizowanie, bądź usunięcie skutków zaistniałych zagrożeń, udzielenie pierwszej pomocy, zabezpieczenie miejsca

zdarzenia do czasu przybycia odpowiednich służb.

W 2016 r. współpracę prowadzono z Zarządem Dróg i Zieleni w Suwałkach, Zakładem Energetycznym Białystok S.A Suwałki, Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej sp. z o.o., Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., administratorami Spółdzielni Mieszkaniowych, Zarządem Budynków Mieszkalnych TBS Sp. z o.o., Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego Miasta Suwałki.

W omawianym okresie strażnicy w 19 przypadkach zabezpieczali miejsca zdarzeń. Ujawnili 105 różnego rodzaju awarii. Udzielili łącznie 359 asyst pracownikom wydziałów Urzędu Miejskiego w Suwałkach oraz pracownikom jednostek miejskich.

Powyższe działania wskazują, że ochrona porządku publicznego to nie tylko działanie represyjne prowadzone przez Straż Miejską, to także szereg zadań wykonywanych przez suwalską Straż Miejską w ramach działań prewencyjnych i profilaktycznych.

Dzieci w Straży Miejskiej

3

Strefa gospodarcza

3.1 Podmioty gospodarcze

Struktura podmiotów gospodarczych

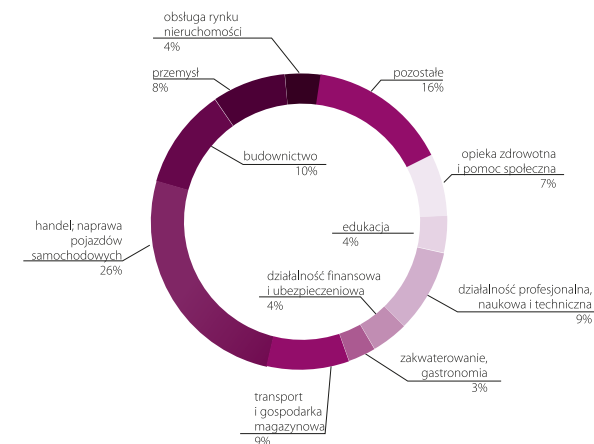
Na koniec grudnia 2016 r. na terenie Suwałk zarejestrowanych było 6 906 podmiotów gospodarczych, z czego prawie 96,2% (6 646 podmiotów) działało w sektorze prywatnym. W stosunku do roku 2015 liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych zmniejszyła się o 24. Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych (ok. 74,8%) to osoby fizyczne

prowadzące działalność gospodarczą. Do największych suwalskich przedsiębiorstw należą m.in.: MISPOL S. A., ANIMEX Grupa Drobiarska S. A. (branża spożywcza), „Padma Art” (ramki do zdjęć), PORTA KMI Poland Sp. z o. o., STOLLAR Sp. j. (branża drzewna i stolarka otworowa), PPHU „Lactopol” (branża spożywcza), Malow Sp. z o.o., GASTECH Sp. z o.o. (branża metalowa), AQUAEL Sp. z o.o. (mechanika precyzyjna, sprzęt akwarystyczny), Fabryka Przewodów i Kabli ELPAR II Sp. z o. o. (branża elektryczna), SALAG Sp. z o. o. S. K. (branża tworzyw sztucznych), PRIBO Sp. z o. o. (budownictwo), Fabryki Mebli „FORTE” S.A. (branża meblarska).

W listopadzie 2016 roku nastąpiło wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę fabryki Tanne należącej do grupy kapitałowej FORTE, która powstaje kosztem 700 mln zł w podsuwalskim Dubowie (w Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej). Kamień wmurował wicepremier Mateusz Morawiecki wraz z Prezesem Zarządu Fabryki Mebli FORTE Maciejem Formanowiczem i Prezydentem Miasta Suwałki Czesławem Renkiewiczem. W 2017 roku powstanie magazyn, gdzie zatrudnienie znajdzie ok. 150 osób, a w 2018 fabryka płyt wiórowych, w której zatrudnienie znajdzie kolejne 150 osób. W 2019 zostanie za-

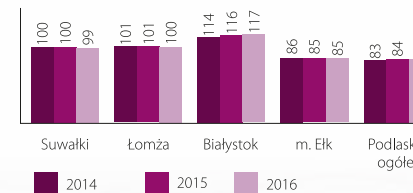
kończona inwestycja – fabryka mebli, w której pracę znajdzie ok. 1 000 osób. Inwestycja jest realizowana ze szczególną dbałością o środowisko – powstająca fabryka będzie pracowała w cyklu zamkniętym – ma to być inwestycja bezpyłowa, bezzapachowa, z zamkniętym obiegiem wodnym, z cichym procesem produkcji, bez kominów. W inwestycji w Dubowie zostaną zastosowane wyloty elektrofiltrów – ich koszt to 18 mln zł. „Forte”, oprócz wykorzystywania surowca tradycyjnego, zamierza też kontraktować sadzenie drzew – drzewa z plantacji topoli będą gotowe do wykorzystania w przemyśle meblarskim już po 8 latach.

Wykres 3.1.1 Struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Wykres 3.1.2 Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w latach 2014-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Wspieranie przedsiębiorczości

Pomoc de minimis

Miasto Suwałki od kilku lat wspiera rozwój przedsiębiorczości w mieście poprzez stosowanie zwolnień podatkowych w podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta pod warunkiem zrealizowania na terenie miasta Suwałk inwestycji początkowej (budowa, odbudowa, rozbudowa, nadbudo-

wa budynków i budowli lub ich części) oraz zatrudnienia określonej liczby osób.

W poprzednich latach wsparcie przedsiębiorców za pomocą tego instrumentu prezentowało się w następujący sposób:

Tabela 3.1.1. Pomoc de minimis w Suwałkach w latach 2013-2015

Lata	Liczba podmiotów	Wartość
2014	10	803 734,00 zł
2015	4	421 823,00 zł
2016	1	301 497,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Suwałkach

bizneSÓWKI

Prezydent Miasta Suwałk mając na względzie aktywizację i pobudzanie rozwoju suwalskiej przedsiębiorczości, w szczególności wśród młodzieży uczącej się w szkołach mających siedziby na terenie Gminy Miasta Suwałki i osób młodych do 35 roku życia, w szczególności absolwentów szkół wyższych oraz studentów ostatnich lat studiów, chcących uruchomić i rozwijać własne firmy w Suwałkach, ogłosił w 2016 roku I edycję konkursu o tematyce biznesowej pn. „bizneSÓWKI”.

Konkurs prowadzony jest w dwóch kategoriach: uczestników ubiegających się o nagrodę za biznesplan (uczniów szkół ponadgimnazjal-

nych mających siedziby na terenie Gminy Miasto Suwałki prowadzonych w systemie dziennym – I kategoria) oraz uczestników ubiegających się o nagrodę za pomysł biznesowy (osoby pełnoletnie do 35 roku życia zamieszkujące w Suwałkach albo zameldowane czasowo lub na stałe w Suwałkach – II kategoria).

W 2016 roku w I kategorii konkursowej zwyciężył pomysł Pani Małgorzaty Jankowskiej dot. przedsiębiorstwa zajmującego się produkcją oraz sprzedażą odzieży projektowanej z uwzględnieniem pomysłu i potrzeb klienta. W II kategorii konkursowej zwyciężył pomysł Pani Barbary Pakuła dot. wprowadzenia na suwalski rynek innowacyjnej usługi leczenia wzroku u dzieci. Projekt „Terapia Widzenia” po wprowadzeniu w życie sprawi, że każde dziecko z Suwałk i okolic będzie miało dostęp do terapii i ćwiczeń wzrokowych oraz kompleksowej opieki w tym zakresie. Nagrodą w tej kategorii było 10 000 zł na wdrożenie pomysłu biznesowego w życie.

Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach Sp. z o.o.

Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach Sp. z o.o. powstał 4 czerwca 2004 roku. Celem strategicznym Parku jest stworzenie w Suwałkach atrakcyjnego miejsca wzajemnych powiązań pomiędzy nauką z biznesem, umożliwiającego transfer technologii i prowadzenie innowacyjnych form działalności gospodarczej i inwestowania. Udziałowcami spółki są Miasto Suwałki, Uniwersytet w Białymstoku, Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe w Białymstoku, Politechnika Warszawska, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Suwałkach i Instytut Łączności w Warszawie. W ramach projektu „Budowa i Uruchamianie Nowych Obiektów Parku Naukowo-Technologicznego Polska-Wschód w Suwałkach”, współfinansowanego ze

środków Unii Europejskiej w ramach programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013, w końcu 2012 roku powstał kompleks obiektów Parku, który składa się z Inkubatora Technologicznego, zespołu laboratoriów: Laboratorium Badania Produktu Chemicznego, Laboratorium Medycznego, Laboratorium Energii Odnawialnej i Laboratorium Multimedialnego, Hali Procesów Logistyczno-Produkcyjnych i Centrum Konferencyjnego. W budynku Inkubatora mieszczą się pomieszczenia recepcyjne kompleksu i pomieszczenia biurowe o zróżnicowanej powierzchni – dogodne dla funkcjonowania małych i większych firm, na różnych etapach rozwoju. Oferta Parku kierowana jest w pierwszej kolejności do podmiotów z branż wysoko zaawansowanych, takich jak IT, elektronika, technologia inżynierii materiałowej, ochrona zdrowia i inżynieria medyczna, technologia ochrony środowiska.

Park to również:

Inicjator **Akademii Parku**, której celem jest promowanie i rozwijanie postaw przedsiębiorczości w ramach prowadzonych szkoleń zawodowych i biznesowych;

Ośrodek Europejskiej Sieci Współpracy (Enterprise Europe Network) oferujący małym i średnim przedsiębiorstwom kompleksowe usługi wspierające rozwijanie ich potencjału i innowacyjnych zdolności poprzez:

- ✓ pozyskiwanie informacji o regulacjach prawnych w wybranych krajach europejskich;
- ✓ pomoc w wyszukiwaniu aktualnych źródeł finansowania z krajowych i europejskich instrumentów finansowych;
- ✓ wspieranie procesu transferu technologii i innowacji poprzez poszukiwanie, promowanie technologii lub know-how;
- ✓ pomoc w wejściu na nowe rynki poprzez pozyskiwanie niezbędnych informacji o rynkach zagranicznych;

- ✓ doradztwo w zakresie pozyskiwania środków finansowych (poszukiwanie inwestorów, kredytów, pożyczek i innych form finansowego wsparcia);
- ✓ organizowanie konferencji, szkoleń, misji handlowych/gospodarczych oraz spotkań brokerskich;

Partner oraz realizator projektów:

- ✓ **LT-PL Coopplatform** w ramach unijnego programu Interreg, którego celem jest aktywizacja społeczności z obszaru pogranicza w celu rozwijania postaw przedsiębiorczych, w szczególności wśród młodych;
- ✓ **OWES – Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej**, świadczący usługi wsparcia osób w procesie integracji z rynkiem pracy i społecznością lokalną, za pośrednictwem spółdzielni socjalnych i wykorzystywanie pakietu usług rozumianych zgodnie z Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES).
- ✓ **Platforma startowa dla nowych pomysłów „Hub of Talents”** – ekosystem, stworzony przez szereg instytucji, w tym uczelnie wyższe, fundusze inwestycyjne, regionalne izby gospodarcze, sieci aniołów biznesu, stowarzyszenia przedsiębiorców oraz duże firmy, oferujące młodym przedsiębiorcom możliwość ubiegania się o bezwrotną dotację na wejście na rynek i początkową fazę funkcjonowania startup-u;
- ✓ **Północno-Wschodni Klaster Edukacji Cyfrowej** – innowacyjny ośrodek skupiający firmy, instytucje, i organizacje świadczące usługi edukacyjne z zakresu technik cyfrowych, które zostały zbudowane specjalnie z myślą o potrzebach podmiotów biznesowych, jak również pracowników sektora administracji publicznej. Unikalną wartością propozycji klastra jest połączenie atrakcyjnych pakietów edukacyjnych z niewątpliwymi walorami

Wręczenie nagród bizneSÓWKI

turystycznymi Suwalszczyzny. Klaster to środowisko współpracy jego członków z innymi podmiotami, tworzące przyjazne otoczenie do współdziałania, nawiązywania kontaktów, dzielenia się specjalistyczną wiedzą, doświadczeniem, przy użyciu nowoczesnych narzędzi, zaawansowanej infrastruktury i możliwości intelektualnych.

Punkt konsultacyjny programu „Wsparcie w starcie”, w ramach którego udzielane są niskoprocentowe pożyczki na podejmowanie działalności gospodarczej oraz tworzenie nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych, wsparcie kierowane jest do:

- ✓ studentów – ostatniego roku studiów wyższych, niepracujących i niewykonywujących innej pracy zarobkowej;
- ✓ absolwentów – szkół średnich i uczelni wyższych, pozostających bez pracy (do 48 miesięcy od dnia uzyskania dyplomu);
- ✓ osób bezrobotnych – zarejestrowanych w urzędzie pracy;
- ✓ przedsiębiorców – w przypadku pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego.

Akredytowany – przez Ministerstwo Rozwoju – **Ośrodek Innowacji**, świadczący proinnowacyjne usługi małym i średnim przedsiębiorstwom w obszarze:

- ✓ chemii, farmacji, sektora spożywczego;
- ✓ transferu wiedzy, nabywania i ochrony wartości niematerialnych i prawnych;
- ✓ wsparcia innowacji poprzez udostępnianie przestrzeni biurowej, banków danych, zasobów bibliotecznych, badań rynków, laboratoriów;
- ✓ znakowania, testowania i certyfikacji jakości, zmierzającej do opracowania bardziej efektywnych produktów, procesów i usług.

Wirtualna przestrzeń biurowa – umożliwiająca użytkownikom znaczną redukcję kosztów

związanych z wynajmem lokalu i zatrudnieniem pracowników biurowych. Wirtualne biuro zapewnia rejestrację przedsiębiorstwa pod adresem Parku, dzięki czemu osoby prowadzące działalność w domu lub też mobilni specjaliści mogą korzystać z prestiżu prowadzenia przedsiębiorstwa pod adresem parkowego centrum biznesowego, przy ul. Innowacyjnej 1.

Oferta atrakcyjnych, w pełni uzbrojonych, terenów inwestycyjnych, skierowana szczególnie do firm innowacyjnych działających w obszarze zaawansowanych technologii, przede wszystkim inwestorów prezentujących:

- ✓ technologie systemów informatycznych i sieci telekomunikacyjnych;
- ✓ elektronikę;
- ✓ technologie inżynierii materiałowej;
- ✓ technologie ochrony zdrowia i inżynierii medycznej;
- ✓ technologie związane z ochroną środowiska i wykorzystaniem odnawialnych i niekonwencjonalnych źródeł energii;
- ✓ automatykę, aparaturę pomiarową i laboratoryjną;
- ✓ mechanikę precyzyjną.

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości

Jest prywatną osobą prawną działającą od 1994 roku na zasadach non-profit. Działa na rzecz zwiększenia aktywności gospodarczej w regionie poprzez promocję i wspieranie małych przedsiębiorstw i innych przedsięwzięć gospodarczych organizowanych przez bezrobotnych lub dających im zatrudnienie w celu rozwoju gospodarczego regionu i likwidacji w ten sposób bezrobocia. W ramach realizacji celów statutowych Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości przygotowuje i realizuje programy ukierunkowane na wzmocnienie i rozwój przedsiębiorczości, rozwój gospodarczy, a także rozwój społeczności lokalnej i budowę społeczeństwa obywatelskiego. Uczestniczy w inicjatywach mających na celu rozbudowanie

potencjału gospodarczego, w wyniku którego mogą powstać nowe miejsca pracy. Cele swoje Fundacja realizuje poprzez podejmowanie działań na rzecz wzrostu konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw m.in. poprzez następujące działania:

- ✓ wspieranie finansowe istniejących i nowo tworzonych firm,
- ✓ doradztwo konsultacyjno-prawno-ekonomiczne i wszelkie inne działania promujące działalność gospodarczą i rozwój regionalny,
- ✓ promocję przedsiębiorczości w postaci szkoleń, konferencji, misji gospodarczych, wizyt studyjnych, spotkań biznesowych.

Agencja Rozwoju Regionalnego „ARES” S. A. w Suwałkach

Powstała 16 stycznia 1991 roku. Jest najstarszą agencją rozwoju regionalnego w Polsce. Misją Agencji jest inspirowanie oraz aktywny udział w przemianach gospodarczych i społecznych regionu poprzez jego promocję, wspieranie small biznesu, realizację programów sprzyjających tworzeniu nowych miejsc pracy oraz organizacja systemu edukacji ekonomicznej i zawodowej.

Agencja wspiera rozwój regionalny w różnych jego obszarach i jest ukierunkowana przede wszystkim na realizację inicjatyw gospodarczych w regionie Podlasia i Suwalszczyzny, a w szczególności:

- ✓ współdziała w opracowywaniu programów rozwoju regionu
- ✓ aktywnie wspiera biznes
- ✓ promuje region suwalski
- ✓ tworzy i realizuje programy aktywnej walki z bezrobociem
- ✓ tworzy nowe podmioty gospodarcze
- ✓ organizuje kształcenie zawodowe dorosłych i młodzieży

- ✓ organizuje systemy gromadzenia i dystrybucji informacji gospodarczej
- ✓ organizuje inkubatory przedsiębiorczości
- ✓ przygotowuje i wdraża programy pomocowe.

W 2016 roku w strukturze Agencji działały m.in.:

✓ **Fundusze pożyczkowe.**

Funkcjonują w ARR „ARES” S.A. od 1998 roku przyczyniając się do rozwoju sektora MŚP poprzez udzielanie pożyczek na atrakcyjnych warunkach dla firm. Pożyczki przeznaczane są przede wszystkim na:

- budowę lub nabycie nieruchomości, budynków, budowli, maszyn i urządzeń, zakup środków transportu i wyposażenia,
- nabycie wartości niematerialnych i prawnych (w tym oprogramowania i licencji),
- nabycie rzeczowego majątku obrotowego.

W 2016 roku kontynuowano działalność Funduszy Pożyczkowych. Usługi finansowe świadczone były w oparciu o pięć funkcjonujących w Spółce Funduszy Pożyczkowych. Podstawowe założenia: okres kredytowania do 5 lat, karencja w spłacie rat kapitałowych, atrakcyjne oprocentowanie.

Funkcjonujące w Spółce Fundusze Pożyczkowe zwiększają dostęp dla MŚP z terenu województwa podlaskiego do zewnętrznych źródeł finansowania, na bardzo korzystnych warunkach mając na uwadze ofertę kredytową na rynku bankowym. Pozwalają na rozwój już istniejących firm oraz na finansowanie przedsięwzięć osób, które chcą rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej. Dofinansowanie sektora MŚP powoduje rozwój oraz wzrost konkurencyjności regionu podlaskiego poprzez nakłady na nowe technologie, zastosowanie innowacyjnych rozwiązań, co przekłada się na tworzenie nowych miejsc pracy.

✓ **Fundusz poręczeniowy.**

Fundusz utworzony został w 2010 r. na podstawie umowy na realizację projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013. Celem funduszu jest wspieranie sektora MŚP województwa podlaskiego poprzez ułatwienie im dostępu do finansowania w formie kredytów i pożyczek udzielanych przez banki lub inne instytucje finansujące.

✓ **Dział Rozwoju Regionalnego.**

Dział Rozwoju Regionalnego w strukturze ARR „ARES” funkcjonuje od 1993 roku. Dział zajmuje się gromadzeniem i dystrybucją informacji o programach pomocowych Unii Europejskiej oraz przygotowywaniem i wdrażaniem projektów współfinansowanych ze środków unijnych. Zadania realizowane przez Dział Rozwoju Regionalnego w 2016 roku wynikały z realizacji zawartych umów na dofinansowanie poszczególnych projektów w ramach POKL, jak również skupiały się na aplikowaniu o środki na realizację nowych projektów.

✓ **Suwałsko-Mazurska Szkoła Biznesu i Zarządzania.**

W strukturze ARR „ARES” S.A. szkoła funkcjonuje od 1992 r. Szkoła posiada nowoczesną bazę dydaktyczną. W 2016 roku SMSBiZ prowadziła działalność edukacyjną poprzez formy szkolne prowadzone na poziomie średnim (Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „ARES”) oraz formy pozaszkolne w postaci kursów i szkoleń organizowanych na zlecenie różnego rodzaju instytucji (szkoły, GOPS, MOPS, PUP, PCPR) oraz z wolnego naboru i w ramach realizowanych przez Spółkę projektów. Szkolenia skierowane były zarówno do osób bezrobotnych, jak i różnych grup zawodowych.

Ponadto Suwałsko-Mazurska Szkoła Biznesu i Zarządzania w ramach współpracy z uczelniami wyższymi organizuje i prowadzi studia podyplomowe. Wspólnie z Wyższą Szkołą Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży zrealizowane zostały studia podyplomowe na kierunku „Doradztwo zawodowe i edukacyjne z elementami coachingu”. Wspólnie z Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania w Białymstoku zorganizowane zostały studia podyplomowe na kierunku „Przygotowanie i zarządzanie projektami UE”. W 2017 roku we współpracy z Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania w Białymstoku prowadzona będzie rekrutacja na studia podyplomowe w zakresie programowania i informatyki.

Oprócz działalności strictly edukacyjnej Suwałsko-Mazurska Szkoła Biznesu i Zarządzania realizuje projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, mające służyć szeroko rozumianej reorientacji zawodowej kadr pracowniczych regionu, ukierunkowane na zwiększenie dostępu do edukacji, rozwój kształcenia ustawicznego, zmianę kwalifikacji, zawodu bądź doskonalenie umiejętności.

✓ **Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej.**

Ośrodek w okresie od 01.10.2012 r. do 30.06.2015 r. funkcjonował w ramach realizowanego przez Spółkę projektu, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem głównym projektu było dostarczenie wiedzy i umiejętności z zakresu ekonomii społecznej różnym grupom interesariuszy (osoby bezrobotne, niepełnosprawne, zagrożone wykluczeniem społecznym, przedstawiciele OPS, PUP, NGO, JST i innych) z terenu subregionu suwałskiego poprzez wsparcie doradcze, szkoleniowe, dotacyjne oraz testowanie i poszukiwanie

źródeł finansowania Instytucji Wsparcia Ekonomii Społecznej, spółdzielni socjalnych oraz promocja ekonomii społecznej.

Od zakończenia realizacji projektu, tj. od 01.07.2015 r. Ośrodek funkcjonuje jako instytucja wspierająca ekonomię społeczną w województwie podlaskim kontynuując działania określone w projekcie.

✓ **Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Suwałkach.**

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Suwałkach prowadzony jest przez Spółkę od grudnia 2014 r. na podstawie umowy zawartej z Województwem Podlaskim. Realizowany jest w ramach POPT 2014-2020 Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności we współpracy z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju. Zadania priorytetowe Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Suwałkach:

- udzielanie informacji na etapie ubiegania się o dotację, realizacji projektów finansowanych z Funduszy Europejskich,
- informowanie o możliwości realizacji projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich w formule partnerstwa publiczno-prywatnego,
- informowanie o realizowanych projektach dofinansowanych z Funduszy Europejskich,
- udzielanie informacji o Funduszach Europejskich podczas indywidualnych konsultacji u klienta,
- organizowanie spotkań informacyjnych – kampania ogólnokrajowa „Środy z funduszami”
- organizowanie Mobilnych Punktów Informacyjnych,

- przekazywanie aktualności o działaniach Sieci PIFE,
- współpraca z samorządami lokalnymi w zakresie realizacji działań,
- współpraca z innymi sieciami informacyjnymi o Funduszach Europejskich,
- uczestnictwo w imprezach regionalnych organizowanych w podregionie,
- udział w szkoleniach i spotkaniach organizowanych przez Organizatora, Ministerstwo Rozwoju.

✓ **Agencja Zatrudnienia.**

Dział Agencji Zatrudnienia w strukturze Agencji funkcjonuje od lipca 2015 roku. Agencja Zatrudnienia świadczy usługi pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego. Praca działu polega m.in. na: pozyskiwaniu i upowszechnianiu ofert pracy; udzielaniu pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej; inicjowaniu i organizowaniu kontaktów osób poszukujących zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z pracodawcami.

Suwałska Specjalna Strefa Ekonomiczna S. A.

Suwałska Specjalna Strefa Ekonomiczna jest jedną z najdłuższej istniejących stref ekonomicznych w kraju, w 2016 roku obchodziła jubileusz XX-lecia swojej działalności. Aktualnie SSSE składa się z osiemnastu wydzielonych obszarów na terenie trzech województw – podlaskiego, warmińsko-mazurskiego i mazowieckiego, o łącznej powierzchni 635,0653 ha, na których przedsiębiorcy prowadzą działalność gospodarczą na preferencyjnych warunkach. Pod koniec 2016 roku SSSE rozpoczęła procedurę rozszerzenia strefy o nową podstrefę – Podstrefę Augustów o powierzchni 13,3848 ha).

Strefa oferuje inwestorom tereny przemysłowe posiadające miejscowe plany zago-

spodarowania przestrzennego, które wyposażone są w pełną infrastrukturę techniczną. Nieruchomości o różnych wielkościach – dostosowanych do potrzeb inwestorów, w atrakcyjnych lokalizacjach, sprzedawane są na własność w konkurencyjnych cenach.

W Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej – Podstrefie Suwałki – inwestor może uzyskać nie tylko ulgi w podatkach lokalnych, ale przede wszystkim skorzystać z pomocy publicznej w formie zwolnienia z podatku dochodowego w następujących po sobie latach, aż do momentu odzyskania 50% wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorcę (firmy z sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw uprawnione są do odzyskania odpowiednio nawet 60% i 70% nakładów inwestycyjnych). Jest to najwyższy w kraju poziom dopuszczalnej pomocy publicznej dla firm. Do kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą w ramach działalności strefowej zaliczamy: zakup gruntu, budowę i wyposażenie zakładu oraz zakup wartości niematerialnych i prawnych.

O atrakcyjności prowadzenia działalności gospodarczej w Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej świadczą również takie aspekty, jak: kompleksowa obsługa inwestora ze strony zespołu SSSE SA, przyjazne samorządy wspierające przedsiębiorców, dostępność wykwalifikowanych pracowników i sprzyjające koszty pracy, bezpośrednie sąsiedztwo wschodniej granicy Unii Europejskiej oraz znakomite warunki do życia dla przedsiębiorców i pracowników w czystym i bardzo atrakcyjnym turystycznie regionie.

Podstrefa Suwałki zlokalizowana jest pomiędzy drogą krajową nr 8 (Via Baltica) a drogą wojewódzką nr 655, w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej i lotniska V klasy, w pobliżu planowanej drogi ekspresowej S61 i zajmuje obszar 164,8015 ha. W Podstrefie Suwałki działa 35 firm, które zatrudniają 2 923 osoby i zainwestowały tu

ponad 667 mln zł. Do największych inwestorów w Podstrefie Suwałki należą: AQUAEL, MALOW, SALAG, MISPOL, PADMA ART, PADMA 3.0., Porta KMI Poland i „TANNE” Sp. z o.o.

Podstrefa Suwałki na koniec 2016 roku oferowała ponad 12 ha wolnych terenów inwestycyjnych.

3.2. Rynek pracy

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Na koniec 2016 r. na terenie miasta Suwałki, w podmiotach gospodarczych zatrudniających powyżej 9 osób, pracowało 13 875 osób (statystyki prowadzone przez Główny Urząd Statystyczny nie obejmują zatrudnienia w podmiotach zatrudniających poniżej 9 osób). Najwięcej osób zatrudnionych było w przemyśle (3 449 osób), handlu hurtowym i detalicznym oraz naprawach pojazdów (2 028 osób), edukacji (2 012 osób), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (1 721 osób), a także administracji publicznej (1 221 osób). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na terenie Suwałk w roku 2016 wynosiło 3 493,66 zł i było o 58 zł (1,66%) wyższe niż w roku 2015 (3 435,66 zł). Najwięcej zarabiali zatrudnieni w administracji publicznej i obronie narodowej (5 162,64 zł miesięcznie), w sektorze finansowym i ubezpieczeniowym (4 689,21 zł miesięcznie) oraz w sektorze związanym z obsługą nieruchomości (4 443,51 zł miesięcznie).

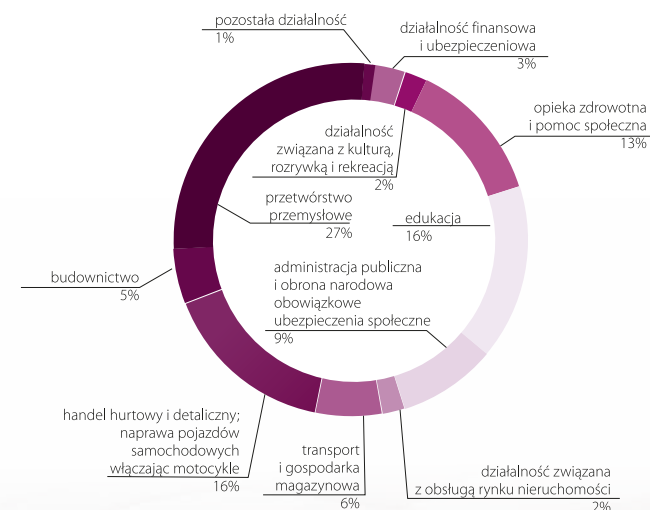
20-lecie SSSE

Tabela 3.2.1 Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób w mieście Suwałki w 2016 r.

Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł
Ogółem	13 875	3 493,66
Sektor publiczny	5 898	4 112,44
Sektor prywatny	7 977	3 036,15
Przetwórstwo przemysłowe	3 449	3 223,17
Budownictwo	704	2 769,99
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	2 028	2 700,73
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	100	2 081,08
Transport i gospodarka magazynowa	787	2 749,35
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	343	4 689,21
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	258	4 443,51
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	88	2 686,93
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1 221	5 162,64
Edukacja	2 012	4 034,02
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 721	3 426,95
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	275	3 342,67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Wykres 3.2.1 Struktura zatrudnienia wg sekcji w 2016 roku

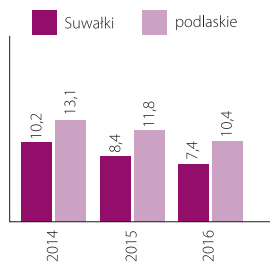

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Bezrobocie

Na koniec 2016 roku stopa bezrobocia w Suwałkach wyniosła 7,4% i była niższa od stopy bezrobocia w kraju (8,3%) i w województwie podlaskim (10,4%). Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Suwałki na koniec 2016 roku wynosiła 2 076 osób. W liczbie tej osoby do 30 roku życia stanowiły około 24,8%, a osoby długotrwale bezrobotne 45,2%. Spośród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Suwałkach na koniec 2016 roku, kobiety stanowiły 52,2% ogółu bezrobotnych z terenu miasta Suwałki (1 085 osób). Ponad 35% bezrobotnych nie posiadało kwalifikacji zawodowych.

Wykres 3.2.2 Stopa bezrobocia w latach 2014-2016 (w %)

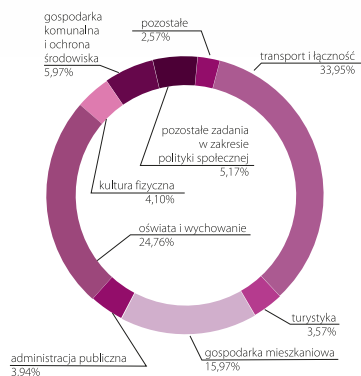

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

3.3. Inwestycje

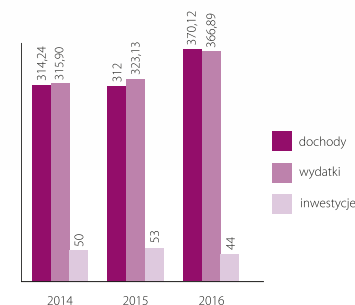
Struktura wydatków inwestycyjnych

Wykres 3.3.1 Struktura wydatków inwestycyjnych miasta Suwałki w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Wykres 3.3.2 Budżet Miasta Suwałki w latach 2014-2016 (w mln zł)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2012-2014

Największe zadania inwestycyjne

W 2016 roku poziom wydatków inwestycyjnych wyniósł ponad 44 mln zł co stanowiło około 12% wszystkich wydatków miasta. Największy udział w wydatkach inwestycyjnych miasta (ok. 34%) miały działania uwzględniające transport i łączność związane z przebudową ulicy Świerkowej, rozbudową

ulic Kolejowej i Północnej wraz z modernizacją parku, budową ulic Ogrodowej i Pięknej, a także ulicy Wł. Łokietka wraz z sięgaczem. W 2016 r. również duże nakłady zostały poniesione na oświatę i wychowanie (prawie 25 mln zł), co związane było z termomodernizacją Zespołu Szkół Technicznych i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Suwałkach, a także budową boiska do piłki nożnej wraz z zapleczem oraz bieżni i skoczni przy Zespole Szkół nr 10 w Suwałkach, bieżni i skoczni przy Szkole Podstawowej nr 9 oraz przy Zespole Szkół nr 3. Ponad 7 mln zł wydano na działania związane z gospodarką mieszkaniową na wykupy nieruchomości pod przyszłe inwestycje. Pozostałe kategorie budżetowe uwzględniały m. in. następujące działania: budowę bulwarów nad rzeką Czarną Hańczą – I etap (ul. Bakalarzewska – W. Polskiego), adaptację budynku przy ul. Kamiedulskiej 3 na żłobek miejski, budowę boiska do sportów plażowych nad zalewem Arkadia, a także budowę ulic osiedlowych.

Tabela 3.3.1 Wydatki miasta Suwałki na zadania inwestycyjne o wartości powyżej 500 tys. zł w 2016 roku

Lp	Nazwa zadania	Wartość wydatków w 2016 roku w zł	Zewnętrzne źródła finansowania
Transport i łączność			
1.	Przebudowa ulicy Świerkowej w Suwałkach - etap II (na odcinku od ul. Kolejowej do ul. Papieża Jana Pawła II)	3 701 319,42	w tym środki finansowe w kwocie 1 592 016 zł w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej 2016-2019.
2.	Budowa ulic Ogrodowej i Pięknej w Suwałkach	2 472 331,00	środki finansowe Miasta Suwałki
3.	Budowa ulicy Władysława Łokietka wraz z sięgaczami	1 000 533,84	środki finansowe Miasta Suwałki
4.	Poprawa komunikacji lokalnej, ulica 11 Listopada - BO	547 054,85	środki finansowe Miasta Suwałki
5.	Budowa ulic: Etckiej, Węgorzewskiej, Oleckiej, Giżyckiej, Goldapskiej oraz sięgacza ul. Lubelskiej	1 798 485,67	środki finansowe Miasta Suwałki
Turystyka			
1.	„Bulwary nad rzeką Czarną Hańczą – I etap (ul. Bakalarzewska - W. Polskiego)” - Budowa nowej ulicy od ul. Mickiewicza do ul. Kościuszki z niezbędnym uzbrojeniem technicznym – I Etap	1 574 418,31	środki finansowe Miasta Suwałki
Gospodarka mieszkaniowa			
1.	Wykup nieruchomości	6 282 434,27	środki własne Miasta Suwałki
Administracja publiczna			
1.	Wymiana dachu oraz przebudowa poddasza w budynku przy ul. Noniewicza 71A	1 106 785,05	środki finansowe Miasta Suwałki

„Zalew łączący pokolenia”

Oświata i wychowanie			
1.	Budowa boiska do piłki nożnej z zapleczem oraz bieżni i skoczni przy Zespole Szkół nr 10	2 959 357,18	w tym środki finansowe w kwocie 1 400 538,00 zł z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.
2.	Termomodernizacja Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego nr 1 w Suwałkach	1 705 048,14	w tym środki finansowe w kwocie 905 632,11 zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska 2014-2020.
3.	Termomodernizacja Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach	2 480 870,55	w tym środki finansowe w kwocie 1 408 764,86 zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska 2014-2020.
4.	Termomodernizacja Zespołu Szkół nr 1 w Suwałkach	2 060 736,07	środki finansowe Miasta Suwałki
5.	Modernizacja i wyposażenie pomieszczeń bloku żywieniowego w Zespole Szkół nr 10 w Suwałkach	544 027,77	środki finansowe Miasta Suwałki
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej			
1.	Maluch - moduł 1	2 257 030,82	środki finansowe w kwocie 1 261 547,62 zł w ramach Programu resortowego „Maluch - Moduł 1”

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Inwestycji Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Budżet Obywatelski

W 2016 roku kwota przeznaczona na III edycję Suwałskiego Budżetu Obywatelskiego wyniosła 2 mln zł. Podobnie jak w poprzedniej edycji fundusze można było przeznaczyć na projekty inwestycyjne, zlokalizowane na terenach należących do Gminy Miasta Suwałki. Projekty opracowywane w ramach Budżetu nie mogły już jednak być zlokalizowane na terenach szkolnych. W edycji Suwałskiego Budżetu Obywatelskiego na 2016 rok przyjęto podział całej kwoty na dwie części: 1,4 miliona złotych przeznaczono na duże projekty o wartości od 100 do 700 tysięcy złotych, a 0,6 miliona złotych na projekty mniejsze o wartości do 100 tysięcy złotych. Projekty można było zgłaszać od 17 sierpnia do 31 sierpnia 2015 r. Od 1 września do 22 września 2015 r. propozycje mieszkańców weryfikował 16-osobowy Zespół ds. Suwałskiego Budżetu Obywatelskiego w skład którego weszło: pięciu radnych Rady Miejskiej w Suwałkach, pięciu przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz po jednym przedstawicielu wydziałów Urzędu Miejskiego w Suwałkach: Finansowego; Inwestycji; Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa; Architektury i Gospodarki Przestrzennej; Spraw Obywatelskich oraz Zarządu Dróg i Zieleni w Suwałkach.

Zespół ocenił projekty pod względem formalno-prawnym, możliwości realizacji oraz możliwości zabezpieczenia w budżecie na kolejne lata ewentualnych kosztów, które projekt będzie generował w przyszłości.

Od 4 listopada do 18 listopada 2015 r., każdy mieszkaniec Gminy Miasta Suwałki stał się zamieszkałym na jej terenie mógł zagłosować na wybrane przez siebie dwa projekty (maksymalnie jeden duży i jeden mały). W wyznaczonych punktach w mieście, można było wypełnić i złożyć kartę do głosowania, głosować też można było w formie elektronicznej.

W Suwałskim Budżecie Obywatelskim na 2016 rok Suwałczanie zgłosili 34 projekty, z czego do głosowania zakwalifikowano 25. Oddano na nie 7 510 głosów. Do realizacji zatwierdzono 9 projektów:

- ✓ trzy „duże” projekty (o wartości od 100 do 700 tysięcy złotych):
 - „Zalew łączący pokolenia” nad Zalewem Arkadia,
 - „Poprawa komunikacji lokalnej, ulica 11 Listopada”,
 - „Przebudowa ulic Wileńskiej i Kowieńskiej”,
- ✓ sześć projektów „małych” (o wartości nieprzekraczającej 100 tys. zł):

- „Poprawa bezpieczeństwa dojścia dzieci i młodzieży do ośrodków edukacyjnych poprzez wymianę nawierzchni wraz z wykonaniem oświetlenia i odwodnienia „przechodniaka” między ulicą Kościuszką a ulicą Noniewiczza”,
- „Utwardzenie terenu, ułożenie polbruku przy ulicy Bakalarzewskiej 74-76, ulica Chrobrego 21A - 23A”,
- „Remont istniejących zatok parkingowych z trylinki z rozbudową o miejsca parkingowe przy ulicy Kowalskiego 4A i 4B”,
- „Budowa parkingu na Osiedlu II z dodatkową infrastrukturą, II etap”,
- „Rewitalizacja parku na rogu ulic Daszyńskiego, Franciszkańskiej i Legionów”,
- „Aktywne dzieci – modernizacja placu zabaw przy ulicy Witosa 4A”.

Dokumenty związane z rozwojem miasta Suwałki

Strategia Promocji Miasta Suwałki na lata 2016-2020

27 kwietnia 2016 roku Rada Miejska przyjęła Uchwałą Nr XIX/210/2016 „Strategię Promocji Miasta Suwałki na lata 2016-2020”, która wskazuje w sposób kompleksowy i spójny z innymi dokumentami strategicznymi miasta skuteczne metody i narzędzia marketingu terytorialnego ze szczególnym uwzględnieniem promocji gospodarczej, sportowej, turystycznej i kulturalnej. Niniejsze opracowanie zawiera również długookresowe wytyczne strategiczne dla marki miasta Suwałki oraz plan wdrożeń tych wytycznych.

Program ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2016-2020

30 marca 2016 roku Uchwałą nr XVIII/205/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach przyjęty został „Program ochrony środowiska dla miasta Suwałki na lata 2016-2020”, który jest elementem realizacji polityki ekologicznej państwa w skali miasta na prawach powiatu oraz instrumen-

tem służącym osiągnięciu celów programu ochrony środowiska województwa podlaskiego. Program ochrony środowiska ma za zadanie pomóc w rozwiązywaniu istniejących problemów, a także przeciwdziała zagrożeniom, które mogą pojawić się w przyszłości.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki na lata 2016-2025

28 września 2016 roku Uchwałą nr XXIII/281/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach została przyjęta Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki na lata 2016-2025, która stanowi podstawę do realizacji dostosowanych do potrzeb lokalnej społeczności wzorców interwencji, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców Suwałk, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Strategia Rozwiązywanie Problemów Społecznych Miasta Suwałki na lata 2016-2025 jest uzupełnieniem uszczegółowiającym społeczną sferę zapisów ujętych w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Suwałki do roku 2020, a w szczególności celu strategicznego: 2. Poprawa warunków życia.

Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Suwałki na lata 2016-2018

27 kwietnia 2016 roku Uchwałą nr XIX/213/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach został przyjęty Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Suwałki na lata 2016-2018.

Strategia Rozwoju Kultury Miasta Suwałki do 2020 roku

29 czerwca 2016 roku Uchwałą nr XXI/252/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach została przyjęta „Strategia Rozwoju Kultury Miasta Suwałki do 2020 roku”. Strategia wyznacza kierunki polityki kulturalnej Suwałk, której głównym zadaniem jest rozwój kultury w aspekcie zrównoważonego rozwoju miasta Suwałki.

4

Infrastruktura techniczna

4.1. Infrastruktura drogowa

W granicach miasta Suwałki znajduje się 186,2 km dróg publicznych, z czego 78,4% stanowią drogi gminne i powiatowe, a pozostałe 21,6% krajowe i wojewódzkie.

W 2016 roku kompleksowo przebudowano ul. Świerkową na odcinku od ul. Kolejowej

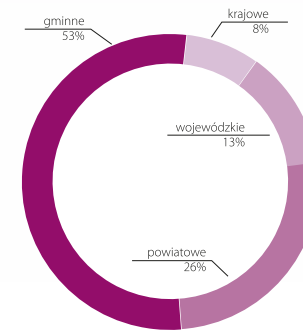
do ul. Papieża Jana Pawła II, ul. Oгородową i ul. Piękną, ul. E. Młynarskiego, ul. Władysława Łokietka, ul. Legionów, ul. 11 Listopada, ul. Elcka, ul. Węgorzewską, ul. Olecką i ul. Giżycką. Ogółem w 2016 roku wybudowano, przebudowano i wyremontowano 6,67 km dróg. Ponadto wybudowano chodniki i drogę rowerową przy ul. Wł. Jagiełły.

Tabela 4.1.1 Struktura i koszty utrzymania sieci drogowej w Suwałkach w latach 2014-2016

Klasyfikacja dróg	Długość drogi w 2016 roku [km]	Poniesione nakłady [tys. zł]		
		2014	2015	2016
Krajowe	15,34	5 922,42	3 610,75	1 382,45
Wojewódzkie	24,70	15 727,29	10 403,41	1 566,25
Powiatowe	47,46	2 741,82	8 086,13	11 001,87
Gminne	98,70	10 165,77	11 729,57	13 591,81
Ogółem	186,2	34 557,30	33 829,86	27 542,38

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zarządu Dróg i Zieleni w Suwałkach

Wykres 4.1.1 Struktura długości sieci drogowej w Suwałkach w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zarządu Dróg i Zieleni w Suwałkach

Drogi rowerowe

W 2016 r. wybudowano 1,57 km wydzielonych dróg rowerowych i 1,61 km ciągów pieszorowerowych. Na koniec 2016 r. w Suwałkach funkcjonowało 44,80 km dróg rowerowych i 25,83 km ciągów pieszorowerowych (wraz z drogami rowerowymi i ciągami pieszorowerowymi na terenach spółdzielni mieszkaniowych).

4.2. Infrastruktura komunalna

Wodociągi i kanalizacja

Miasto posiada dobrze rozwiniętą gospodarkę wodno-ściekową prowadzoną przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. W 2016 r. PWiK w Suwałkach obchodził jubileusz 30-lecia istnienia.

Woda dostarczana do miasta pobierana jest z 19 studni głębinowych. Ujmowana woda (woda surowa) w stanie naturalnym tylko warunkowo nadaje się do picia i do potrzeb gospodarczych ze względu na przekroczenia dopuszczalnych stężeń żelaza i manganu. Dostosowanie jakości

wody do obowiązujących wymagań odbywa się w powstałej w 2005 r. stacji uzdatniania wody, której budowa w 50% sfinansowana była ze środków unijnych – program ISPA.

Miejska sieć wodociągowa uległa w ostatnich latach rozbudowie w ramach realizowanego przez miasto i PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. programu inwestycyjnego. W efekcie przeprowadzonych inwestycji zaopatrzeniem w bieżącą wodę objętych jest prawie 99,8% mieszkańców Suwałk. Rozbudowa systemu przesyłowego odbywa się wraz z rozwojem przestrzennym miasta, zapewniając na bieżąco przyłączanie nowych budynków.

Odprowadzane miejską siecią kanalizacji sanitarnej ścieki, dostarczane są do miejskiej oczyszczalni ścieków spełniającej wymagania stawiane tego typu obiektom. Poziom objęcia mieszkańców miasta usługą odbioru ścieków siecią kanalizacji sanitarnej wynosi ok. 95%. Tak wysoki współczynnik skanalizowania miasta jest wynikiem wieloletnich starań spółki o współfinansowanie infrastruktury sieci kanalizacyjnej z zewnętrznych źródeł krajowych, takich jak: Ekofundusz, NFOŚiGW czy WFOŚiGW, jak i z dotacji unijnych (ISPA, POIiŚ).

Prowadzone w mieście w latach 2008-2016 inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w dużym stopniu objęte były projektem współfinansowanym przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Priorytet I, Działanie 1.1. Projekt pod nazwą „Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Suwałkach” realizowany był w dwóch etapach.

W 2013 r. zakończono realizację I etapu Projektu, który jest częścią kompleksowej modernizacji wodno-kanalizacyjnej na terenie Suwałk. Stanowił on kontynuację Projektu

z programu ISPA pn. „Poprawa jakości wody w Suwałkach”.

W ramach I etapu tegoż Projektu wybudowano:

- ✓ 7,3 km sieci wodociągowej,
- ✓ 3,3 km sieci kanalizacyjnej w 21 ulicach, głównie w „starej” części miasta.

Dokonano modernizacji oczyszczalni ścieków polegającej na:

- ✓ intensyfikacji procesów usuwania azotu ogólnego ze ścieków,
- ✓ ograniczeniu ilości skrutek i piasku przez wyplukanie z nich substancji organicznych.

Zainstalowano również trzy systemy monitoringu:

- ✓ na sieci wodociągowej,
- ✓ w oczyszczalni ścieków,
- ✓ ewidencji zdarzeń na sieci, tzw. GIS.

Zakupiony został też ciśnieniowy samochód ssąco-płuczący z recyklingiem, do czyszczenia kanalizacji.

Całkowity koszt realizacji etapu pierwszego wyniósł 13 705 756,58 zł netto, w tym refundacja z UE 9 091 910,04 zł netto (66,33%).

W drugim kwartale 2016 r. ukończono również realizację II etapu Projektu, w ramach którego:

- ✓ wybudowano sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,

- ✓ wykonano hermetyzację obiektów na oczyszczalni ścieków,
- ✓ wymieniono ruszty napowietrzające w komorach biologicznego oczyszczania ścieków w strefach nityfikacji,
- ✓ zmodernizowano dwie kraty do mechanicznego oczyszczania ścieków,
- ✓ zakupiono i zamontowano pompę śrubową w budynku przepompowni pośredniej,
- ✓ zakupiono wirówkę do odwadniania osadów oraz zestaw do inspekcji telewizyjnej kanalizacji i wodociągów,
- ✓ przeprowadzono termomodernizację dwóch komór fermentacyjnych oraz budynku przepompowni wielofunkcyjnej na oczyszczalni ścieków w Suwałkach,
- ✓ wybudowano suszarnie osadów ściekowych.

Całkowity koszt realizacji etapu drugiego wyniósł 35 893 353,89 zł netto, w tym refundacja z UE 25 460 889,45 zł netto (70,93%).

Tabela 4.2.1 Długość miejskiej sieci wodociągowej w Suwałkach (w km)

	2014	2015	2016
Długość sieci	152,7	155,6	158,3
Długość przyłączy	74,0	75,5	76,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PWiK w Suwałkach Sp. z o. o.

Tabela 4.2.2 Długość miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej w Suwałkach (w km)

	2014	2015	2016
Długość sieci	111,9	113,9	118,0
Długość przyłączy	37,7	38,7	40,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PWiK w Suwałkach Sp. z o. o.

Od września 2012 r. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Sp. z o.o. eksploatuje również kanalizację deszczową. Na koniec roku 2016 długość sieci kanalizacji deszczowej wynosiła 149,2 km.

W 2016 r. na czyszczenie kanalizacji deszczowej i separatorów PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. poniósł nakłady w wysokości 150 tys. zł.

Fontanny miejskie

PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. zajmuje się również eksploatacją miejskich fontann, które znajdują się: przy ul. Kowalskiego, w Parku Konstytucji 3 Maja, przed budynkiem SOK i dwie na Placu im Marii Konopnickiej.

Gospodarka odpadami

W związku ze zmianą ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 r. Miasto przejęło obowiązek odbioru odpadów od właścicieli nieruchomości.

Odpady odebrane od właścicieli nieruchomości z terenu Suwałk kierowane są do zagospodarowania do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o. o.

Od 1997 r. funkcjonuje w Suwałkach selektywna zbiórka odpadów komunalnych, która objęła wszystkich mieszkańców miasta.

W ramach systemu utworzony został w Przedsiębiorstwie Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o. o. punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

W 2016 r. PGO Sp. z o. o. zrealizowało inwestycję na kwotę ponad 3,4 mln zł. Wybudowano budynki do kompostowania odpadów komunalnych zawierających odpady organiczne, zmodernizowano linię kompostowania, a także przebudowano linię sortowniczą do zmieszanych odpadów komunalnych dostosowując ją do ww. inwestycji.

Tabela 4.2.3. Gospodarka odpadami komunalnymi w Suwałkach w latach 2014-2016 (w tonach)

	2014	2015	2016
Dostarczone	21 579	22 864	29 764
Odzyskane surowce wtórne	2 340	2 614	2 713
Odpady na składowisku	11 515	13 388	13 278
Kompost surowy (produkcja)	5 347	4 821	4 286

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o. o.

Ciepłownictwo i gazownictwo

Ciepłownictwo

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Suwałkach Sp. z o.o. zaspokaja ok. 70% zapotrzebowania miasta na ciepło. Działania inwestycyjne Spółki ukierunkowane są na modernizację i rozbudowę sieci ciepłowniczej, węzłów cieplnych oraz dostosowywanie źródła ciepła do standardów emisyjnych. W 2016r. PEC obchodził jubileusz 40-lecia istnienia.

Władze miasta wspierają działania inwestycyjne spółki, wpływające na likwidację możliwie dużej liczby kotłowni lokalnych, celem ogranicza-

nia „niskiej emisji”, a tym samym poprawy jakości powietrza w mieście. W roku 2015 Uchwałą Rady Miejskiej został przyjęty „Program ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Miasta Suwałki” określający między innymi zasady udzielania dotacji celowej osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym na dofinansowanie kosztów inwestycji związanych ze zmianą systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne w budynkach mieszkalnych położonych na terenie Suwałk. W 2016 roku z dotacji w ramach „Programu ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Miasta Suwałki skorzystało 45 podmiotów:

- ✓ 12 na wymianę starego źródła ogrzewania na nowe, w kwocie 36 000,00 zł,
- ✓ 13 na podłączenie nieruchomości do miejskiej sieci ciepłowniczej, w kwocie 54 853,38 zł,
- ✓ 20 na podłączenie nieruchomości do sieci gazowej, w kwocie 60 000,00 zł.

łącznie na realizację programu w 2016 r. wydatkowano 150 853,38 zł.

Realizacja programu ograniczania niskiej emisji powinna skutkować większym zainteresowaniem potencjalnych odbiorców podłączeniem do miejskiej sieci ciepłej. W związku z tym, PEC uwzględniła przyłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej w latach 2016-2020 większości budynków zlokalizowanych w centrum miasta, na Osiedlu Kolejowym i w okolicach osiedla Północ, jak też w innych częściach miasta, ale w niedalekiej odległości od usytuowanej miejskiej sieci ciepłej, jeżeli pozwolą na to warunki techniczne i ekonomiczne. Mając na uwadze oczekiwania przyszłych odbiorców ciepła oraz dążąc do poprawienia atrakcyjności oferty w zakresie przyłączania do miejskiej sieci ciepłowniczej domów jednorodzinnych, Spółka PEC wprowadziła w roku 2016 dwa warianty zawierania umów przyłączeniowych, to jest:

- ✓ całkowicie nieodpłatne dla odbiorcy przyłączenie, wówczas gdy zobowiąże się do likwidacji dotychczasowego pieca oraz do zakupu ciepła minimum w skali roku około 40-60 GJ przez okres 10 lat,
- ✓ częściowo odpłatne dla odbiorcy, gdy ponosi on koszt opłaty przyłączeniowej i węzła ciepłego (łącznie około 15-18 tys. zł), ale wówczas nie ma obowiązku zakupu minimum ciepła przez 10 lat.

W latach 2011-2016 Spółka PEC w Suwałkach wybudowała i zmodernizowała 26,6 km sieci ciepłowniczej, w tym w technologii rur preizolowanych 21,7 km. W tej technologii zostały wybudowane wszystkie nowe odcinki sieci o łącznej długości 13,3 km. Przedsiębiorstwo także sukcesywnie modernizuje sieci ciepłownicze, wymieniając jej stare odcinki na rury preizolowane. W latach 2011-2016 zmodernizowano także 13,3 km sieci ciepłowniczej. Sieć preizolowana stanowi obecnie 67,7% długości sieci ciepłowniczej w mieście.

Tabela 4.2.4 Długość miejskiej sieci ciepłowniczej w Suwałkach (w km) w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
Długość sieci ciepłowniczej (km)	82,3	84,3	86,2
w tym: sieci preizolowanej (km)	50,6	54,5	58,4
Sieć zmodernizowana (km)	2,8	1,9	2,5
Sieć nowowytbudowana (km)	1,5	2,1	1,7

Źródło: dane PEC Sp. z o. o. w Suwałkach

W wyniku powyższych działań wskaźnik strat ciepła na przesył w latach 2011-2016 uległ zmniejszeniu z 1,322 do 1,034 GJ/mb*rok (zmniejszenie o 22%). Natomiast wskaźnik ubytków nośnika ciepła w skali roku z powodu nieuszczelności, zmniejszył się z 109,2% w roku 2011 do 78,9% w roku 2016 (zmniejszenie o 28%).

Wraz z budową nowych odcinków miejskiej sieci ciepłowniczej rośnie liczba budyn-

ków podłączanych do miejskiego systemu ciepłowniczego, a co za tym idzie również liczba węzłów ciepłych i ogrzewanej powierzchni.

Tabela 4.2.5 Budynki podłączone do miejskiego systemu ciepłowniczego w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
Liczba ogrzewanych budynków (szt)	1 251	1 263	1 334
Ogrzewana powierzchnia (m ²)	1 633 000	1 639 385	1 685 525
Liczba podłączonych nowych odbiorców	50	50	36

Źródło: dane PEC Sp. z o. o. w Suwałkach

Nowobudowane węzły ciepłe podłączane są do monitoringu, co pozwala na dostarczanie ciepła o odpowiednich standardach jakościowych oraz szybkie reagowanie w przypadku wystąpienia jakichkolwiek nieprawidłowości.

Tabela 4.2.6 Węzły ciepłe w Suwałkach w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
Ilość węzłów ciepłych (szt)	803	855	888
w tym: podłączonych do monitoringu (szt)	541	571	596
Węzły nowowytbudowane (szt)	49	52	33
Węzły zmodernizowane (szt)	33	15	10

Źródło: dane PEC Sp. z o. o. w Suwałkach

W latach 2011-2016 zmodernizowano 116 szt. węzłów ciepłych, zlikwidowano 6 szt. węzłów grupowych i wybudowano 26 – szt. nowych węzłów.

Ogółem nakłady poniesione na modernizację i budowę sieci i przyłączy za lata 2011-2016 wyniosły 25 mln zł.

W wyniku przeprowadzonych inwestycji Spółka uzyskuje wartości emisji zanieczyszczeń do powietrza na poziomie znacząco niższym od dopuszczalnych. W 2016 roku przedstawiały się one następująco:

- ✓ Dwutlenek siarki – 381,3 Mg (dopuszczalna wielkość emisji 631,40 Mg)
- ✓ Pył – 26,2 Mg (dopuszczalna wielkość emisji 69,12 Mg)
- ✓ Dwutlenek azotu – 159,0 Mg (dopuszczalna wielkość emisji 214,94 Mg)

Prowadzone będą dalsze działania, związane z ograniczaniem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Zgodnie z przepisami prawa, Spółka do końca 2022 roku ma obowiązek dostosować się do nowych, zaostrzonych standardów emisyjnych. W związku z tym planuje się w tym okresie przeprowadzenie inwestycji, pozwalających na wypełnienie wymogów emisyjnych.

Gazownictwo

Stopniowej poprawie ulega infrastruktura gazownicza. Miasto Suwałki nie jest podłączone do sieci magistralnej. Trwają przygotowania do budowy interkonektora gazowego łączącego systemy gazowe Polski i Litwy, który umożliwi przyłączenie Suwałk do krajowego systemu gazowniczego. Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. wychodząc naprzeciw potrzebom aglomeracji rozpoczęła w 2012 roku, przy współfinansowaniu ze środków UE inwestycję pn.: „Umożliwienie dostępu do gazu ziemnego w m. Suwałki w oparciu o technologię LNG”. Inwestycja obejmowała budowę sieci gazowej na terenie miasta Suwałki wraz z dwiema stacjami redukcyjno-pomiarowymi. Na koniec 2014 roku wybudowano i uruchomiono 25,2 km nowych gazociągów rozprowadzających gaz ziemny, do której przyłączono pierwszych 40 odbiorców. W roku 2015 dokonano zamiany gazu z propanu-butanu rozprężonego na gaz ziemny wysokometanowy typu E. Na koniec 2016 r. z sieci gazowej o długości około 55,5 km zasilanej z nowej stacji regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, zlokalizowanej w m. Zielone Kamedulskie, korzystali dawni odbiorcy propanu-butanu na osiedlu Północ oraz 159 nowych odbiorców przyłączonych do sieci

gazowej. Dalsza zrównoważona rozbudowa sieci jest planowana na kolejne lata do 2030 roku. Wówczas nową siecią gazową można będzie zasilać większość mieszkańców i podmiotów działających na terenie miasta Suwałki.

Zieleń miejska

Powierzchnia terenów zieleni miejskiej w Suwałkach w roku 2016 wynosiła około 300 ha, w tym ok. 82 ha zieleni zorganizowanej. Tereny te przedstawiają różne formy funkcjonalne: parki, skwery, bulwary nadrzeczne, zieleń przyuliczna, kwietniki sezonowe i bylinowe, nieużytki. Utrzymaniem terenów zielonych zajmuje się jednostka budżetowa Miasta Suwałki – Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach.

Tabela 4.2.7 Prace na miejskich terenach zielonych w latach 2014-2016

Rodzaj prac	2014	2015	2016
Wykonanie i renowacja zieleni-ców (ha)	1,01	0,95	0,46
Nasadenia drzew (szt.)	259	65	369
Nasadenia krzewów (szt.)	480	733	436
Sadzonki drzew (szt.)	-	-	2500

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Tabela 4.2.8 Informacja dotycząca wykonanej zieleni (trawniki) w 2016 roku na terenie miasta Suwałki

Lp.	Ulica, wyszczególnienie	Powierzchnia w m ²
1.	Budowa bieżni i skoczni przy Szkole Podstawowej nr 9:	680,35
2.	Budowa bieżni i skoczni przy Zespole Szkół nr 3 w Suwałkach:	233,84
3.	Parking na Osiedlu II wraz z dodatkową infrastrukturą przy skrzyżowaniu ulic: Waryńskiego i 1 Maja w Suwałkach:	273,90
4.	Utwardzenie i oświetlenie ciągu komunikacyjnego W. Gałaja - S. Staszica wraz z budową kładki przez rzekę Czarna Hańcza - BO:	153,00

5.	Droga dojazdowa od ul. T. Noniewiczza z parkingami i infrastrukturą w kwartale pomiędzy ulicami: T. Kościuszki, Wigierska, T. Noniewiczza, rzeka Cz. Hańcza w Suwałkach:	439,85
6.	Droga dojazdowa z parkingiem od ulicy Andersa w Suwałkach:	91,25
7.	Przechodniak pomiędzy ulicami T. Kościuszki i T. Noniewiczza:	70,00
8.	ul. 11 Listopada w Suwałkach:	890,20
9.	ul. 41 Pułku Piechoty w Suwałkach:	272,35
10.	Parking przy ulicy Wierusza-Kowalskiego 4A i 4B w Suwałkach:	135,60
11.	ul. Legionów od działki nr 21158/7 do ulicy Daszyńskiego w Suwałkach:	821,71
12.	ul. Władysława Łokietka wraz z sięgaczami w Suwałkach:	1 834,00
13.	Przebudowa ulicy Świerkowej w Suwałkach - etap II (na odcinku od ul. Kolejowej do ul. Papieża Jana Pawła II):	3 525,42
14.	Ulica Zastawie w Suwałkach - Etap II A (od km 0+243,0 do km 0+504) wraz z chodnikiem po lewej stronie:	302,50
15.	Ulica Zastawie w Suwałkach - Etap II B (od km 0+504,0 do km 0+707,73) wraz z parkingiem i chodnikiem po lewej stronie:	77,25
Razem 2015 rok:		9 801,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Inwestycji Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Jednostki organizacyjne miasta Suwałki

Infrastrukturę techniczną w Suwałkach obsługują jednostki organizacyjne miasta. To one świadczą mieszkańcom usługi:

- ✓ zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków – Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Sp. z o.o.,
- ✓ zaopatrzenia w ciepło – Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Suwałkach Sp. z o.o.,
- ✓ odbioru odpadów komunalnych – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Suwałkach Sp. z o.o. (prowadząca również komunikację miejską),

- ✓ zagospodarowania odpadów komunalnych – Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o. o. w Suwałkach,
- ✓ tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej – Zarząd Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS spółka z o.o.,
- ✓ utrzymanie czystości w mieście i pielęgnacja terenów zielonych, zarządzanie

drogami, oświetlenie dróg, ruch na drogach – Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach,

- ✓ prowadzenie na terenie miasta targowisk i hal targowych – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Suwałkach,

Ponadto miasto jest udziałowcem w trzech innych spółkach.

Tabela 4.2.9 Spółki z udziałem miasta Suwałki

Spółka	Aktywa		Udział miasta w kapitale zakładowym
	2015	2016	
PWiK w Suwałkach Sp. z o. o.	60 131 000	60 131 000	100%
PEC w Suwałkach Sp. z o. o.	31 043 000	31 043 000	100%
PGK w Suwałkach Sp. z o. o.	17 031 500	18 341 000	100%
PGO Spółka z o.o. w Suwałkach	7 200 000	7 200 000	100%
ZBM w Suwałkach TBS Sp. z o.o.		24 954 250	100%
Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach Sp. z o.o.	10 100 000	10 100 000	99,6%
Suwałska Specjalna Strefa Ekonomiczna S. A.	2 471 000	2 471 000	12,40%
Agencja Rozwoju Regionalnego „ARES”	200 000	200 000	14,74%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Suwałkach

W okresie objętym raportem ww. podmioty komunalne prowadząc obsługę miasta i jego mieszkańców podejmowały działania zmierzające do poprawy jakości swoich usług, w tym również poprzez modernizację i rozbudowę zaplecza technicznego prowadzonej działalności.

W okresie objętym raportem ww. podmioty komunalne prowadząc obsługę miasta i jego mieszkańców podejmowały działania zmierzające do poprawy jakości swoich usług, w tym również poprzez modernizację i rozbudowę zaplecza technicznego prowadzonej działalności.

Tabela 4.2.10 Komunalne jednostki budżetowe miasta Suwałki

Zakład	Profil działalności
Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach	utrzymanie czystości terenów komunalnych oraz zieleni miejskiej, zarządzanie drogami, oświetlenie dróg, ruch na drogach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Tabela 4.2.11 Główne inwestycje spółek komunalnych w latach 2006-2016

	Nakłady	Okres inwestycji
PWiK w Suwałkach Sp. z o. o.		
Poprawa jakości wody w Suwałkach	10,9 mln EUR, w tym 50% środki UE	2003-2008
Modernizacja oczyszczalni ścieków i rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Suwałkach	49,8 mln zł, w tym 34,6 mln zł środki UE	2007-2016
PEC w Suwałkach Sp. z o. o.		
Rozbudowa sieci	26,31 mln zł	2006-2016
Budowa zespołu kogeneracyjnego	41,5 mln zł, w tym 10,6 mln zł środki UE	2006-2008
PGO w Suwałkach Sp. z o. o.		
Dostosowanie instalacji PGO do wymagań stawianych instalacji regionalnej Rozbudowa hali przyjęcia i sortowania odpadów	6,6 mln zł, w tym 5,4 mln zł środki UE	2012-2015
Zakup samochodu „hakowca”	125,00 tys. zł	2014
Budowa instalacji do stabilizacji odpadów ulegających biodegradacji	2 748 380,63 zł	
Modernizacja linii kompostowania	551 147,41 zł	2016
Przebudowa linii sortowniczej do zmieszanych odpadów komunalnych	117 746,00 zł	
Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach Sp. z o. o.		
Budowa infrastruktury parku	12,6 mln zł, w tym 9 mln zł środki UE	2005-2008
Budowa obiektów kubaturowych	53,6 mln zł, w tym 48,2 mln zł środki UE	2010-2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Suwałkach

4.3. Transport

Komunikacja miejska

Miejska sieć autobusowej komunikacji miejskiej składa się z 18 linii autobusowych o łącznej długości ok. 455 km.

Zgodnie z Porozumieniem międzygminnym, zawartym 12 grudnia 2007 r. z Gminą Suwałki, komunikacja miejska oprócz ruchu wewnątrzmijskiego obsługuje także przyległe tereny podmiejskie, tj.: Białą Wodę, Bród Stary, Krzywe, Lipniak, Małą Hutę, Nową Wieś, Okuniowiec, Płociczno, Poddubówek, Potasznę, Przebród, Sobolewo, Wychodne, Zielone Kamedulskie i Żywą Wodę.

Dzienny przebieg autobusów na wszystkich liniach wynosi w dni robocze: 4 838,7 wozokilometrów, w soboty 1 657,7 wozokilometrów, w niedziele i święta 1 398,2 wozokilometrów. W godzinach szczytowych komunikację obsługuje 30 spośród 35 autobusów, będących w dyspozycji Spółki. Średni wiek taboru wynosi 7,8 lat. Łączna liczba przystanków na terenie miasta wynosi 230 szt., w strefie podmiejskiej znajduje się 89 szt. W maju 2014 r. przy zmodernizowanym przystanku przy Placu M. Konopnickiej uruchomiono automat do sprzedaży biletów, umożliwiając zakup biletów jednorazowych.

Operatorem komunikacji jest Zakład Komunikacji Miejskiej Przedsiębiorstwa Gospodarki

Komunalnej w Suwałkach Sp. z o.o., które miasto Suwałki zobowiązało do świadczenia usług w zakresie lokalnego transportu zbiorowego.

Chcąc ułatwić pasażerom dostęp do suwalskiej komunikacji miejskiej, miasto Suwałki wprowadziło w ostatnich latach możliwość zakupu biletów przez telefon komórkowy za pomocą aplikacji: SkyCash, GoPay oraz CallPay. Aplikacje służą do zakupu zarówno biletów okresowych (miesięcznych i dekadowych) jak i jednorazowych.

Transport indywidualny

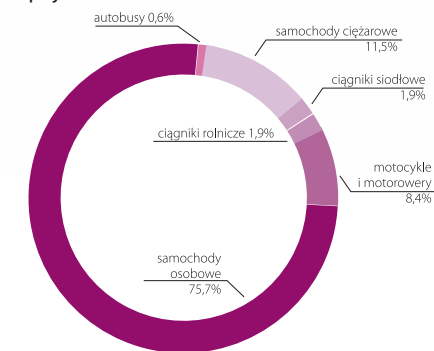
Podobnie jak w latach poprzednich, rok 2016 był kolejnym rokiem wzrostu liczby pojazdów zarejestrowanych w Suwałkach. Według stanu na dzień 31.12.2016 r. w Suwałkach było zarejestrowanych 41 195 pojazdów, co w stosunku do roku poprzedniego przełożyło się na wzrost liczby pojazdów o 3,5%.

Tabela 4.3.1 Liczba pojazdów zarejestrowanych w Suwałkach w latach 2014-2016 (bez uwzględnienia naczep)

Rodzaj pojazdu	2014	2015	2016
Motocykle i motorowery	3 225	3 360	3 444
Samochody osobowe	29 173	30 118	31 334
Autobusy	219	223	222
Samochody ciężarowe	4 543	4 577	4 610
Ciągniki siodłowe	693	756	822
Ciągniki rolnicze	737	751	763
Ogółem	38 590	39 785	41 195

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Komunikacji Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Wykres 4.3.1 Struktura zarejestrowanych pojazdów w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Komunikacji Urzędu Miejskiego w Suwałkach

4.4. Zasoby mieszkaniowe

Budownictwo mieszkaniowe

W 2016 roku odnotowano spadek, w stosunku do roku poprzedniego, liczby mieszkań, na które wydano pozwolenia na budowę, niemniej jednak liczba wydanych pozwoleń była wyższa niż w latach 2013 i 2014.

Jak wynika z danych Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, w 2016 roku na terenie miasta oddano do użytku ogółem 389 mieszkań o łącznej powierzchni 35 211 m², w tym:

- ✓ 67 mieszkań w budownictwie indywidualnym (o łącznej pow. 10 160 m²),
- ✓ 322 mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (o łącznej pow. 25 051 m²).

Zauważyć należy fakt, iż w stosunku do roku 2015, o połowę wzrosła liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem, odnotowano również wzrost liczby mieszkań w budownictwie indywidualnym, oddanych do użytku w roku 2016 (dla porównania, w roku 2015 liczby te wynosiły odpowiednio: 52 – mieszkania w budownictwie indywidualnym i 227 – mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem).

Tabela 4.4.1 Liczba wydanych wszystkich ogółem pozwoleń na budowę w latach 2014-2016

	Warunki zabudowy i zagospodarowania terenu	Pozwolenia na budowę
2014	57	311
2015	43	263
2016	49	318

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Tabela 4.4.2 Liczba mieszkań na które wydano w Suwałkach pozwolenia na budowę w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
indywidualne	27	44	47
wielomieszkaniowe	265	519	285
łącznie	292	568	332

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Komunalny zasób mieszkaniowy

Realizacji zadań miasta Suwałki z zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego służy zasób mieszkaniowy zapewniający lokale mieszkalne dla 6,7 tys. mieszkańców Suwałk. Zasób ten obejmuje lokale w 201 budynkach będących własnością i współwłasnością miasta, z czego 109 budynków stanowi wspólnoty mieszkaniowe.

W 2016 roku liczba lokali komunalnych zmniejszyła się o 6 w wyniku sprzedaży budynku przy ul. Narutowicza 39 oraz dokonania rozbiórki budynku przy ul. Waryńskiego 6.

Tabela 4.4.3 Komunalne zasoby mieszkalne w Suwałkach w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
Liczba mieszkań komunalnych	2 212	2 203	2 197
w tym lokale socjalne	248	249	245
Liczba lokali użytkowych	284	278	285

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zarządu Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS sp. z o.o.

Tabela 4.4.4 Remonty budynków i lokali komunalnych w 2016 r.

Rodzaj	Liczba budynków	Wartość prac (w tys.zł)
Budynki będące własnością miasta Suwałki		
Remonty lokali i budynków użytkowych	2	4 887
Remonty bieżące	-	543 830
Zagospodarowanie terenu – remonty nawierzchni i punktów gromadzenia odpadów stałych	-	118 609
Remonty elewacji + PT	2	82 934
Inwestycje (wykonanie instalacji co, cwu i gazowej + PT)	3	560 038
Budynki Wspólnot Mieszkaniowych		
Termomodernizacje budynków, remonty elewacji	8	
Opracowanie audytów energetycznych i dokumentacji technicznej na poczet przyszłych termomodernizacji i remontów elewacji	23	1 981 494
Remonty i wymiana pokryć dachowych	3	86 680
Remonty bieżące	-	753 099
Remonty ciągów pieszo-jezdnych	-	102 717

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zarządu Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS sp. z o.o.

Tabela 4.4.5 Wynajem komunalnych lokali mieszkalnych w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
Liczba złożonych wniosków	242	217	228
Liczba wniosków spełniających kryteria	137	123	126
Ilość rodzin zakwalifikowanych	31	25	20
Liczba lokali wynajętych	28	18	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zarządu Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS sp. z o.o.

Tabela 4.4.6 Inwestycje wykonane ze środków własnych Zarządu Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS Sp. z o.o.

Lp.	Adres nieruchomości	Wartość prac w zł (brutto)
I. ROBOTY REMONTOWE I KONSERWACYJNE		
1	Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w lokalach przy ul. Kościuszki 76, ul. Witosza 4A,	36 708,12
2	Remont wiatrołapu i schodów zewnętrznych	36735,95
3	Roboty remontowo-konserwacyjne	3543,99
Razem:		76 988,06
II. ZADANIA INWESTYCYJNE		
1	Opracowanie dokumentacji technicznej	89 544
2	Budowa budynku mieszkalnego 48 rodzinnego przy ul. Gen. Kazimierza Pułaskiego	395 472,83
Razem:		485 016,83
Ogółem:		562 004,89

Wkopianie szpadla pod budowę budynku „od Najemcy do Właściciela”

W latach 2012-2016 o 106 wzrosła liczba lokali socjalnych do 245 lokali niezbędnych do wywiązania się miasta Suwałk z ustawowych obowiązków wobec mieszkańców oraz zarządców zasobów mieszkaniowych w zakresie realizacji wyroków sądowych przyznających prawo do lokalu socjalnego.

Struktura lokali pod względem ich wyposażenia systematycznie zmienia się w wyniku prowadzonych remontów i modernizacji. Lokale o pełnym wyposażeniu stanowią 74% całości zasobu mieszkaniowego. Pozytywny wpływ na jakość zamieszkiwania najemców lokali komunalnych mają przeprowadzane remonty i modernizacje budynków komunalnych. Zarząd Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS sp. z o.o. podjął w 2016 r. działalność inwestycyjną związaną z budową pierwszego mieszkalnego budynku Spółki na zasadzie „od Najemcy do Właściciela”, gdzie klienci wykupią lokale mieszkalne w systemie ratalnym w okresie 20 lat.

Budynek, w którym znajdzie się 48 lokali mieszkalnych o pow. użytkowej od 45 m² do 65 m², powstaje przy ul. Pułaskiego (pomiedzy budynkiem 24 E i 24 F) w sąsiedztwie SOK i Aquaparku. Oferta była skierowana do ludzi młodych z terenu miasta Suwałk. Przewidywany termin oddania budynku mieszkalnego do użytku – listopad 2017 r.

5

Przestrzeń miejska

5.1. Środowisko przyrodnicze

Na terenie Suwałk występują obszary o wysokich walorach przyrodniczych. Rzeźba terenu, na którym zlokalizowane jest miasto jest wynikiem działalności lodowca w okresie najmłodszego zlodowacenia bałtyckiego oraz erozyjnej działalności rzeki Czarnej Hańczy. Dominują dwie jednostki geomorfologiczne: wysoczyzna morenowa (w północnej części miasta) oraz równina sandrowa przecięta doliną Czarnej Hańczy. Mimo zubożenia flory i fauny tych obszarów w wyniku działalności człowieka część terenów miasta nadal stanowi obszar cenny przyrodniczo.

W granicach administracyjnych Suwałk występuje rezerwat przyrody, obszary chro-

nionego krajobrazu, stanowisko dokumentacyjne i liczne pomniki przyrody.

W północnej części miasta na terenie leśnym znajduje się rezerwat archeologiczny „Cmentarzysko Jaćwingów”. Utworzony został w 1959 roku w celu ochrony fragmentu lasu (boru świeżego) z cmentarzyskiem Jaćwingów. Na niewielkiej powierzchni rezerwatu (4,1 ha) mieści się kilkanaście kurhanów pochodzących z II-IV wieku naszej ery, zbudowanych z kamieni w znacznej części przykrytych warstwą ziemi.

W granicach miasta znajdują się fragmenty dwóch, utworzonych w 1998 roku obszarów chronionego krajobrazu o łącznej powierzchni 960,2 hektarów. Obszary te obejmują wyróżniające się krajobrazowo tereny, których przeznaczenie może być związane z turystyką i wypoczynkiem lub z zapewnien-

niem stanu względnej równowagi ekologicznej (korytarze ekologiczne). W północnej części miasta znajduje się fragment obszaru „Pojezierza Północnej Suwalszczyzny”, którego celem ochronnym jest zachowanie półnaturalnego krajobrazu o urozmaiconej rzeźbie terenu, z licznymi jeziorami, kemami, ozami i wzniesieniami morenowymi. Drugim obszarem chronionego krajobrazu jest „Puszczka i Jeziora Augustowskie”. Fragment tego obszaru znajduje się w południowej części miasta i obejmuje Las Suwalski, stanowiący część jednego z największych i najcenniejszych pod względem przyrodniczym kompleksów leśnych – Puszczy Augustowskiej (obszaru europejskiej sieci Natura 2000).

W północno-wschodniej części, przy ul. Czarnoziem 1, widnieje odsłonięcie geologiczne, które uchwałą Rady Miejskiej z 1995 roku uznane zostało za stanowisko dokumentacyjne „Szwajcaria”. Ochrona tego miejsca ma na celu zachowanie interesującego stanowiska geologicznego z różnowiekowymi poziomami glacialnymi (gliny zwałowe) i dzielącymi je osadami interglacjału emskiego (torfy i mułki), powstałymi 100 000 lat p.n.e. Jest jedynym w północno-wschodniej Polsce stanowiskiem osadów ziemskich, które odsłaniają się na powierzchni.

W 2010 r., na zlecenie Urzędu Miejskiego w Suwałkach, przeprowadzona została inwentaryzacja zlokalizowanych na terenie Suwałk obszarów charakteryzujących się wybitnymi walorami przyrodniczymi.

W Suwałkach znajdują się 23 egzemplarze drzew stanowiących pomniki przyrody chronione prawem.

Ochrona środowiska i działania proekologiczne

Dokument programowy miasta z zakresu ochrony środowiska, tj. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Suwałki na lata 2016-2020

przywiązuje duże znaczenie do edukacji ekologicznej. W opinii władz miasta zapewnienie odpowiednich regulacji prawnych oraz niezbędnej infrastruktury nie przyniesie oczekiwanych efektów bez ukształtowania pożądanych postaw mieszkańców Suwałk. Ograniczeniem skali działań w tym zakresie jest nie wielkość środków finansowych, ale niedobór partnerów społecznych.

Najciekawszymi działaniami edukacyjnymi zrealizowanymi w 2016 roku były:

- ✓ Festyn ekologiczny „Kochasz dzieci, nie pal śmieci”,
- ✓ XII edycja konkursu plastycznego „Świat wokół nas” – Przedszkole nr 3,
- ✓ Widowisko ekologiczne „Dla Ziemi, dla siebie - zostań przyjacielem przyrody” – Przedszkole nr 7,
- ✓ XIV edycja Ekospotkań pn.: „Zostawcie nam czysty kawałek świata” – Szkoła Podstawowa nr 6,
- ✓ Międzyszkolny Festiwal Artystyczny „Ekoszal” 2016 - Szkoła Podstawowa nr 6,
- ✓ VIII edycja projektu „Dobre rady na odpady” – Zespół Szkół nr 10 (Gimnazjum nr 7).

Wymienione działania finansowane były ze środków budżetu miasta.

Festyn ekologiczny w Suwałkach

Teatrzyk ekologiczny w SOK

Szczególne znaczenie mają działania kontynuowane corocznie, takie jak:

- ✓ konkurs „Gdzie te piękne ogrody i kwieciste balkony” – XX edycja,
- ✓ Festyn ekologiczny realizowany przez Fundację ARKA z Bielsko-Białej,
- ✓ „Europejski Dzień Bez Samochodu”,
- ✓ „Sprzątanie świata”,
- ✓ „Dzień Ziemi”.

5.2 Planowanie przestrzenne

Z dniem 1 stycznia 2003 roku z mocy prawa utraciły ważność miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, uchwalone przed 1 stycznia 1995 roku, które swoimi granicami pokrywały 100% powierzchni miasta. W dniu 1 stycznia 2003 roku na terenie miasta obowiązywało już tylko 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w latach 1998-2002, obejmujących swym zasięgiem obszar zaledwie 456 ha, co stanowiło 6,96% powierzchni terenu w granicach całego miasta.

Od sierpnia 2003 roku w Wydziale Architektury i Gospodarki Przestrzennej funkcjonuje Pracownia Urbanistyczna (od 2008 roku Referat Urbanistyki), zajmujący się przede wszystkim sporządzaniem miejscowych

planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w granicach administracyjnych Miasta Suwałki. Na terenie miasta Suwałki zgodnie ze stanem na grudzień 2016 roku, obowiązywało 68 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obowiązujące plany zajmowały powierzchnię 3 600 ha, co stanowiło ok. 54,96% powierzchni miasta w granicach administracyjnych.

W trakcie opracowania było 18 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (w tym 8 zmian planów), obejmujących łącznie ok. 1 406 ha, co stanowiło 21,47% powierzchni miasta w granicach administracyjnych.

Z ogólnej powierzchni miasta ok. 23% terenu stanowią tereny zurbanizowane jest to ok. 1 500 ha. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywają ok. 76,54% powierzchni terenów zurbanizowanych w granicach miasta.

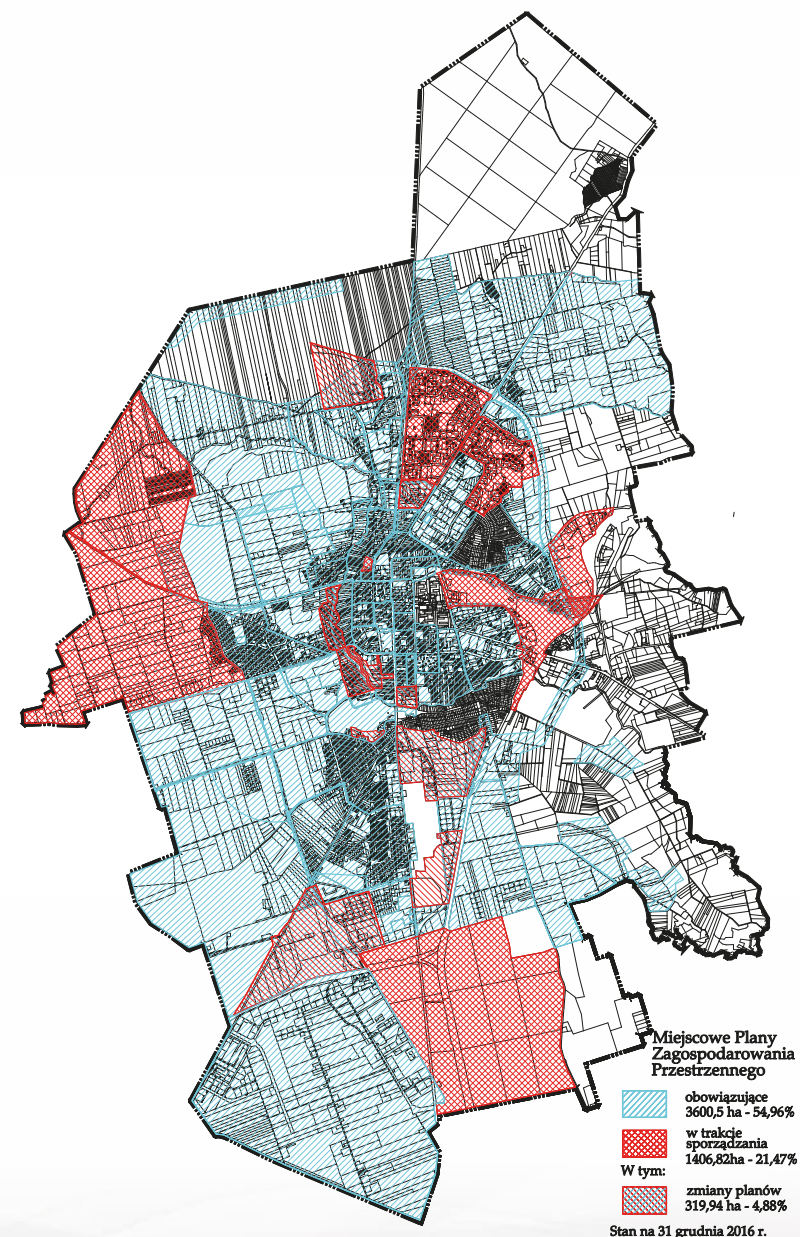
W okresie od stycznia do końca grudnia 2016 roku uchwalono Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk oraz 11 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej powierzchni ok. 915 ha (z czego 267,59 ha powierzchni opracowań obejmowało zmiany obowiązujących planów).

Tabela 5.2.1. Pokrycie terenu miasta aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w latach 2014-2016

Koniec roku	Powierzchnia pokryta planami (ha)	Powierzchnia w stosunku do powierzchni całego miasta (%)	Powierzchnia planów w stosunku do terenów zurbanizowanych (%)
2014	2 960	45,18	70,66
2015	2 960	45,18	70,66
2016	3 600	54,96	76,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałki

Źródło: Referat Urbanistyki Wydziału Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Spotkanie dot. przebudowy ul. Krzywółka

Tabela 5.2.2 Obszary miasta, dla których w roku 2016 uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obszar planu	Powierzchnia (ha)	Powierzchnia w stosunku do powierzchni całego miasta (%)
Tereny poźwirowe Krzywólka	90,70	1,38
Teren w kwartale pomiędzy ulicami: T. Kościuszki, Chłodną, T. Noniewicza i L. Waryńskiego w Suwałkach (zmiana obowiązującego planu)	6,30	0,09
Teren położony pomiędzy ulicą Reja a ulicą Szpitalną w Suwałkach (zmiana obowiązującego planu)	24,48	0,37
Teren położony pomiędzy ulicami: Mariana Buczka, Leśną i Poznańską w Suwałkach (zmiana części obowiązującego planu)	17,27	0,26
Teren ograniczony ulicą Bakalarzewską, zachodnią granicą miasta, ulicą Zastawie oraz byłą bocznica kolejową w Suwałkach	128,50	1,96
Fragment terenu ograniczonego ulicami: Gen. Podhorskiego, Gen. Pułaskiego, Nowomiejską, Świerkową, Modrzewiową i Grabową w Suwałkach (zmiana części obowiązującego planu)	0,49	0,01
Rejon ulicy Fryderyka Chopina w Suwałkach	14,30	0,21
Tereny poźwirowe – zbiornik Sobolewo w Suwałkach	67,30	1,02
Rejon Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Suwałkach (w części zmiana obowiązującego planu)	524,60	8,00
Teren położony pomiędzy ulicą Szpitalną a ulicą W. Reymonta w Suwałkach (zmiana części obowiązującego planu)	8,20	0,12
Rejon Śródmieście-Południe w Suwałkach (zmiana obowiązującego planu)	33,00	0,50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Suwałkach

5.3. Gospodarka nieruchomościami

Struktura użytkowania terenów

W roku 2016 nastąpiły zmiany w strukturze własnościowej użytkowanych terenów. Powierzchnia gruntów Gminy Miasta Suwałki zwiększyła się o 9 ha w porównaniu z rokiem 2015 (1 279 ha), o 17 ha zwiększył się również areal gruntów należących do osób fizycznych (w 2015 – 3 063 ha). O 29 ha zmniejszyła się powierzchnia gruntów należących do Skarbu Państwa w porównaniu z rokiem 2015 (1 625 ha). Zmiany w strukturze własnościowej były wynikiem sprzedaży gruntów przez miasto Suwałki na cele inwestycyjne, a także zakupem gruntów przez miasto Suwałki pod budowę przyszłych dróg.

Tabela 5.3.1 Wartość transakcji obrotu nieruchomościami dokonywanych przez miasto Suwałki w latach 2014-2016 (w zł)

	2014	2015	2016
Transakcja zbycia	4 649 123	1 653 094	3 270 522
Transakcja nabycia	5 367 532	2 007 823	6 517 089
Wartość obrotu nieruchomości	10 016 655	3 660 917	9 787 611

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Tabela 5.3.2 Struktura użytkowania gruntów w przekroju własnościowym w 2016 roku (w ha)

Rodzaj gruntów	Gmina Miasto Suwałki	Skarb Państwa	Osoby fizyczne	Spółdzielnie	Grunty osób prawnych	Kościóły i związki wyznaniowe	Razem
Użytki rolne	595	190	2 497	2	170	1	3 455
Użytki leśne	12	833	86	0	1	0	932
Grunty zabudowane i zurbanizowane	314	232	432	38	242	35	1 293
Tereny komunikacyjne	289	227	2	0	81	0	599
Wody	21	51	3	0	3	0	78
Tereny różne i nieużytki	57	63	60	0	14	0	194
Razem	1 288	1 596	3 080	40	511	36	6 551

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Tabela 5.3.3 Struktura użytkowania budynków w przekroju własnościowym w 2016 roku (w szt.)

Rodzaj budynków	Gmina Miasto Suwałki	Skarb Państwa	Osoby fizyczne	Spółdzielnie	Budynki osób prawnych	Kościóły i związki wyznaniowe	Razem
Budynki mieszkalne	95	3	4 213	233	21	15	4 580
Budynki przemysłowe	0	1	60	6	134	0	201
Budynki transportu i łączności	181	27	2 310	61	39	13	2 631
Budynki usługowo-handlowe	29	4	423	15		0	539
Zbiorniki, silosy, budynki magazynowe	3	2	66	15	83	0	169
Budynki biurowe	13	18	35	2	43	0	111
Budynki szpitali i zakładów opieki	0	2	1	1	15	1	20
Budynki oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe	76	6	12	0	11	22	127
Budynki produkcyjno-usługowe i gospodarcze dla rolnictwa	7	4	332	0	0	0	343
Inne budynki niemieszkalne	128	65	2 046	9	138	19	2 405
Razem	532	132	9 498	342	552	70	11 126

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa

6

Zarządzanie miastem

6.1. Władze Suwałk

Prezydentem Miasta Suwałk wybranym 16 listopada 2014 roku, a następnie zaprzysiężonym 9 grudnia 2014 roku, został Czesław Renkiewicz. Na stanowisko zastępcy powołany został Łukasz Kurzyński. Od 1 kwietnia 2015 r. drugim zastępcą prezydenta została Ewa Beata Sidorek.

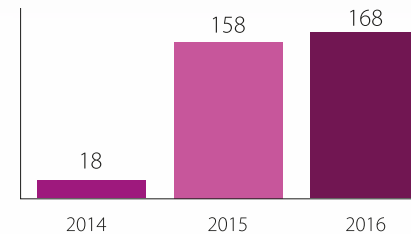
Rada Miejska

16 listopada 2014 roku mieszkańcy Suwałk wybrali także nową Radę Miejską. Mandaty radnych uzyskało 8 przedstawicieli klubu „Łączą nas Suwałki”, 3 przedstawicieli Bloku Samorządowego, 9 przedstawicieli Prawa i Sprawiedliwości, 1 przedstawiciel Sojuszu Lewicy Demokratycznej, 2 przedstawicieli Platformy Obywatelskiej.

Przewodniczącą Rady Miejskiej w Suwałkach kadencji 2014-2018 została Jadwiga Mariola Szczypiń. Wiceprzewodniczącymi Rady Miejskiej zostali wybrani: Andrzej Paweł Chuchnowski, Zbysław Wojciech Grajek i Sławomir Jan Szesko. W dniu 29 kwietnia 2016 r., po stwierdzeniu przez Komisarza Wyborczego wygaśnięcia mandatu radnej Jadwigi Marioli Szczypiń, przewodniczącym Rady Miejskiej w Suwałkach wybrany został Zdzisław Przelomiec. W maju 2016 r. z funkcji wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Suwałkach zrezygnował Andrzej Paweł Chuchnowski.

W miejsce radnej Jadwigi Marioli Szczypiń wstąpił do Rady Miejskiej w Suwałkach Tadeusz Czerwiecki.

Wykres 6.1.1 Liczba podjętych uchwał Rady Miejskiej w latach 2014-2016

Rada Miejska VII kadencji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Biura Rady Miejskiej w Suwałkach

Tabela 6.1.1 Skład Rady Miejskiej w Suwałkach w kadencji 2014-2018

	Andrzej Paweł Chuchnowski Zbigniew Roman De-Mezer Kamil Lauryn Wojciech Pająk Zdzisław Przelomiec Anna Ruszewska Andrzej Turowski Stanisław Kulikowski
Klub „Łączą nas Suwałki”	
	Piotr Wasiukow Józef Wiesław Murawko Sławomir Jan Szesko
Blok Samorządowy	
	Grzegorz Gorlo Adam Gorlo, od 29. 04. 2015 Irena Bożena Schabieńska Dorota Anna Jabłońska Zdzisław Koncewicz Jadwiga Mariola Szczypiń, od 30. 03. 2016 r. Tadeusz Czerwiecki Bogdan Bezdziecki Wojciech Malesiński Andrzej Łuczaj Janusz Witold Skowroński od 29. 04. 2015r. Jacek Juszkiewicz
Prawo i Sprawiedliwość	
SLD	Karol Korneluk
PO	Zbysław Wojciech Grajek Bożena Maria Kamińska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Biura Rady Miejskiej w Suwałkach

Skład komisji Rady Miejskiej w Suwałkach w kadencji 2014-2018 (stan na dzień 31 XII 2016 r.)

Komisja Rewizyjna

Skład komisji został zmieniony Uchwałą Nr XXI/263/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 czerwca 2016 r. o zmianie uchwały w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Suwałkach.

- ✓ Zbigniew R. De-Mezer – przewodniczący
- ✓ Karol Korneluk – wiceprzewodniczący
- ✓ Wojciech Malesiński
- ✓ Bożena M. Kamińska
- ✓ Andrzej Turowski
- ✓ Irena B. Schabieńska
- ✓ Andrzej Łuczaj
- ✓ Piotr Wasiukow.

Stałe Komisje Rady Miejskiej w Suwałkach (Uchwała Nr XXV/326/2016 r. Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie ustalenia składów osobowych stałych komisji Rady Miejskiej w Suwałkach).

Komisja Finansowo-Budżetowa:

- ✓ Wiesław Murawko – przewodniczący
- ✓ Wojciech Malesiński – wiceprzewodniczący
- ✓ Zdzisław Koncewicz
- ✓ Karol Korneluk
- ✓ Zbigniew R. De-Mezer
- ✓ Andrzej Turowski
- ✓ Anna Ruszewska
- ✓ Grzegorz Gorlo

Komisja Strategii i Rozwoju Gospodarczego:

- ✓ Zdzisław Koncewicz – przewodniczący
- ✓ Wojciech Pająk – wiceprzewodniczący
- ✓ Zbysław W. Grajek
- ✓ Tadeusz Czerwiecki
- ✓ Sławomir J. Szeszeko
- ✓ Piotr Wasiukow

Komisja Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa:

- ✓ Dorota Jabłońska – przewodnicząca
- ✓ Kamil Lauryn – wiceprzewodniczący
- ✓ Bogdan Bezdziecki
- ✓ Zbysław W. Grajek
- ✓ Józef W. Murawko
- ✓ Sławomir J. Szeszeko
- ✓ Jacek Juskiewicz

Komisja Kultury, Sportu i Turystyki:

- ✓ Stanisław Kulikowski – przewodniczący
- ✓ Bogdan Bezdziecki – wiceprzewodniczący
- ✓ Grzegorz Gorlo
- ✓ Adam Gorlo, od 29.04.2015 r. Jacek Juskiewicz
- ✓ Andrzej P. Chuchnowski
- ✓ Kamil Lauryn
- ✓ Wojciech Pająk

Komisja Oświaty i Wychowania:

- ✓ Anna Ruszewska – przewodnicząca
- ✓ Andrzej Łuczaj – wiceprzewodniczący
- ✓ Bożena M. Kamińska
- ✓ Stanisław Kulikowski
- ✓ Andrzej P. Chuchnowski
- ✓ Irena B. Schabieńska
- ✓ Dorota A. Jabłońska
- ✓ Tadeusz Czerwiecki.

6.2. Finanse miasta

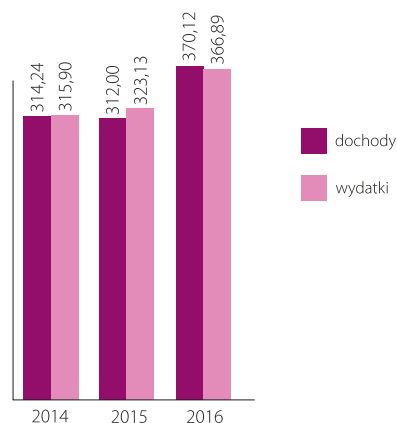
W 2016 roku dochody miasta Suwałki wyniosły 370 116 576,48 zł, a wydatki 366 894 695,19 zł, co oznacza zamknięcie budżetu nadwyżką w wysokości 3 221 881,29 zł.

Tabela 6.2.1. Wielkość i dynamika budżetu miasta Suwałki w latach 2014-2016 (w mln zł)

Budżet	2014	2015	2016
Dochody	314,24	312,00	370,12
Dynamika dochodów	102,20%	99,29%	118,63%
Wydatki	315,90	323,13	366,89
Dynamika wydatków	102,86%	102,29%	113,54%
Wynik	-1,66	-11,13	3,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2014-2016

Wykres 6.2.1. Budżet miasta Suwałki w latach 2014-2016 (w mln zł)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2014-2016

Dochody

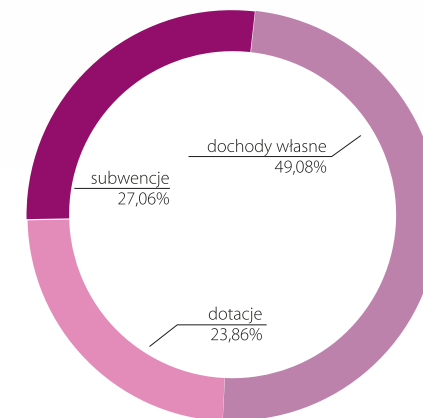
Dochody miasta Suwałki za 2016 r. wyniosły 370 116 576,48 zł, co stanowi 100,18% założonego i uchwalonego przez Radę Miejską rocznego planu dochodów.

W 2016 r. dochody budżetowe zostały wykonane w następujących kwotach:

- ✓ dotacje celowe z budżetu państwa – porozumienia z AR w kwocie 120 843,64 zł – 77,81% planu rocznego,
- ✓ dotacje celowe – porozumienia z JST w kwocie 2 751 938,07 zł – 97,37% planu rocznego,

- ✓ dotacje celowe na zadania zlecone w kwocie 67 522 460,46 zł – 98,78% planu rocznego,
- ✓ pozostałe dochody w kwocie 299 721 334,31 zł – 100,54% planu rocznego, na które składają się:
 - dotacje celowe na zadania własne w kwocie 15 894 103,00 zł – 98,13% planu rocznego,
 - różne rozliczenia (subwencje) 100 312 242,32 zł – 100,01% planu rocznego,
 - dotacje z budżetu Unii Europejskiej i budżetu państwa w kwocie 17 016 519,25 zł – 99,03% planu rocznego,
 - pozostałe dochody własne w kwocie 166 498 469,74 zł – 101,26% planu rocznego.

Wykres 6.2.2. Struktura dochodów budżetu miasta Suwałki w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za 2016 rok

Tabela 6.2.2. Struktura i dynamika dochodów budżetu miasta Suwałki w latach 2014-2016 (w tys. zł)

Dochody	2014	2015	2016	Dynamika 2016/2015
Dochody własne, w tym:	147 312	149 901	181 654	121,18%
wpływy z podatków i opłat lokalnych	49 506	50 327	51 972	103,27%
dochody z mienia komunalnego	10 949	5 181	5 715	110,31%
udziały w podatkach	55 267	59 547	64 616	108,51%
inne dochody	31 590	34 846	59 351	170,32%
Transfer z budżetu państwa, w tym:	166 931	162 099	188 463	116,26%
subwencje	102 849	102 205	100 145	97,98%
dotacje	64 082	59 894	88 318	147,46%
Dochody ogółem	314 243	312 000	370 117	118,63%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2014-2016

Wpływy z podatków i opłat lokalnych

Wpływy z podatków i opłat lokalnych wyniosły w 2016 r. 51 972 tys. zł, co stanowiło wzrost o 3,27% w stosunku do roku 2015. Udział podatków i opłat lokalnych w ogólnej kwocie dochodów Suwałki wyniósł 14,04%.

Tabela 6.2.3. Wielkość i dynamika wpływów z podatków i opłat lokalnych miasta Suwałki w latach 2014-2016 (w tys. zł)

Rodzaj podatku lub opłaty	2014	2015	2016	Dynamika 2016/2015
Ogółem, w tym:	49 506	50 327	51 972	103,27%
podatki od nieruchomości	39 311	40 329	41 686	103,36%
opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	7 487	7 170	7 323	102,13%
podatki od środków transportowych	2 295	2 440	2 560	104,92%
opłaty targowe	412	388	403	103,87%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2014-2016

W grupie podatków i opłat lokalnych największy udział miał podatek od nieruchomości (80,21%), a następnie wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (14,09%) oraz podatek od środków transportowych (4,93%).

Dochody z mienia komunalnego.

Wpływy z gospodarowania mieniem komunalnym (sprzedaż, dzierżawa, użytkowanie) wykonano w kwocie 5 715 tys. zł, co stanowi 98,40% planu rocznego. W stosunku do 2015 roku wpływy z tego tytułu zwiększyły się o 10,31%.

Tabela 6.2.4. Wielkość i dynamika dochodów z mienia komunalnego w latach 2014-2016 (w tys. zł)

Dochody z mienia komunalnego	2014	2015	2016	Dynamika 2016/2015
Ogółem, w tym:	10 949	5 181	5 715	110,31%
sprzedaż składników majątkowych, w tym działek i lokali	7 659	1 354	2 556	188,77%
zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości	2 542	2 937	2 148	73,14%
najem i dzierżawa składników majątkowych	115	149	173	116,11%
inne	633	741	838	113,09%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2014-2016

Udziały w podatkach

Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych wykonano w kwocie 61 402 tys. zł, zaś udziały w podatku dochodowym od osób

prawnych wykonano w kwocie 3 214 tys. zł. W 2016 roku wykonanie ww. kategorii dochodów było o 8,51% większe niż w roku 2015.

Tabela 6.2.5. Udziały miasta Suwałki w podatkach państwowych w latach 2014-2016 (w tys. zł)

Podatki	2014	2015	2016	Dynamika 2016/2015
Ogółem, w tym:	55 267	59 547	64 616	108,51%
dochodowe od osób fizycznych	51 878	56 129	61 402	109,39%
dochodowe od osób prawnych	3 389	3 418	3 214	94,03%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2014-2016

Wydatki

Wydatki miasta Suwałki w 2016 r. wyniosły 366 894 695,19 zł, co stanowi 5,27 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W porównaniu do 2015 roku wydatki zwiększyły się o 13,54%.

Tabela 6.2.6. Wydatki miasta Suwałki w latach 2014-2016 (w mln zł)

Wydatki	2014	2015	2016	Dynamika 2016/2015
Bieżące	265,73	269,98	322,83	119,58%
bieżące - udział w wydatkach ogółem (w %)	84,12%	83,55%	87,99%	-
Majątkowe	50,17	53,15	44,06	82,90%
majątkowe - udział w wydatkach ogółem (w %)	15,88%	16,45%	12,01%	-
Ogółem	315,90	323,13	366,89	113,54%

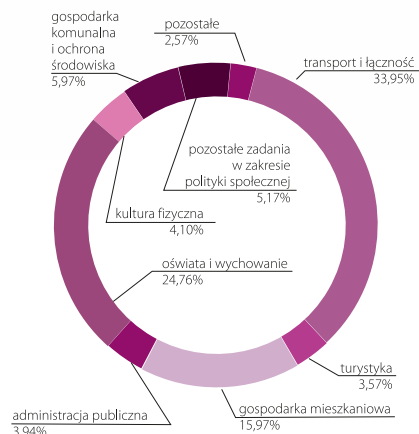
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2014-2016

Tabela 6.2.7 Wydatki miasta Suwałki w latach 2014-2016

Wydatki (w tys. zł) według działów klasyfikacji budżetowej	2014	2015	2016
Rolnictwo i łowiectwo	30,46	34,21	44,74
Leśnictwo	0,61	0,63	0,63
Transport i łączność	32 837,36	32 297,80	27 802,35
Turystyka	4 367,19	4 359,34	1 810,23
Gospodarka mieszkaniowa	7 389,61	4 478,55	18 704,57
Działalność usługowa	758,96	815,31	1 438,80
Informatyka	4 355,43	916,78	0,00
Administracja publiczna	15 904,27	16 520,68	18 329,46
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	401,13	398,79	153,06
Obrona narodowa	2,63	4,17	6,12
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	7 268,61	7 427,13	7 577,98
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	9,49	0,00	0,00
Wymiar sprawiedliwości	0,00	0,00	181,07
Obsługa długu publicznego	3 891,67	3 184,10	3 248,42
Oświata i wychowanie	119 713,15	123 297,66	132 748,17
Ochrona zdrowia	3 008,76	3 320,28	2 756,46
Pomoc społeczna	52 928,75	51 540,68	88 305,75
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	7 079,30	4 570,26	6 703,00
Edukacyjna opieka wychowawcza	8 811,13	9 058,38	8 507,62
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	20 135,79	21 224,20	20 709,12
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	12 295,25	11 986,81	12 036,44
Kultura fizyczna	14 710,78	27 695,20	15 830,71
OGÓŁEM	315 900,33	323 130,97	366 894,70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2014-2016

Wykres 6.2.3. Struktura wydatków inwestycyjnych w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z wykonania budżetu za 2016 rok

Transport i łączność

Wykonanie wydatków w tym dziale to kwota 27 802 352,56 zł, co stanowi 95,67% planu rocznego. W ramach powyższych środków finansowane były zadania związane z:

- ✓ pomocą finansową (dotacja celowa) dla Samorządu Województwa Podlaskiego – krajowe pasażerskie przewozy kolejowe w kwocie 80 000,00 zł,
- ✓ bieżącym funkcjonowaniem Zarządu Dróg i Zieleni w kwocie 7 684 426,89 zł,
- ✓ realizacją zadań dotyczących bieżącego utrzymania ulic, chodników i placów,
- ✓ zakupem usług od Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w zakresie lokalnego transportu zbiorowego w kwocie 5 380 652,68 zł.

Gospodarka mieszkaniowa

Wykonanie wydatków w tym dziale to kwota 18 704 569,38 zł, co stanowi 92,99% planu rocznego.

Ze środków tych sfinansowano m.in.:

- ✓ zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami w kwocie 6 678 634,80 zł, w tym wykup nieruchomości na kwotę 6 282 434,27 zł,
- ✓ pozostałą działalność w kwocie 12 025 934,58 zł, w tym m.in. modernizację ciągów pieszo jezdnych, dokumentację projektową budowy budynku socjalnego i wykonanie instalacji CO i CWO w lokalach komunalnych.

Administracja publiczna

Wykonanie wydatków w tym dziale to kwota 18 329 455,59 zł, co stanowi 94,68% planu rocznego. W ramach powyższych środków finansowane były:

- ✓ wydatki związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej – 1 419 234,38 zł,
- ✓ wydatki związane z funkcjonowaniem Rady Miejskiej w Suwałkach – 412 635,03 zł,
- ✓ wydatki związane z funkcjonowaniem Urzędu Stanu Cywilnego, geodezji, spraw obywatelskich i administracji – 15 579 745,00 zł,
- ✓ wydatki związane z funkcjonowaniem komisji poborowych – 31 881,15 zł,
- ✓ wydatki związane z promocją miasta – 488 092,14 zł.

Oświata i wychowanie

Wykonanie wydatków w tym dziale to kwota 132 748 174,67 zł, co stanowi 99,37% planu rocznego. Wydatki dotyczą w szczególności:

- ✓ szkół podstawowych – 33 965 640,15 zł, co stanowi 99,96% planu rocznego,
- ✓ szkół podstawowych specjalnych – 2 192 388,38 zł, co stanowi 99,89% planu rocznego,
- ✓ oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych – 893 871,40 zł, co stanowi 99,54% planu rocznego,

- ✓ przedszkoli – 16 340 143,22 zł, co stanowi 99,26% planu rocznego,
- ✓ przedszkoli specjalnych – 1 500 995,38 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego,
- ✓ gimnazjów – 17 846 574,82 zł, co stanowi 99,87% planu rocznego,
- ✓ gimnazjów specjalnych – 2 942 841,45 zł, co stanowi 99,62% planu rocznego,
- ✓ liceów ogólnokształcących – 15 938 113,64 zł, co stanowi 99,74% planu rocznego,
- ✓ liceów profilowanych – 2 397 600,14 zł, co stanowi 95,14% planu rocznego,
- ✓ szkół zawodowych – 16 889 162,01 zł, co stanowi 99,83% planu rocznego,
- ✓ szkół zawodowych specjalnych – 1 866 255,15 zł, co stanowi 100,00% planu rocznego,
- ✓ centrów kształcenia ustawicznego i praktycznego – 1 930 262,43 zł, co stanowi 99,99% planu rocznego,
- ✓ stołówek szkolnych i przedszkolnych – 7 012 647,86 zł, co stanowi 97,84% planu rocznego,
- ✓ realizacji zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod

- pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego – 1 680 319,48 zł, co stanowi 99,03% planu rocznego,
- ✓ realizacji zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących/profilowanych i szkołach zawodowych/artystycznych – 6 157 159,63 zł, co stanowi 99,83% planu rocznego
- ✓ oraz funkcjonowania ośrodków szkolenia, dokształcania i doskonalenia, dowożenia uczniów do szkół oraz innych form wychowania przedszkolnego.

Edukacyjna opieka wychowawcza

Wykonanie wydatków w tym dziale to kwota 8 507 615,71 zł, co stanowi 99,09% planu rocznego. W ramach powyższych środków sfinansowano m.in.:

- ✓ świetlice szkolne – 1 637 983,34 zł,
- ✓ specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze – 1 233 192,83 zł,

Otwarcie Żłobka Miejskiego przy ul. Kamedulskiej 3

- ✓ wczesne wspomaganie rozwoju dziecka – 581 147,60 zł,
- ✓ poradnie psychologiczno-pedagogiczne – 2 164 046,37 zł,
- ✓ internaty i bursy szkolne – 956 601,18 zł,
- ✓ pomoc materialną dla uczniów – 1 298 004,79 zł.
- ✓ zasiłki i pomoc w naturze – 1 628 627,68 zł,
- ✓ dodatki mieszkaniowe – 2 974 141,37 zł,
- ✓ zasiłki stałe – 2 417 846,84 zł,
- ✓ ośrodki pomocy społecznej – 5 021 791,76 zł,
- ✓ usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – 2 064 050,28 zł.

Pomoc społeczna

Wykonanie wydatków w tym dziale to kwota 88 305 747,40 zł, co stanowi 98,56% planu rocznego. W ramach powyższych środków sfinansowano m.in.:

- ✓ placówki opiekuńczo-wychowawcze – 1 891 981,61 zł,
- ✓ domy pomocy społecznej – 8 524 058,73 zł,
- ✓ ośrodki wsparcia – 971 221,06 zł,
- ✓ rodziny zastępcze – 3 450 505,20 zł,
- ✓ świadczenia wychowawcze – 32 900 847,81 zł,
- ✓ świadczenia rodzinne/z funduszu alimentacyjnego – 23 946 029,66 zł,
- ✓ składki na ubezpieczenie zdrowotne – 447 034,21 zł,

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Wykonanie wydatków w tym dziale to kwota 20 709 118,36 zł, co stanowi 96,62% planu rocznego. W ramach powyższych środków sfinansowano:

- ✓ wydatki związane z gospodarką ściekową i ochroną wód w kwocie 1 891 829,39 zł,
- ✓ wydatki związane z gospodarką odpadami w kwocie 7 272 630,66 zł,
- ✓ oczyszczanie miasta w kwocie 2 969 349,46 zł,
- ✓ utrzymanie zieleni w kwocie 2 425 229,15 zł,
- ✓ ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu w kwocie 150 853,38 zł,

- ✓ funkcjonowanie schroniska dla zwierząt w kwocie 305 710,86 zł,
- ✓ oświetlenie ulic, placów i dróg w kwocie 2 294 473,44 zł,
- ✓ wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w kwocie 69 491,34 zł,
- ✓ pozostała działalność w kwocie 3 329 550,68 zł.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Wykonanie wydatków w tym dziale to kwota 12 036 436,71 zł, co stanowi 99,26% planu rocznego. W ramach powyższych środków sfinansowano m.in. dotacją wydatki bieżące oraz koszty realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych:

- ✓ Suwalskiego Ośrodka Kultury – kwota 6 302 318,30 zł,
- ✓ Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej – kwota 2 404 735,00 zł,
- ✓ Muzeum Okręgowego – kwota 2 417 868,72 zł.

Kultura fizyczna

Wykonanie wydatków w tym dziale to kwota 15 830 711,08 zł, co stanowi 98,00% planu rocznego. W ramach powyższych środków sfinansowano funkcjonowanie m.in.:

- ✓ obiektów sportowych – 5 176 364,25 zł, co stanowi 97,27% planu rocznego,
- ✓ instytucji kultury fizycznej – 8 314 206,81 zł, co stanowi 98,14% planu rocznego.

Deficyt budżetowy, poziom zadłużenia i obsługa długu

W roku 2016 budżet miasta Suwałki zanotował nadwyżkę dochodów nad wydatkami w kwocie 3,22 mln zł, natomiast w roku 2014 i 2015 w wyniku wykonania budżetu odnotowano deficyt w kwotach odpowiednio 1,66 mln zł i 11,13 mln zł.

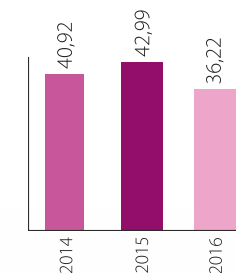
Tabela 6.2.8. Dynamika zadłużenia miasta Suwałki w latach 2014-2016 (w tys. zł)

	2014	2015	2016
Dochody wykonane ogółem	314 243	312 000	370 117
Kwota długu (po wyłączeniach)	128 593	134 148	134 048
Wskaźnik zadłużenia	40,92%	42,99%	36,22%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2014-2016

Na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota zadłużenia miasta Suwałki z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań wymagalnych z uwzględnieniem wyłączeń wyniosła 134 047 548 zł, tj. 36,22% zrealizowanych dochodów i w stosunku do roku 2015 (42,99%) zmniejszyła się o 6,77%. Na obsługę zadłużenia, spłatę kapitału i odsetek, przeznaczono 17 461 616,88 zł, co stanowi 4,72% wykonanych dochodów miasta.

Wykres 6.2.4. Wskaźnik zadłużenia miasta Suwałki w latach 2014-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2014-2016

DPS „Kalina”

Muzeum im. Marii Konopnickiej

6.3 Urząd Miejski

Struktura organizacyjna Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Organizację i zasady funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Suwałkach określa Regulamin Organizacyjny nadany przez Prezydenta Miasta Suwałk. Zgodnie z Regulaminem strukturę Urzędu tworzą wydziały i równoważne komórki organizacyjne. Kierują nimi naczelnicy i kierownicy, na których spoczywa odpowiedzialność za właściwą organizację pracy, ustalanie zasad funkcjonowania oraz zakresy obowiązków pracowników.

Strukturę organizacyjną w 2016 roku tworzyło 21 wydziałów i równorzędnych jednostek organizacyjnych:

- ✓ Biuro Rady Miejskiej
- ✓ Biuro Prezydenta Miasta
- ✓ Wydział Organizacyjny
- ✓ Wydział Budżetu i Finansów
- ✓ Wydział Podatków i Opłat
- ✓ Wydział Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych
- ✓ Wydział Architektury i Gospodarki Przemysłowej
- ✓ Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa
- ✓ Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej
- ✓ Wydział Oświaty, Wychowania i Sportu
- ✓ Wydział Spraw Społecznych
- ✓ Wydział Kultury, Turystyki i Promocji
- ✓ Wydział Spraw Obywatelskich
- ✓ Urząd Stanu Cywilnego
- ✓ Straż Miejska
- ✓ Wydział Komunikacji
- ✓ Wydział Informatyki
- ✓ Wydział Inwestycji
- ✓ Wydział Zamówień Publicznych
- ✓ Wydział Audytu i Kontroli

✓ Biuro Konserwatora Zabytków
Kierownikiem Urzędu jest Prezydent Miasta, który kieruje jego pracą przy pomocy dwóch Zastępców Prezydenta, Sekretarza i Skarbnika.

Zastępcy Prezydenta zapewniają w powierzonym zakresie kompleksową merytoryczną realizację zadań oraz nadzorują wydziały i inne jednostki organizacyjne realizujące te zadania.

Sekretarz Miasta zapewnia warunki organizacyjne umożliwiające sprawne wykonywanie zadań przez Radę Miejską, Prezydenta i Urząd.

Skarbnik Miasta zapewnia prawidłową gospodarkę finansową miasta i jako główny księgowy budżetu realizuje wynikające z tego tytułu zadania określone w odrębnych przepisach. Koordynuje i nadzoruje prace dotyczące opracowania projektu budżetu miasta oraz czuwa nad prawidłową jego realizacją, opracowuje określone analizy i sprawozdania w tym zakresie, parafuje dokumenty, w których ustala się zobowiązania finansowe miasta i Urzędu Miejskiego.

Statutowe zadania wydziałów:

1. Biuro Rady Miejskiej:

- ✓ oobstuga Rady i jej organów,
- ✓ ewidencja uchwał i innych aktów Rady oraz wniosków komisji,
- ✓ ewidencja interpelacji, zapytań i wniosków radnych,
- ✓ wykonywanie zadań związanych z wyborami do Rady Miejskiej, Prezydenta Miasta Suwałk i Sejmiku Województwa, a w szczególności obsługa Miejskiej Komisji Wyborczej oraz z wyborami do sołectw,
- ✓ wykonywanie zadań związanych z wyborami ławników sądowych,

✓ wykonywanie czynności zapewniających Przewodniczącemu Rady sprawne kierowanie jej pracami.

2. Biuro Prezydenta Miasta

- ✓ wykonywanie zadań z zakresu obsługi prasowej Prezydenta i Urzędu oraz Rady Miejskiej,
- ✓ tworzenie polityki informacyjnej oraz strategii medialnej Urzędu poprzez przygotowanie i koordynowanie działań związanych z komunikacją,
- ✓ przygotowywanie materiałów i informacji do Dwutygodnika Suwałskiego,
- ✓ opracowywanie strategii komunikowania się związanej z sytuacjami kryzysowymi,
- ✓ przygotowywanie i przeprowadzanie konsultacji społecznych,
- ✓ analizowanie wyników z konsultacji społecznych, badań sondaży przeprowadzanych na terenie Miasta w celu ich wykorzystania dla budowania strategii komunikacyjnej z mieszkańcami,
- ✓ analizowanie artykułów prasowych, audycji radiowych i telewizyjnych, przekazów internetowych oraz badań opinii publicznej, przygotowywanie i redagowanie sprostowań, polemik oraz wyjaśnień,
- ✓ przygotowywanie wystąpień i pism okolicznościowych,
- ✓ przygotowywanie materiałów merytorycznych oraz graficznych na konferencje prasowe Prezydenta i Zastępców Prezydenta,
- ✓ organizowanie konferencji prasowych,
- ✓ współpraca z Polską Agencją Prasową i mediami,
- ✓ prowadzenie i aktualizacja strony internetowej www.um.suwalki.pl oraz administrowanie profilami miasta na portalach społecznościowych,

✓ prowadzenie spraw związanych z udziałem honorowego patronatu Prezydenta i udziału Prezydenta w komitetach honorowych.

- ✓ nadzór nad realizacją udostępniania informacji publicznej przez poszczególne komórki organizacyjne w BIP,
- ✓ prowadzenie rejestru skarg i rozpatrywanie skarg kierowanych do Prezydenta,
- ✓ prowadzenie rejestru petycji, prowadzenie postępowania związanego z ich rozpatrywaniem
- ✓ prowadzenie spraw z zakresu współpracy zagranicznej w tym związanych z uczestnictwem Miasta w wydarzeniach międzynarodowych,
- ✓ koordynowanie spraw współpracy z miastami partnerskimi.
- ✓ prowadzenie spraw związanych z udziałem miasta w krajowych związkach i stowarzyszeniach.

3. Wydział Organizacyjny:

- ✓ organizacja funkcjonowania Urzędu
- ✓ prowadzenie spraw pracowniczych,
- ✓ prowadzenie spraw administracyjno-gospodarczych
- ✓ organizowanie, nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem oraz sprawozdawczość z udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze miasta Suwałk.

4. Wydział Budżetu i Finansów:

- ✓ przygotowywanie propozycji założeń budżetowych,
- ✓ koordynowanie prac związanych z przygotowywaniem projektu budżetu,
- ✓ planowanie i realizacja budżetu miasta i wieloletniej prognozy finansowej,
- ✓ koordynacja, konsolidacja, generowanie i dystrybucja sprawozdań budżetowych,
- ✓ nadzorowanie przestrzegania dyscypliny finansów publicznych

- ✓ prowadzenie spraw z zakresu pomocy publicznej,
- ✓ prowadzenie spraw związanych z częściowym zwrotem podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego.
- ✓ obsługa plac pracowników Urzędu oraz prowadzenie rozliczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych i podatków,
- ✓ prowadzenie ewidencji księgowej.

5. Wydział Podatków i Opłat:

- ✓ prowadzenie spraw dotyczących wymiaru podatków i opłat lokalnych oraz podatku rolnego i leśnego
- ✓ windykacja należności z tytułu podatków i opłat.
- ✓ prowadzenie analitycznej księgowości z tytułu podatków i opłat.

6. Wydział Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych:

- ✓ planowanie strategii i kierunków rozwoju miasta,
- ✓ realizacja zadań związanych z programami pomocowymi z Unii Europejskiej,
- ✓ opracowywanie i opiniowanie pod względem celowości projektów inwestycyjnych oraz innych przedsięwzięć gospodarczych finansowanych z budżetu miasta, utrzymywanie kontaktów ze środowiskiem gospodarczym, a także promocja gospodarcza miasta.

7. Wydział Architektury i Gospodarki Przewodnej:

- ✓ prowadzenie spraw dotyczących ładu przestrzennego,
- ✓ architektura i estetyka miasta,
- ✓ realizacja zadań związanych z gospodarką przestrzenną określonych ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawą prawo budowlane – jako organ administracji pierwszej instancji.

8. Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa:

- ✓ prowadzenie spraw z zakresu geodezji i kartografii poprzez m.in. prowadzenie zasobu geodezyjno-kartograficznego z obszaru miasta, zakładanie i prowadzenie ewidencji gruntów i budynków oraz gleboznawczej klasyfikacji gruntów, zakładanie i prowadzenie ewidencji sieci uzbrojenia terenu,
- ✓ prowadzenie spraw z zakresu gospodarki nieruchomościami, a w szczególności dotyczących komunalizacji mienia Skarbu Państwa, sprzedaży nieruchomości
- ✓ mienia gminnego i Skarbu Państwa lub oddawania w użytkowanie wieczyste, wywłaszczenia i zwrot nieruchomości, scalanie i podział, rozgraniczanie oraz zamiana nieruchomości,
- ✓ prowadzenie spraw z zakresu rolnictwa i leśnictwa, a w szczególności związanych z produkcją roślinną i zwierzęcą, ogrodami działkowymi, wspólnotami gruntowymi, rejestracją sprzętu pływającego służącego do połowu ryb oraz ochroną gruntów rolnych i leśnych.

9. Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej:

- ✓ należyta realizacja zadań związanych z funkcją gminy jako właściciela mienia komunalnego,
- ✓ prowadzenie spraw z zakresu zieleni miejskiej,
- ✓ ochrona przyrody i środowiska,
- ✓ gospodarka wodna i leśna,
- ✓ utrzymanie porządku i czystości na terenie miasta.
- ✓ gospodarka odpadami.

10. Wydział Oświaty, Wychowania i Sportu:

- ✓ wykonywanie zadań związanych z zakładaniem, prowadzeniem, przekształcaniem, utrzymywaniem oraz likwidowaniem przedszkoli samorządowych, grup

- żłobkowych, publicznych szkół i placówek oświatowych,
 - ✓ prowadzenie spraw związanych z wpiśnięciem do ewidencji niepublicznych szkół i placówek oświatowych oraz wydawaniem zezwoleń na zakładanie szkół i placówek publicznych,
 - ✓ prowadzenie czynności dotyczących obowiązku szkolnego,
 - ✓ analiza przestrzegania Karty Nauczyciela w jednostkach oświatowych,
 - ✓ nadzór nad funkcjonowaniem przedszkoli samorządowych, szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez miasto, jednostek organizacyjnych, zakładów kultury fizycznej i sportu.
- #### 11. Wydział Spraw Społecznych:
- ✓ prowadzenie spraw z zakresu ochrony i promocji zdrowia,
 - ✓ zwalczanie patologii społecznych,
 - ✓ rozwiązywanie problemów społecznych,
 - ✓ zatrudnienie i rehabilitację osób niepełnosprawnych

- ✓ prowadzenie spraw związanych ze sprzedażą na terenie miasta napojów alkoholowych.

12. Wydział Kultury, Turystyki i Promocji:

- ✓ nadzór nad działalnością miejskich instytucji kultury,
- ✓ opracowywanie założeń programowych w zakresie rozwoju i upowszechniania kultury na terenie miasta,
- ✓ organizacja na terenie miasta uroczystości z okazji świąt państwowych i rocznic,
- ✓ budowa wizerunku Miasta i kształtowanie relacji społecznych,
- ✓ prowadzenie działań związanych z rozwojem turystyki w Suwałkach,
- ✓ realizacja strategii promocji miasta oraz kreacja marki Miasta Suwałki,
- ✓ realizacja Systemu Identyfikacji Wizualnej,
- ✓ nadzór, koordynacja i monitorowanie wydawnictw promocyjnych Miasta,
- ✓ przygotowywanie materiałów promocyjnych.

13. Wydział Spraw Obywatelskich:

- ✓ sprawy ewidencji ludności,

50-lecie par małżeńskich

- ✓ prowadzenie rejestru wyborców i sporządzenie spisów wyborców,
- ✓ rejestracja przedpoborowych oraz przygotowania i przeprowadzenia poboru,
- ✓ realizacja zadań obronnych własnych i nadzorowanie ich w jednostkach organizacyjnych gminy miasta Suwałki,
- ✓ opracowywanie wieloletnich i rocznych planów działania w zakresie obrony cywilnej,
- ✓ opracowywanie i aktualizacja Miejskiego Planu Reagowania Kryzysowego,
- ✓ organizowanie ochrony informacji niejawnych w Urzędzie Miejskim,
- ✓ prowadzenie ewidencji działalności gospodarczej.

14. Urząd Stanu Cywilnego:

- ✓ należyte wykonywanie zadań wynikających z prawa o aktach stanu cywilnego, kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli,

przechowywania i zabezpieczania oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów, a w szczególności:

- ✓ rejestracja urodzeń, małżeństw i zgonów,
- ✓ prowadzenie ksiąg stanu cywilnego,
- ✓ prowadzenie akt zbiorczych i skorowidzów ksiąg stanu cywilnego.

15. Straż Miejska:

- ✓ ochrona porządku i spokoju w miejscach publicznych,
- ✓ czuwanie nad porządkiem – kontrola ruchu drogowego w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym,
- ✓ ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej.

16. Wydział Komunikacji:

- ✓ należyte wykonywanie zadań wynikających z ustawy prawo o ruchu drogowym, ustawy o transporcie drogowym oraz rozporządzeń wykonawczych, a w szczególności:

- ✓ prowadzenie spraw związanych z zarejestrowaniem i wyrejestrowaniem pojazdów,
- ✓ wydawanie uprawnień do kierowania pojazdami w ruchu krajowym i międzynarodowym,
- ✓ wydawanie dowodów rejestracyjnych,
- ✓ udzielanie licencji na transport drogowy.

17. Wydział Informatyki

- ✓ prowadzenie spraw z zakresu informatyki i komputeryzacji Urzędu,
- ✓ sprawowanie bieżącego nadzoru nad siecią komputerową i sprzętem komputerowym Urzędu,
- ✓ utrzymanie w sprawności technicznej sprzętu informatycznego i zainstalowanego oprogramowania wraz z ubezpieczeniem,
- ✓ archiwizowanie danych według potrzeb Urzędu (serwer i poszczególne stanowiska pracy), wykonywanie kopii danych i oprogramowania,
- ✓ gospodarowanie sprzętem informatycznym i oprogramowaniem,
- ✓ prowadzenie i konfigurowanie kont użytkowników,
- ✓ wykonywanie napraw i konserwacji sprzętu oraz oprogramowania,
- ✓ redakcja Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu,
- ✓ realizacja Polityki Bezpieczeństwa Informatycznego i pełnienie obowiązków Administratora Bezpieczeństwa Informacji,
- ✓ przygotowywanie projektów opinii, zestawień i innej dokumentacji informatycznej na potrzeby Urzędu,
- ✓ wdrażanie stosowania podpisu elektronicznego i elektronicznego obiegu dokumentów oraz innych programów usprawniających pracę Urzędu,

- ✓ przygotowywanie, wdrażanie, aktualizacja i nadzór nad procedurami bezpieczeństwa,
- ✓ dążenie do integracji poszczególnych systemów informatycznych, w celu ułatwienia wymiany informacji w Urzędzie,
- ✓ nadzór nad funkcjonowaniem miejskiego systemu monitoringu oraz koordynacja działań w zakresie jego rozbudowy,
- ✓ organizowanie i prowadzenie szkoleń wewnętrznych z zakresu oprogramowania i sprzętu,
- ✓ udział w przygotowaniu procedur zamówień publicznych związanych z zakupem sprzętu, oprogramowania i usług zewnętrznych,
- ✓ współpraca z jednostkami organizacyjnymi Miasta w zakresie rozwoju informatyki,
- ✓ monitorowanie rozwoju systemów informatycznych i wdrażanych rozwiązań z dziedziny nowych technologii na terenie Miasta,
- ✓ koordynacja rozwoju na terenie Miasta szerokopasmowych sieci informatycznych,
- ✓ nadzór nad systemem łączności Urzędu.

18. Wydział Inwestycji:

- ✓ przygotowanie studiów, koncepcji oraz projektów planów rozwoju, modernizacji i remontów infrastruktury drogowej, teletechnicznej, elektrycznej i pozostałej infrastruktury miejskiej,
- ✓ przygotowanie, opracowanie oraz nadzór nad realizacją prowadzonych inwestycji,
- ✓ przygotowanie i realizacja inwestycji miejskich obejmujących w szczególności budowę, rozbudowę, przebudowę oraz remonty,
- ✓ prowadzenie spraw w zakresie społecznych inicjatyw inwestycyjnych finansowanych z budżetu Miasta,

- ✓ sprawowanie nadzoru inwestycyjnego nad inwestycjami i remontami finansowanymi z budżetu Miasta i jednostek organizacyjnych Miasta, zadań realizowanych w ramach inwestycyjnych inicjatyw społecznych oraz dokonywanie odbioru inwestycji
- ✓ opracowywanie opinii oraz szacunku kosztów zadań inwestycyjnych i remontowych Miasta,
- ✓ uzyskiwanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy,
- ✓ uzyskiwanie pozwoleń na prowadzenie robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub w otoczeniu zabytków (na terenie objętym ochroną konserwatorską),
- ✓ uzyskiwanie pozwoleń wodnoprawnych,
- ✓ uzyskiwanie zezwoleń na usunięcie drzew kolidujących z inwestycją,
- ✓ uzyskiwanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- ✓ zgłaszanie robot niewymagających pozwolenia na budowę,
- ✓ uzyskiwanie pozwoleń na budowę lub zezwoleń na realizację inwestycji drogowych,
- ✓ składanie wniosków o wszczęcie postępowania administracyjnego o ustaleniu wysokości odszkodowania z tytułu przyjętych nieruchomości na rzecz dróg i udział w prowadzonym postępowaniu,
- ✓ zgłaszanie rozpoczęcia budowy,
- ✓ przekazywanie placów budów wykonawcom robót,
- ✓ składanie zawiadomień o zakończeniu budowy lub uzyskiwanie pozwoleń na użytkowanie obiektu budowlanego,
- ✓ organizacja i zlecenie nadzoru nad wybranymi zadaniami inwestycyjnymi.

- ✓ prowadzenie spraw związanych z realizacją budżetu obywatelskiego oraz zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach funduszu sołeckiego.

19. Wydział Zamówień Publicznych

- ✓ koordynacja udzielania zamówień publicznych w Urzędzie zgodnie z ustawą – Prawo zamówień publicznych i uregulowaniami wewnętrznymi Prezydenta,
- ✓ sporządzanie zbiorczych planów zamówień publicznych urzędu,
- ✓ przyjmowanie zleceń z komórek organizacyjnych na przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- ✓ uczestnictwo pracowników wydziału w pracach komisji przetargowych,
- ✓ przygotowywanie i przeprowadzanie zleconych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, a w szczególności sporządzanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia, publikowanie ogłoszeń, sporządzanie umów, prowadzenie dokumentacji postępowań,
- ✓ wydawanie i przyjmowanie od wykonawców dokumentów związanych z prowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego,
- ✓ prowadzenie procedury związanej z rozpatrywaniem odwołań i wnoszeniem skarg,
- ✓ zawieranie umów z wykonawcami wyłonionymi w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych,
- ✓ przeprowadzanie szkoleń wewnętrznych w zakresie zamówień publicznych w komórkach organizacyjnych.

18. Wydział Audytu i Kontroli

- ✓ zapewnienie prawidłowej realizacji audytu wewnętrznego i kontroli jednostek organizacyjnych Miasta,

- ✓ prowadzenie kontroli właścicielskiej w trybie przepisów Kodeksu Spółek Handlowych,
- ✓ koordynacja kontroli zarządczej i sporządzanie oraz przedkładanie Prezydentowi zbiorczej informacji z wyników przeprowadzonej kontroli,
- ✓ sprawowanie kontroli gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych Miasta.

21. Biuro Konserwatora Zabytków.

- ✓ realizacja zadań wynikających z przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- ✓ przygotowywanie wniosków do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wpisanie lub wykreślenie z rejestru zabytków obiektów stanowiących własność Miasta Suwałki,
- ✓ prowadzenie spraw związanych z udzieleniem dotacji na remonty zabytków.

W Urzędzie Miejskim w Suwałkach obsługą klienta zajmują się wszystkie wydziały i równorzędne komórki organizacyjne. Najczęstszym sposobem załatwienia sprawy w Urzędzie jest obsługa bezpośrednio w komórkach organizacyjnych.

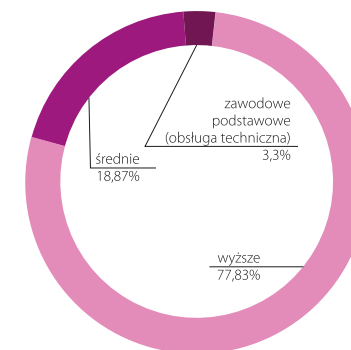
Potrzeby klientów formułowane są poprzez:

- ✓ korespondencję kierowaną do Urzędu drogą pocztową i elektroniczną,
- ✓ bezpośredni kontakt pracownika z klientem,

- ✓ rozmowy telefoniczne,
- ✓ media,
- ✓ analizę skarg i petycji
- ✓ stronę internetową Urzędu www.um.suwalki.pl

Na oficjalnej stronie Urzędu Miejskiego w Suwałkach znajdują się między innymi informacje dotyczące miasta, samorządu, gospodarki, kultury i turystyki, oświaty i sportu. Jest ona na bieżąco aktualizowana. Dodatkowo mieszkańcy miasta mogą uzyskać informacje dotyczące funkcjonowania miasta oraz Urzędu Miejskiego poprzez stronę Biuletynu Informacji Publicznej (BIP).

Wykres 6.3.1 Struktura wykształcenia pracowników Urzędu Miejskiego w Suwałkach w 2016 roku

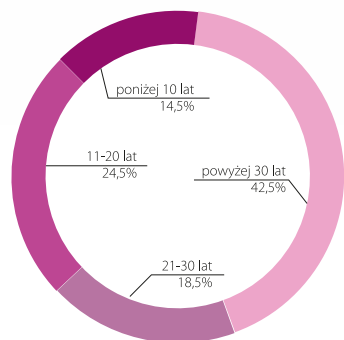

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Suwałkach

Suwałski Ośrodek Kultury

Wykres 6.3.2 Struktura zatrudnienia w Urzędzie Miejskim w Suwałkach ze względu na staż pracy w 2016 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Suwałkach

6.4 Współpraca międzynarodowa

Miasta partnerskie

Alytus (Litwa) – od 1996 roku

Od kilkunastu lat Suwałki wraz z Alytusem realizują wspólne projekty współfinansowane z funduszy Unii Europejskiej w dziedzinie: gospodarki, edukacji, kultury, sportu i innych. Mieszkańcy obu miast biorą udział w licznych imprezach kulturalnych, takich jak: Dni Miasta, Suwalski Jarmark Folkloru, Suwałki Blues Festiwal oraz w zawodach sportowych. Realizowane są wspólne projekty infrastrukturalne i tzw. „miękkie”. W 2016 r. podpisano 20-lecie współpracy miast oraz dyskutowano nt. możliwości wspólnego aplikowania do Programu Interreg Litwa-Polska.

Amata (Łotwa) – od 2009 roku

W 2009 roku Miasto Suwałki podpisało List intencyjny z Rejonem Cesis na Łotwie. W wyniku reformy administracyjnej na Łotwie w 2010 roku, kompetencje te przejęło Stowarzyszenie Samorządów Łotewskich AMATA. Współpraca dotyczy realizacji wspólnych projektów w ramach progra-

mów: Region Morza Bałtyckiego, Erasmus+, wymiany edukacyjnej, sportowej i kulturalnej.

Czerniachowski (Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej) – od 2012 roku

Współpraca dotyczy kultury i sportu oraz inwestycji realizowanych w ramach projektu dotyczącego drugiego etapu przebudowy Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Suwałkach dofinansowanego z Unii Europejskiej. W 2016 roku współpraca dotyczyła głównie wymiany kulturalnej, dyskutowano również nt. możliwości realizacji wspólnych projektów z Programu Polska-Rosja 2014-2020.

Grande-Synthe (Francja) – od 1978 roku

Współpraca Suwałk z Grande-Synthe rozpoczęła się w latach 70. ubiegłego wieku. Wtedy to powstało Towarzystwo Przyjaciół Grande-Synthe. W 1978 roku podpisano pierwszą umowę o współpracy. Rozpoczęły się wymiany turystyczne i kulturalne. Do Francji wyjeżdżały zespoły artystyczne, między innymi Zespół Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna”, grupy młodzieży, sportowcy i inni. W 2018 roku będziemy obchodzić 40-lecie współpracy Suwałk i Grande-Synthe. Obecnie współpraca dotyczy głównie wymiany doświadczeń w zakresie edukacji, kultury i sportu.

Marijampolė (Litwa) – od 1995 roku

Wieloletnia współpraca w dziedzinie kultury, nauki, sportu, edukacji, turystyki i promocji. Od wielu lat Suwałki wraz z miastem Marijampol realizują wspólne projekty współfinansowane z funduszy Unii Europejskiej. W 2016 r. dyskutowano nt. możliwości wspólnego aplikowania do Programu Interreg Litwa-Polska 2014-2020.

Notodden (Norwegia) – od 2008 roku

Dzięki współpracy miast zapoczątkowanej w ramach projektu „Innovation Circle”, INTERREG IIIB, Miasto Suwałki podjęło inicjatywę organizacji Suwałki Blues Festiwal. W latach

Otwarcie wystawy podsumowującej 20 lat współpracy Suwałk i Alytusa

2009-2012 Suwałki i Notodden wraz z innymi partnerami z państw Regionu Morza Bałtyckiego 2007-2013 zrealizowały wspólny projekt pt.: „TRANS-IN-FORM”. W 2016 r. przyznano tytuł Honorowego Obywatela Miasta Suwałk panu Bjørn'owi Frode Moen, doradcy ds. międzynarodowych w Notodden w latach 2007-2015.

Võru (Estonia) – 1999 roku

Współpraca Suwałk i Võru dotyczy głównie sportu i kultury. W 2016 r. współpraca z Võru była bardzo intensywna. Estońscy brali udział w Miejskim Świątku Biegania RESO 10,5, w Dniach Suwałk, Forum Biznesu Pogranicza i wizytach studyjnych. Reprezentanci Suwałk brali udział w Dniach Miasta Võru i nawiązali kontakty z Biblioteką w Võru.

Waren (Niemcy) – od 1999 roku

Współpraca dotyczy działań w dziedzinie edukacji, sportu, kultury i turystyki. Od 2009 r. realizowana jest wymiana młodzieży Zespołu Szkół nr 3 w Suwałkach i Friedrich-Dethloff-Schule finansowana z Programu Polsko-Niemieckiej Wymiany Młodzieży. Organizowane są

wystawy, m.in. wystawa rysunków uczestników warsztatów plastycznych dla dzieci prowadzonych w Suwalskim Ośrodku Kultury.

Wołkowysk (Białoruś) – od 2016 roku

Ze względu na możliwości realizacji wspólnych projektów w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020, w 2016 roku podpisano list intencyjny o współpracy. Złożono 1 wspólny projekt dotyczący zagospodarowania bulwarów wzdłuż rzeki Czarnej Hańczy w Suwałkach.

Innovation Circle Network – od 2007 roku

Miasto Suwałki przystąpiło do międzynarodowej sieci współpracy pn.: Innovation Circle Network (IC Network), zgodnie z Uchwałą Nr XVI/134/07 Rady Miejskiej w Suwałkach z dn. 31.10.2007 r. Stowarzyszenie Innovation Circle Network zostało powołane 21 września 2007 roku w Warszawie przez partnerów projektu „Innovation Circle” realizowanego w ramach Programu Interreg IIIB BSR, w tym m.in. Miasto Suwałki. W 2008 r. organizacja została zarejestrowana w Norwegii, jako stowarzyszenie i posiada numer rejestracji państwowej: NO 992 309 946. W 2011 r. uzupełniono procedurę, w ramach której w dniu 8 sierpnia 2011 r. Minister Spraw Zagranicznych wydał decyzję o wyrażeniu zgody na przystąpienie Miasta Suwałki do międzynarodowego zrzeszenia Innovation Circle Network (ICN). Miasto Suwałki uczestniczy w projektach realizowanych przez partnerów ICN.

Tabela 6.4.1 Działania partnerskie w 2016 roku

GRANDE-SYNTHÉ (FRANCJA)

9 - 11 lutego 2016 r.	2-osobowa delegacja z Grande-Synthe odwiedziła Suwałki. Wizyta obejmowała spotkania robocze i dyskusje nt. wspólnych działań w planowanych w 2016 r.
18-20 marca 2016 r.	4-osobowa oficjalna delegacja z Suwałk odwiedziła Grande-Synthe. Podczas wizyty podpisano plan działania na rok 2016. Delegacja uczestniczyła w Świątku Języków w Dunkierce, na którym prezentowano partnerstwa miast: w tym wieloletnie doświadczenia współpracy Grande-Synthe i Suwałk w szczególności w zakresie działań edukacyjnych i wymiany młodzieży.
25-28 maja 2016 r.	Dwa zespoły młodzieży z Grande-Synthe: wokalny i taneczny, tj. EMAS i FLOWER uczestniczyły w Międzynarodowym Festiwalu Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier”.

29 czerwca - 7 lipca 2017 r.	5 uczniów Technikum nr 4 Suwałkach wraz z nauczycielem j. francuskiego odwiedziło Grande-Synthe. Udział w wymianie był nagrodą dla najlepszych uczniów, dał możliwość pogłębienia znajomości języka francuskiego, poznawania kultury, obyczajów i tradycji Francji. Uczniowie byli zakwaterowani w rodzin francuskich. Wymianę uczniów sfinansowało Miasto Grande-Synthe.
7-9 lipca 2016 r.	W ramach współpracy muzycznej, zespół BACK TO THE ROOTS z Francji wystąpił na dwóch koncertach w Suwałkach w programie Suwałki Blues Festival 2016.
5 sierpnia 2016 r.	2-osobowa oficjalna delegacja z Grande-Synthe wzięła udział w Dniach Suwałk – Jarmarku Kamedulskim.
12-14 października 2016 r.	2-osobowa robocza delegacja z Suwałk odwiedziła Grande-Synthe. Dyskutowano nt. możliwości realizacji wspólnych projektów dofinansowanych z funduszy Unii Europejskiej. Delegacja uczestniczyła w prezentacji nt. zrównoważonego rozwoju i polityki miejskiej Grande-Synthe, w tym przykładów energooszczędnej infrastruktury. Delegacja odwiedziła obóz dla uchodźców i lokalną telewizję ASTV, z którą wymieniła się doświadczeniami w funkcjonowaniu telewizji miejskich oraz Centrum Kultury „Palais du Littoral”.
4-6 listopada 2016 r.	Zespół Shiver Blues Band (4 osoby) uczestniczył w Bay Car Blues Festival w Grande-Synthe. Muzycy z Polski zagrali dwa koncerty w ramach OFF Bay Car Blues Festival.
7-13 listopada 2016 r.	5 uczniów Zespołu Szkół nr 4 w Suwałkach oraz 7 uczniów Zespołu Szkół nr 2 w Suwałkach wraz z 2 nauczycielami odwiedzili Grande-Synthe. Celem wizyty była wymiana doświadczeń między młodzieżą gimnazjalną z Suwałk i ze Szkoły Jules Verne z Grande-Synthe, ćwiczenie umiejętności językowych poznawanie historii i kultury francuskiej oraz nawiązywanie nowych kontaktów. W programie wizyty znalazł się min. wizyta w gimnazjum Jules Vernes w Grande-Synthe, złożenie kwiatów pod Pomnikiem Pamięci Poległych w Grande-Synthe w dniu 11 listopada 2016 r., zwiedzanie Kopuły Helfaut oraz zwiedzanie Historycznego Centrum Górniczego. Młodzież była zakwaterowana w Domu Gościowym w Zuydcoote.

WAREN (MÜRITZ)

7-13 maja 2016 r.	15 uczniów i 3 nauczycieli z Zespołu Szkół nr 3 w Suwałkach wzięło udział w Polsko-Niemieckiej Wymianie Młodzieży „Suwałki-Waren - bliżej siebie”. Spotkanie było kolejnym krokiem rozpoczętej w 2009 r. współpracy między szkołami. Uczniowie i nauczyciele zakwaterowani byli u rodzin. Podczas wymiany uczniowie wspólnie uczestniczyli w lekcjach we Friedrich-Dethloff-Schule, w spotkaniu z burmistrzem miasta, poznawali najciekawsze miejsca i zabytki Waren, zwiedzili siedzibę Landtagu w Schwerinie, wykonywali ciekawe eksperymenty w Centrum Lotów Kosmicznych w Neustrelitz. Program obejmował też inne atrakcje, takie jak wycieczka drezynami oraz pływanie łodziami Drachenboot. Główne rezultaty wymiany to: integracja młodzieży, rozwijanie nauki języków obcych, wzajemne poznawanie dziedzictwa kulturowego i zwyczajów, krzewienie tolerancji, szacunku i otwartości na świat, niwelowanie barier kulturowych oraz promocja szkoły, miasta i regionu.
20-22 maja 2016 r.	4-osobowa oficjalna delegacja z Suwałk wzięła udział w corocznym Festiwalu „Müritz Sail”. Program obejmował m.in. udział w paradzie miejskiej ulicami Waren, rejs statkiem po jeziorze Müritz, spotkanie w Ratuszu Miejskim oraz otwarcie wystawy rysunków dzieci – uczestników warsztatów plastycznych prowadzonych pod kierunkiem Kazimierza Gomulki w Suwałkim Ośrodku Kultury.
27-30 maja 2016 r.	3-osobowa oficjalna delegacja z Waren/ Müritz odwiedziła Suwałki. W dniu 28 maja 2016 r. delegacja uczestniczyła w biegu sztafetowym w ramach I edycji festiwalu biegów ulicznych RESO Suwałki 10,5 – Miejskie Święto Biegania. W ramach wizyty podpisano też plan działania między Suwałkami i Waren/ Müritz na 2016 r.
5-8 sierpnia 2016 r.	6-osobowa delegacja z Suwałk wzięła udział w jubileuszu Stadtwerke oraz obchodach 25-lecia Stowarzyszenia the Warener Downtown Association. Jednym z elementów programu była organizacja regionalnego stoiska kulinarnego oraz przeprowadzenie pokazu gotowania wraz z narracją o potrawie i produktach. Suwałska delegacja przygotowała krupnik oraz degustację wędlin i serów.
18-21 sierpnia 2016 r.	10-osobowa delegacja z Miasta Suwałk wzięła udział w XVI Edycji Międzynarodowych Biegów „MÜRITZ-LAUF 2016”. Reprezentanci Miasta Suwałk zostali wyłonieni spośród uczestników RESO Suwałki 10,5 – Miejskie Święto Biegania. Drużyna „Pogodnych Suwałk”, w sztafetowym ultra maratonie wokół największego jeziora w Niemczech (75 km) zajęła bardzo wysokie, 4-te miejsce, wśród 78 drużyn.

ALYTUS (LITWA)

8 kwietnia 2016 r.	Młodzież z Alytusa wzięła udział w XVII Międzynarodowym Turnieju Koszykówki Chłopców w Zespole Szkół Technicznych w Suwałkach. Uczestniczyli w nim też drużyny z LO w Suwałkach i z LO z Puńska. Międzynarodowy Turniej Koszykówki chłopców stanowił dobrą formę popularyzacji koszykówki wśród młodzieży polskiej i litewskiej oraz kształtowania dobrosąsiedzkich stosunków między zaprzyjaźnionymi szkołami.
11 kwietnia 2016 r.	Oficjalna delegacja z Suwałk odwiedziła Alytus. Celem wizyty były rozmowy na temat opracowania i realizacji wspólnych projektów.
9 maja 2016 r.	Zespół młodzieżowy PSYCHOMORTAL działający przy Suwałkim Ośrodku Kultury, Pracownia pana Tomasza Kie-rejszy wziął udział w koncercie zorganizowanym w Alytusie z okazji Dnia Europy.
13 maja 2016 r.	W Suwałkach zorganizowano spotkanie z przedstawicielami Miasta Alytus. Opracowano kilka wniosków aplikacyjnych w ramach Programu Interreg V-A Współpracy Litwa-Polska. Zaakceptowano jeden projekt: pt.: „BĄDŹ ZDROWY – BĄDŹ AKTYWNY”. Miasto Suwałki jest partnerem w projekcie.
16-17 czerwca 2016 r.	Oficjalna delegacja z Suwałk uczestniczyła w obchodach Dni Alytusa.

7 lipca 2016 r.	Zespół ANDY ABRO BAND z Alytusa wystąpił z koncertem w ramach Suwałki Blues Festival 2016.
4-7 sierpnia 2016 r.	4-osobowa delegacja z Alytusa wzięła udział w obchodach Dni Suwałk – Jarmarku Kamedulskim. 5-go sierpnia 2016 r. na placu Marii Konopnickiej w Suwałkach odsłonięto wystawę prezentującą projekty zrealizowane z Alytusem w ciągu 20 lat partnerskiej współpracy miast (1996-2016). Po miesiącu ekspozycji w Suwałkach, wystawa była prezentowana w Alytusie.
20 września 2016 r.	3-osobowa oficjalna delegacja z Suwałk uczestniczyła w otwarciu wystawy w Alytusie, dotyczącej podsumowania 20-lecia współpracy miast partnerskich Suwałk i Alytusa.
30 września 2016 r.	4-os. zespół BANG ON BLUES z Suwałk wystąpił w Alytusie z koncertem w ramach Alytus Blues Night.
9-11 listopada 2016 r.	4-osobowa delegacja z Suwałk odwiedziła Alytus. Program wizyty obejmował spotkania w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach oraz w Centrum Młodzieży w Alytusie. Była to wizyta trójstronna, w której uczestniczyła też delegacja z Amaty z Łotwy.
9-10 listopada 2016 r.	W Suwałkach gościła 5-osobowa, oficjalna delegacja z Alytusa, która odwiedziła Park Naukowo-Technologiczny „Polska-Wschód” Sp. z o. o. i zapoznała się z jego funkcjonowaniem.
18 listopada 2016 r.	Młodzież Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach wzięła udział w Międzynarodowym Turnieju piłki siatkowej im. Tomasa Pačesa – zwyciężył Olimpijskich Igrzysk w Atlancie - zorganizowanym w Alytusie. W turnieju uczestniczyli też drużyny z Dwagaj i z Puńska.
25 listopada 2016 r.	W Galerii Fotografii PAcamera w Suwałkach odbył się wernisaż wystawy zdjęć fotografików z Alytusa pt.: „Obrazy z przedsonka”. Autorzy zdjęć to: Algimantas Janonis, Jurgita Tamulienė, Loretta Baliukienė, Rasa Valiukevičiūtė, Stasys Šmigelskas, Vilius Kuchalskis. Wystawa trwała do 15 stycznia 2017 r.

MARIJAMPOLE (LITWA)

9 maja 2016 r.	W Suwałkach odbyło się spotkanie z przedstawicielami Marijampola. Wspólnie przygotowano wnioski aplikacyjne w ramach Programu Interreg V-A Współpracy Litwa-Polska.
27-28 maja 2016 r.	Oficjalna delegacja z Suwałk uczestniczyła w obchodach Dni Marijampola.
13 czerwca 2016 r.	Dom Pomocy Społecznej „Kalina” i Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Kalina” zorganizowały XIV Integracyjny Bieg Uliczny w Suwałkach. Bieg zgromadził uczestników z Polski i Litwy, w tym: 9 osób z Marijampola.
6 sierpnia 2016 r.	2-osobowa delegacja z Marijampola wzięła udział w obchodach Dni Suwałk – Jarmarku Kamedulskim.
24-25 sierpnia 2016 r.	2 fotografików z Suwałskiej Grupy Twórczej wzięło udział w plenerze malarsko – rysunkowym organizowanym przez Klub artystów „Zvilgnis” z Marijampola w Leszczewku k. Starego Folwarku.
20 października 2016 r.	W Suwałkach odbyły się XIII Międzynarodowe Animacje Teatralne, w których udział wzięło ponad 150 osób z 16 placówek: domów pomocy społecznej, warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy z województwa podlaskiego, warmińsko-mazurskiego oraz Marijampola, Kowna i Prienai na Litwie. Marijampol reprezentowała 9-osobowa grupa aktorów.

VÖRU (ESTONIA)

1 sierpnia 2016 r.	40-osobowa grupa ochotniczej straży pożarnej z Powiatu Võru, (Rouge) odwiedziła siedzibę Państwowej Straży Pożarnej w Suwałkach. Wizyta studyjna była okazją do wymiany doświadczeń i zapoznania się ze sprzętem, jakim dysponuje PSP w Suwałkach.
5-7 sierpnia 2016 r.	4-osobowa delegacja z Võru wzięła udział w obchodach Dni Suwałk – Jarmarku Kamedulskim. Przedstawiciele biblioteki regionalnej w Võru odwiedzili Bibliotekę Publiczną im. Marii Konopnickiej w Suwałkach oraz MIDICENTRUM.
19-21 sierpnia 2016 r.	2-osobowa oficjalna delegacja z Suwałk, wzięła udział w Dniach Miasta Võru. W święcie tym uczestniczyli też: suwałski zespół Milena Band z dwoma koncertami oraz koronczarka i tkaczka w warsztatach i pokazach rzemiosła. Zorganizowano loterię fantową, z której dochody przeznaczono na festiwal dzieci w Võru w 2017 r. Suwałki przekazały zestawy promocyjne dotyczące Suwałki Blues Festival.
25-26 września 2016 r.	W ramach programu spotkań w miastach partnerskich, 6-osobowa delegacja z Võru odwiedziła Suwałki. Delegacja zapoznała się z najważniejszymi inwestycjami oraz gospodarką komunalną prowadzoną w Suwałkach, utrzymaniem miasta (budynków, terenów zielonych, jezior, cmentarzy itd.) oraz budżetem.
1-4 listopada 2016 r.	26-osobowa delegacja reprezentantów Gmin z Powiatu Võru, (merowie, ich zastępcy, przewodniczący rad gmin i inni) odwiedziła Suwałki. Celem wizyty była wymiana doświadczeń w dziedzinie gospodarki, sportu i kultury. Delegacja wzięła też udział w Forum Biznesowym Pogranicza zorganizowanym w Suwałkach, które zgromadziło przedstawicieli biznesu, instytucji okołobiznesowych, samorządów oraz ekspertów z dziedziny przemysłu drzewnego, meblarskiego i przetwórstwa drewna.

NOTODDEN (NORWEGIA)

6-10 lipca 2016 r.	4-osobowa delegacja z Notodden uczestniczyła w Suwałki Blues Festival. 7 lipca 2016 r. wręczono tytuł Honorowego Obywatela Miasta Suwałk panu Bjørnowi Frode Moen, byłemu doradcy do spraw międzynarodowych Miasta Notodden za 9-cio letnią współpracę. Tytuł nadano zgodnie z Uchwałą nr XXV/249/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 czerwca 2016 r. W ramach Suwałki Blues Festival 2016 wystąpili dwaj liderzy zespołu Caravan Blues Band z Notodden - ØYSTEIN YTTREBØ & FREDRICK KAASA.
--------------------	---

AMATA (ŁOTWA)

14-16 marca 2016 r.	4-osobowa oficjalna delegacja z Amaty odwiedziła Suwałki. Wizyta dotyczyła wymiany doświadczeń w dziedzinie edukacji i sportu. Delegacja odwiedziła Zespół Szkół nr 3 w Suwałkach, Szkołę Podstawową nr 6 w Suwałkach oraz nawizała współpracę z Suwalskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli.
28 maja 2016 r.	Grupa młodzieży z Amaty uczestniczyła w I edycji Miejskiego Święta Biegania RESO Suwałki 10,5.
4-6 sierpnia 2016 r.	4-osobowa delegacja z Amaty wzięła udział w Dniach Suwałk – Jarmarku Kamedulskim.
15-20 sierpnia 2016 r.	Dwie suwalskie artystki wzięły udział w plenerze malarskim w Rauna na Łotwie.
21-23 września 2016 r.	6-osobowa delegacja z Suwałk odwiedziła Łotwę. Delegacja odwiedziła Przedszkole „Mezmalina”, Szkołę Podstawową i Artystyczno-Muzyczną w Amacie, Ekologiczną Szkołę Średnią i Szkołę Techniczną w Priekuli oraz polską Szkołę w Rydze. Celem wizyty była wymiana doświadczeń na temat innowacyjnych metod nauczania, systemu edukacji i możliwości realizacji wspólnych projektów.

CZERNIACHOWSK (OBWÓD KALININGRADZKI FEDERACJI ROSYJSKIEJ)

16 lutego 2016 r.	Oficjalna delegacja z Czerniachowska odwiedziła Suwałki. Podpisano plan działania na 2016 r. Od stycznia 2016 r. nowym Merem Czerniachowskiego Okręgu Miejskiego został Pan Oleg Łucuk.
5 maja 2016 r.	Suwałki odwiedziła 4-osobowa delegacja z Czerniachowska, która złożyła kwiaty na Cmentarzu Jeńców i Żołnierzy Radzieckich przy ul. Reja w Suwałkach. Ponadto dyskutowano nt. współpracy kulturalnej w 2016 r.
4 czerwca 2016 r.	W Czerniachowsku odbyły się Dni Kultury Polskiej, w których uczestniczyła 6-osobowa delegacja z Suwałk, w tym 4-osobowa grupa Fri Stejdz Bend, działająca przy Suwalskim Ośrodku Kultury, która wystąpiła z koncertem.
5-6 sierpnia 2016 r.	4-osobowa delegacja z Czerniachowska wzięła udział w Dniach Suwałk – Jarmarku Kamedulskim.
9-11 września 2016 r.	6-osobowa delegacja z Suwałk uczestniczyła w obchodach Dni Czerniachowska. 10 września 2016 r. w Liceum Plastycznym w Czerniachowsku zainstalowano wystawę prac plastycznych z Pracowni Sztuk Pięknych prowadzonej w Suwalskim Ośrodku Kultury. Wystawa była eksponowana do 30 października 2016 r.
28-29 października 2016 r.	2-osobowa oficjalna delegacja oraz grupa „Wakacyjna Grupa Wujka Gienka”, działająca w Suwalskim Ośrodku Kultury uczestniczyła w X Forum Organizacji Polskiej Kultury Obwodu Kaliningradzkiego w Czerniachowsku.
16 grudnia 2016 r.	„Ocean Życia” (21 osób) z Suwałk wystąpiło z koncertem koled podczas spotkania wigilijnego zorganizowanego przez „Dorm Polski” w Czerniachowsku.
16 grudnia 2016 r.	W Suwalskim Ośrodku Kultury odbył się wernisaz prac plastycznych dwojga artystów z Czerniachowska. Wystawa była eksponowana do 28 lutego 2017 r.

WOŁKOWYSK, BIAŁORUŚ

20-21 czerwca 2016 r.	4-osobowa, oficjalna delegacja z Suwałk odwiedziła Wołkowysk. Celem wizyty była dyskusja nt. możliwości opracowania i realizacji wspólnych projektów w ramach „Programu Współpracy Transgranicznej Polska- Białoruś – Ukraina 2014-2020”.
16-17 lipca 2016 r.	4-osobowa oficjalna delegacja z Suwałk wzięła udział w Dniach Wołkowyska, podczas których podpisano list intencyjny o współpracy pomiędzy Miastami: Suwałki i Wołkowysk.
5-6 sierpnia 2016 r.	4-osobowa oficjalna delegacja z Wołkowyska wzięła udział w Dniach Suwałk – Jarmarku Kamedulskim.
grudzień 2016 r.	Miasto Suwałki złożyło fiszkę projektową na projekt z udziałem partnerów z Wołkowyska na Białorusi i z Tarnopola na Ukrainie. Projekt pn. „Rozwój turystyki na bazie unikalnych walorów wodnych w rejonie transgranicznym”.

Podpisanie „Planu działań na 2016 rok” z Czerniachowskiem

INNOVATION CIRCLE NETWORK

1-2 grudnia 2016 r.	Zorganizowano 9. roczną konferencję Innovation Circle Network w Rydze, pt. „EUROPEANS ON THE MOVE. Between urban hubs and rural towns.” EUROPEJCZYCY W RUCHU. Między miejskimi węzłami komunikacyjnymi a miastami na terenach wiejskich. Współorganizatorem tego wydarzenia w Rydze był Region Planistyczny Vidzeme. W konferencji uczestniczyło ponad 60 osób z: Norwegii, Szwecji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Finlandii, Łotwy, Litwy, Estonii i Polski.
Styczeń – wrzesień 2016 r.	Kontynuowano realizację projektu „Young Eyes”, Erasmus+ 2014-2020, którego partnerem było Miasto Suwałki. Odbyły się międzynarodowe warsztaty w Jelgawie, Łotwa (14-18 marca 2016 r.) i w Robertsfor, Szwecja (31 maja – 4 czerwca 2016 r.), w których brała udział młodzież szkół ponadgimnazjalnych z Suwałk, z Łotwy i ze Szwecji wraz z liderami oraz ekspertami z Norwegii i Szkocji. W styczniu 2016 r. w Rydze i w sierpniu 2016 r. w Oslo odbyły się spotkania zarządu ICN, połączone ze spotkaniami w ramach projektu „Young Eyes”, Erasmus+.
8-12 grudnia 2016 r.	W 2016 roku Suwałki zostały zaproszone przez Miasto Mellieha na Malcie do udziału w projekcie: „Małe rynki w sercu europejskiej gospodarki” w ramach Programu „Europa dla Obywateli 2014-2020”. Zaproszenie było wynikiem rekomendacji ze strony Stowarzyszenia Samorządów Łotewskich Amata. 8-osobowa delegacja z Suwałk uczestniczyła w konferencji zorganizowanej w Mellieha, gdzie odbywały się m.in. prezentacje partnerów oraz ich mocnych i słabych stron, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki i przedsiębiorczości.

6.5 Współpraca miasta Suwałki z Organizacjami pozarządowymi

W 2016 roku wzmacniano i rozwijano współpracę miasta Suwałki z Organizacjami pozarządowymi. Dobra współpraca samorządu z Organizacjami to jeden z fundamentów społeczeństwa obywatelskiego, mający wpływ także na aktywność i odpowiedzialność za lokalną wspólnotę pozostałych mieszkańców. Współpraca miała zarówno charakter finansowy – w postaci dofinansowania przez miasto Suwałki zadań publicznych realizowanych przez Organizacje na rzecz mieszkańców Suwałk, jak i pozafinansowy, w ramach której między innymi użyczano lub wynajmowano na preferencyjnych warunkach lokale i obiekty miejskie na potrzeby działań prowadzonych przez Organizacje oraz konsultowano najważniejsze dokumenty, nie tylko regulujące współpracę samorządu z Organizacjami, ale także inne miejskie strategie.

Współpraca finansowa

Zasady współpracy finansowej miasta Suwałki z Organizacjami reguluje roczny Program współpracy miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwiet-

nia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz dodatkowo Uchwałą nr XXXVII/396/2013 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu w Mieście Suwałki, zmieniona Uchwałą nr IX/91/2015 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu w Mieście Suwałki. Program jest każdorazowo konsultowany z Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego i z Organizacjami. Określa on między innymi zadania priorytetowe współpracy i minimalne kwoty, jakie będą przyznane na wsparcie realizacji tych zadań. W wyniku tej współpracy w 2016 roku miasto przekazało Organizacjom dotacje w łącznej kwocie 3 935 269,51 zł. Organizacje dołożyły do niej wkład własny finansowy w wysokości 1 617 950,93 zł oraz pozafinansowy w wysokości 248 614,37 zł. Największą część dotacji – 1 851 303,78 zł przekazano na zadania publiczne w zakresie wspierania rozwoju sportu oraz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Kwotę 868 000,00 zł przeznaczono na dofinansowanie Ośrodka Profilaktyki i Wsparcia dla Osób Nietrzeźwych, Uzależnionych i Bezdomnych. Kwotą 539 714,99 zł dofinansowano realizację zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecz-

nym. Prawie połowa tej kwoty była wydatkowana na dofinansowanie świetlic środowiskowych. Dotacja na działania na rzecz osób starszych wyniosła 159 568,95 zł. Zadania w zakresie turystyki, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży wsparto kwotą 126 656,72 zł. Dofinansowano, podobnie jak w latach ubiegłych, kwotą 100 000,00 zł funkcjonowanie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, które było prowadzone wspólnie przez dwie organizacje. W Centrum można było uzyskać wszelkiego rodzaju wsparcie merytoryczne i techniczne oraz bezpłatnie skorzystać z sal i sprzętu. Odbywały się tam szkolenia i spotkania. Dotacja na realizację zadań publicznych w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego wyniosła 87 194,00 zł. Na wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób wydatkowano kwotę 78 400,00 zł. Organizacje realizujące zadania w zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz działalności na rzecz osób niepełnosprawnych otrzymały wsparcie w wysokości 61 168,70 zł. Po raz pierwszy umożliwiono Organizacjom uzyskanie dofinansowania wkładów własnych do projektów dofinansowanych z innych źródeł niż budżet Miasta Suwałk. Kwota wsparcia w tym zakresie wyniosła 27 830,00 zł. Na dofinansowanie realizacji zadań publicznych w zakresie nauki, edukacji, oświaty i wychowania wydatkowano łącznie 27 469,37 zł. Natomiast na zadania z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego przekazano 7 963,00 zł.

Nowością było wprowadzenie umów wieloletnich, obowiązujących od 1 stycznia 2016 roku na prowadzenie świetlic środowiskowych, Centrum Informacji Turystycznej, Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych

Dni Suwałk 2016

oraz Ośrodka Profilaktyki i Wsparcia dla Osób Nietrzeźwych, Uzależnionych i Bezdolnych w Suwałkach. Ponadto w przeprowadzonym pod koniec 2016 roku otwartym konkursie ofert na działania na rzecz osób starszych na dwa lata (2017-2018) zlecono także Organizacjom prowadzenie dwóch klubów seniora.

Po raz pierwszy wprowadzono elektroniczny system naboru i rozliczania ofert w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych oraz naboru i rozliczania wniosków w zakresie wspierania rozwoju sportu w mieście Suwałki. System został dobrze oceniony zarówno przez przedstawicieli Organizacji, jak i urzędników.

Współpraca pozafinansowa miasta z Organizacjami

We współpracy pozafinansowej podejmowano wiele działań, mających na celu realizację zadań publicznych na rzecz mieszkańców Suwałk oraz poprawę współpracy miasta z Organizacjami. Bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach udostępniano lokale oraz obiekty miejskie na siedziby i działania organizacji. Udzielano patronatu honorowego Prezydenta Miasta Suwałk wydarzeniom, przygotowanym przez Organizacje.

Wspierano działania utworzonej w 2014 roku Suwalskiej Rady Seniorów, pierwszej tego typu rady w woj. podlaskim. Udostępniano jej na sie-

Posiedzenie Suwalskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego

dzibę lokal przy ul. Ciesielskiej 15, gdzie, oprócz cotygodniowych dyżurów członków Suwalskiej Rady Seniorów odbywają się zajęcia i spotkania starszych mieszkańców. Wspólnie z Suwalską Radą Seniorów suwalski samorząd kontynuował współpracę z Towarzystwem Inicjatyw Twórczych „e” w ramach projektu „Zoom na Rady Seniorów”. Dzięki projektowi przeprowadzono między innymi szkolenie na temat standardów Klubów Seniora. Z inicjatywy i we współpracy z Suwalską Radą Seniorów przygotowano też bezpłatną publikację pt. „Suwalski niezbędnik aktywnego, kulturalnego, pogodnego Seniora”.

Wspierano działalność Centrum Integracji Społecznej, którego celem jest ułatwienie powrotu do pracy osobom wykluczonym społecznie.

Kontynuowano współpracę miasta Suwałki z Organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego. Tradycyjnie konsultowano z Organizacjami oraz z Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego projekt uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach w tej sprawie oraz zaproszono pięcioro przedstawicieli suwalskich Organizacji pozarządowych do Zespołu ds. Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego.

Z Organizacjami i Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego konsultowano także projekty uchwał Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawach dotyczących działalności pożytku publicznego: Program współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2016, Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2017 rok, a także w sprawach dotyczących wszystkich mieszkańców, jak wspomniana uchwała regulująca zasady Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego, Strategia Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2020 roku, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki na lata 2016-2025, Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Suwałki na lata 2016-2018 oraz projekt uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Suwałki, projekt Programu „Aktywny Senior” projektu Programu Działań na Rzecz Seniorów na lata 2016-2020 w Mieście Suwałki.

W 20-osobowym Zespole, w którym znaleźli się przedstawiciele Organizacji pozarządowych, miejskich instytucji i Urzędu Miejskiego w Suwałkach opracowano Wieloletni Program

Współpracy Miasta Suwałk z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2017-2020. Jest to pierwszy tego typu dokument w woj. podlaskim.

Na głównej stronie internetowej miasta Suwałki www.um.suwalki.pl prowadzono podstronę dedykowaną Organizacjom pozarządowym. Publikowano tam informacje o działaniach podejmowanych przez Organizacje, o aktualnych konkursach dotacyjnych, możliwościach pozyskania innych funduszy na działalność, ofertach współpracy, konferencjach, szkoleniach, warsztatach, seminariach oraz działaniach mogących mieć znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju Organizacji.

Współpracowano z Organizacjami przy tworzeniu oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej oraz przy organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych na rzecz mieszkańców Suwałk.

Obejmowano patronatem Prezydenta Miasta Suwałk wydarzenia społeczne, sportowe, turystyczne i kulturalne przygotowane przez Organizacje. Organizatorom przedsięwzięć pod patronatem Prezydenta Miasta Suwałk udzielano też wsparcia rzeczowego w postaci nagród, pucharów, statuetek itp.

Przekazywano Organizacjom materiały promocyjne miasta, celem wykorzystania ich do promocji Suwałk w trakcie organizowanych imprez i przedsięwzięć z udziałem uczestników spoza miasta i regionu.

Kontynuowano comiesięczne popołudniowe spotkania Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi z przedstawicielami Organizacji w Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych (Centrum Trójki) w czwartki po sesji Rady Miejskiej.

Przedstawiciele miasta uczestniczyli w szkoleniach, warsztatach i forach z zakresu współpracy samorządu z organizacjami poza-

rządowymi oraz w wydarzeniach przygotowanych przez Organizacje, m.in. w Forum Inicjatyw Pozarządowych w Suwałkach.

Popularyzowali także działalność suwalskich Organizacji w mediach regionalnych i lokalnych.

6.6 Promocja Miasta

Działania promocyjne w 2016 r. prowadzone były przez Wydział Kultury, Turystyki i Promocji Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Strategia Promocji Miasta Suwałki na lata 2016-2020

Uchwałą Rady Miejskiej nr XIX/210/2016 z dnia 27.04.2016 r. przyjęto Strategię Promocji Miasta Suwałki na lata 2016-2020.

Reklama w prasie

Zamieszczono artykuł promocyjny „Kulturalne lato 2016 w POGODNYCH SUWAŁKACH” o najważniejszych wydarzeniach kulturalnych odbywających się w Suwałkach w okresie wakacji letnich i ofertach turystyki aktywnej w Suwałkach i na Suwalszczyźnie. Artykuł wraz ze zdjęciem ukazał się w dodatku do Gazety Wyborczej z dnia 28.06.2016 r. „Przedsiębiorcze Podlasie. Odkryj Suwalszczyznę”. Dodatkowo artykuł wyświetlał się przez 5 dni na stronach Gazety Wyborczej: www.bialystok.wyborcza.pl oraz wyborcza.pl z targetowaniem po IP podlaskim.

W lipcowym wydaniu bezpłatnej gazety z programem telewizyjnym SYNC TV (Nr 1/2016), zamieszczono reklamę najważniejszych wydarzeń kulturalnych odbywających się w Suwałkach w okresie wakacji letnich „Kulturalne Lato 2016 w POGODNYCH SUWAŁKACH”. Gazeta SYNC TV jest kolportowana w Suwałkach, Augustowie, Elką i Grajewie.

Promocja w niemieckojęzycznej gazecie internetowej www.urlandsland-polen.pl

Mural na budynku przy ul. Noniewiczza

Umieszczono nowy – dodatkowy tekst promujący plac Marii Konopnickiej w Suwałkach ilustrowany 2 zdjęciami (Maria Konopnicka Platz in Suwałki) oraz opłacono abonament na okres 12 miesięcy na prezentację w gazecie internetowej artykułów promujących Suwałki i region (Stadt Suwałki, Kulturelle Stadt Suwałki, Stadzentrum von Suwałki, Kochrezepte aus der Podlaskie region, Wigry).

Gazetka promocyjna „Kulturalne lato 2016 w POGODNYCH SUWAŁKACH”

Wydano gazetkę promocyjną „Kulturalne lato 2016 w POGODNYCH SUWAŁKACH” w łącznym nakładzie 5.000 egz. w trzech wersjach językowych (polskiej – 3.000 egz., angielskiej – 1.000 egz. i niemieckiej – 1.000 egz.) zawierającą informacje o najważniejszych imprezach kulturalnych w Suwałkach w letnim sezonie turystycznym, oferty muzeów, informacje o miejskich szlakach kulturowych, oferty aktywnego wypoczynku w mieście, atrakcje turystyczne Suwalszczyzny, plan Suwałk, wykaz obiektów noclegowych i gastronomicznych w Suwałkach i okolicy.

Gazetka promocyjna „Zima 2016/2017 w POGODNYCH SUWAŁKACH”

Wydano gazetkę promocyjną „Zima 2016/2017 w POGODNYCH SUWAŁKACH” w łącznym nakładzie 5.000 egz. w trzech wersjach językowych (polskiej – 3.000 egz., angielskiej – 1.000 egz. i niemieckiej – 1.000 egz.) zawierającą informacje o najważniejszych imprezach kulturalnych w Suwałkach w zimowym sezonie turystycznym, oferty muzeów, informacje o miejskich szlakach kulturowych, oferty aktywnego wypoczynku w mieście, atrakcje turystyczne Suwalszczyzny, plan Suwałk oraz wykaz obiektów noclegowych i gastronomicznych w Suwałkach i okolicy.

Spot promocyjny

Opracowano i przygotowano spot promujący bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży w czasie zimowych ferii 2016. Spot był umieszczony na stronie www.um.suwalki.pl przez 2 tygodnie ferii.

Reklama outdoorowa

Zamieszczono reklamę najważniejszych wydarzeń kulturalnych organizowanych w Suwałkach w okresie wakacji letnich „Kulturalne Lato 2016 w POGODNYCH SUWAŁKACH”. Reklama została umieszczona na konstrukcji metalowej w formie bramy o łącznej powierzchni

90 m² na placu Marii Konopnickiej na czas od 1 lipca 2016 r. do 30 września 2016 r.

Promocja Miasta Suwałki na imprezie „Suwalskie Juwenalia PWSZ 2016”

Zakupiono pakiet usług promujących miasto Suwałki w czasie imprezy pn. „Suwalskie Juwenalia PWSZ 2016”. W ramach usługi Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Suwałkach umieściła w materiałach informacyjno-promocyjnych „Suwalskich Juwenaliów PWSZ 2016” kolorowy logotyp „Pogodne Suwałki”. W czasie koncertów w dniu 03.06.2016 r. na scenie umieszczono banner promocyjny z logo „Pogodne Suwałki”, a uczestnikom imprezy przekazywano informacje o mieście Suwałki oraz wymieniano nazwę miasta Suwałki jako partnera w promocji juwenaliów. Na stronie internetowej uczelni oraz w mediach społecznościowych promujących juwenalia umieszczono logotyp „Pogodne Suwałki”. Organizatorzy przekazali ponadto do Urzędu Miejskiego zaproszenia do udziału w juwenaliach.

Zakup gadżetów z logotypem „Pogodne Suwałki”

Zakupiono zestawy materiałów promocyjnych z logiem „Pogodne Suwałki”, przeznaczonych na cele promocyjne miasta. Były to: torby papierowe i bawełniane, koszulki bawełniane, magnesy, plecaki, chusty wielofunkcyjne, tzw. Buff, smycze, balony, koce polarowe, kubki, odbłaski-breloki, ramki do tablic rejestracyjnych, ręczniki z mikrofibry, zestawy (pióro, długopis) w skórzanym etui, zestawy filizanek, apaszki jedwabne, bombki świąteczne, parasole, komplety czapka i rękawiczki polarowe, kije nordic walking.

Akcja promocyjna podczas „Jarmarku Kamedulskiego 2016”

Zakupiono na cele promocyjne wiatraczki promocyjne z logo „Pogodne Suwałki” w ilości 500 szt., przypinki okrągłe z logo „Jarmarku Kamedulskiego”

Strój misia „UśMicha”

Wykonano strój misia „UśMicha” zgodnie z Systemem Identyfikacji Wizualnej. Strój misia „UśMicha” jest wykorzystywany do promocji marki „Pogodne Suwałki” podczas miejskich wydarzeń oraz imprez kulturalnych i rekreacyjno-sportowych.

Nagroda PMS „Włócznie Jaćwingów”

Zakupiono statuetki „Włócznie Jaćwingów” dla laureatów nagrody PMS „Włócznie Jaćwingów” za 2015 rok.

Płyta „SBF 2015 VOO VOO Bielszy Odcień Bluesa”

Zakupiono płytę „SBF 2015 VOO VOO Bielszy Odcień Bluesa” na potrzeby promocji miasta.

Konkurs „Jest taki świąteczny czas...”

Zorganizowano konkurs „Jest taki świąteczny czas...” w kategoriach: „domy jednorodzinne i posesje” oraz „balkony”.

Wydawnictwa

W 2016 r. zostały opracowane i wydane m.in. następujące wydawnictwa na potrzeby promocyjne miasta:

- ✓ publikacja poświęcona twórczości profesora Andrzeja Strumiły w formie kalendarza planszowego na 2017 r.;
- ✓ Przewodnik Turystyczny – SUWAŁKI;
- ✓ Album „Pogodne Suwałki”.

Jarmark Kamedulski 2016